Budapest, 1899. Negyedik évfolyam. 97. szám. Vasárnap, április 9.

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: József-körut 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF. Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR. Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Egybeforradás.

Budapest, április 8.

(V.) Amért nem veti szét az átalagot, azért mégis forrhat a must. Országszerte elég serényen halad az egybeforradás nagy munkája, noha nem jár robajjal a régi ellentétek összeomlása. Azok a főispán-hekatombák, amiket némelyek rettegve, mások óhajtva sejtettek, bizony nem következtek be; de azért mégis hódit szemlátomást az uj kormányzatnak szelleme. Ez a hóditás egyelőre egy negativ körülményben nyilatkozik meg: abban, hogy az egész vonalon megszünt a hatósági erőszak, az önálló meggyőződésnek adminisztrativ üldözése. Mekkora haladás már ez is a multhoz képest! A közszellem most lép ki éppen tömlöcéből; porkolábjai megsüvegelik, ugy bucsuzkodnak töle. Szabadságát, az uj korszaknak ezt a fejedelmi adományát, most kezdi csak élvezni; szétnéz az uj, a tágas szemhatáron s teleszivja magát azzal az üditő levegővel, amelytől annyi ideig el volt zárva: a szabadság levegőjével. Majd aztán utnak is ered, sohse féljetek. Nekivág az önérzetes és céltudatos haladás utjának s a lelkiismeret ösztönzésének engedve, vidáman és délcegen tör majd előre és fölfelé. Ne féltsétek azt a közszellemet, amely visszakapta szabadságát; ha tulélte rabságát, azokat a meggyalázó és gyötrő bilincseket, amiket reá rakott egy ösztöneiben nyers, céljaiban önző és eszközeiben lelkiismeretlen uralom, ha volt benne életerő bele nem pusztulni a közelmultba: akkor meg fogja az állani a helyét a jövendőben. Aki ebben kételkedik, az kishitü; aki pedig kishitü, az nem érheti fel észszel az uj korszaknak szellemét.

A főispánoktól pedig ne tartson senki; nem lesznek ők semmi jónak az akadályozói. A főispán olyan, mint a tölcsér: azt ontja magából, amit felülről öntöttek beléje. Bánffy alatt az önkénynek voltak eszközei; Széll alatt a törvénynek fognak eszközeivé módosulni. S ez a változás sehogysem függ az ő tetszésüktől. Vagy ugy megy minden, ahogy Széll Kálmán programmja kivánja, és akkor a főispánok maradnak; vagy pedig marad minden ugy, ahogy Bánffy alatt volt, s akkor a főispánok mennek. Csakis ez a két eset lehetséges; teljességgel ki van tehát zárva az a harmadik eshetőség, hogy künn az országban más történjék, mint ami itt a parlamentben történt: a politikai ellentétek elsimulása, a visszavonás leszerelése s a szellemek lojális, állandó megbékülése. Ismételve hangsulyozzuk, a főispánokon nem mulhatik e pacifikáló törekvéseknek a sikere. Ha olyik közülük a saját multjánál fogva nem mutatkozik alkalmasnak e békés politikának a közvetitésére, hát az ilyen vagy félreáll a maga jószántából, vagy félreállittatik. S ha másokban nem lesz vagy elég ügyesség, vagy elég erély e feladat megoldására, akkor is nem az uralkodó politika fog meghátrálni, hanem majd félretolja a torlaszt, mely utját állja. Széll Kálmán nem az az államférfiu, aki azért állit fel egy kormánynak programmot, hogy annak sikerét lenn meghiusithassa akár az indolencia, akár az inszolencia. Ugy tudjuk, hogy szemmel kiséri ő mindenütt, de kivált a szétdult közéletü törvényhatóságokban a főispánok müködését s nyilvántartja nagyon pontosan és nagyon szigoruan, ki mit tesz és mit mulaszt a pacifikáció körül. A többit aztán bátran rá lehet bizni az ő lelkiismeretére és az ő erélyére. Amely tölcsérből más csurog ki, mint amit, vagy kevesebb, mint amennyit ő felülről beléje önt, az csakhamar — az ócska vas közé kerül.

De az egybeforradás nem csupán kormányzati feladat, hanem — s kivált a vidéken — egyszersmind társadalmi is. Az asszimilációt felülről csak elősegiteni lehet, de alulról kell megcsinálni. A nemzeti közélet ama szétdultsága, amely a Bánffy-korszak keserves öröksége gyanánt maradt ránk, egy circulus vitiosus eredménye: a politikai ellentétek társadalmi meghasonlásokban csucsosodtak ki s viszont a társadalmi ellenszenvek politikai gyülölséggé fajultak. Az orvoslás tehát meddő marad, ha csupán a politikai visszavonás megszüntetésére szoritkozik s nem veszi munkába ezzel párvonalban a társadalmi kiengesztelődést is. A béke érdekében azt kell kivánnunk, hogy hassa át az egész társadalmat a nagylelkü feledniakarásnak az a szelleme, amely a parlamentben annyi akadály ellenére is létrehozta s azóta napról napra szilárdabbá teszi az uj pártalakulást. Itt sem megy a munka könnyen; itt is megsajdulnak olykor a régi sebek, itt is szembeszáll olykor a multnak sok emléke a jelen kötelességeivel, itt is meghozza a közérdek javára a maga áldozatait az önérzet. De lám, a béke gondolata diadalmaskodik valamennyi nehézségen s a holnapot megóvja a tegnapban gyökeredző veszélyektől az önmagát hősies erőfeszitéssel fegyelmező hazafias lelkiismeret.

Okuljon ezen a példán a társadalom is. Helyezze magát mindenestül a békés törekvések szolgálatába. Feledje azt, aminek emléke megnehezitené a lelkek egybeforradását, gyomlálja ki saját magából a régi gyülölségeket. Az uj feladatok zavartalan és állandó harmóniát követelnek; minden erejével törekedjék erre az összhangra mindenki, aki a szabadelvü párt meggyarapodott táborában ez uj feladatok megoldásán közreműködni akar. A *parlament* megtette azt, ami tőle telhetett, elhintette a béke magvát. De a *társadalom* talajában kell e magnak termékenyné válnia. A *pártok* fuzióját meg lehetett felülről lefelé csinálni. A *lelkek* fuziójának alulról fölfelé kell végbemenni.

TÁRCA.

A gyermek.

— A *Budapesti Napló* eredeti tárcája. —

Irta: *Viharos.*

A társadalom néha gondol egyet és rászabaditja lelkiismeretére a fölháborodást. Valamin megindul vagy valamiért megbotránkozik s azután pedig megint gondol egyet és megnyugszik. Nem is tehet egyebet, annyi a baja, olyan sok a büne, hogy örökkön-örökké lázongania kellene, ha nem tudna a dolgokba belenyugodni. Azok a rövid fölpezsdülések nagy fogadkozással és szertelen frázisokkal járnak. Nagyokat mondunk és nagyokat igérünk, azután nagyokat feledünk és megpihenünk, mint a tüzokádó hegy a kitörés után. Még a szenzáció sem tart el a jövő hétig, a fölháborodás még hamarabb párolog el. Azok, akik a fölháborodást okozták, ha valamelyes élettapasztalatuk van, nem esnek kétségbe, hanem csak elbujnak holnaputánig. Azután megint kijönnek és nyugodtan élvezik a feledést. Azok, akik a társadalom fogadkozásaitól sokat várnak, gondoljanak a maguk saját fogadkozásainak sorsára. Az ember óriás a törekvésben és törpe a cselekvésben. Vagy legalább türelmetlen. A cél nagyon messze van, és idők folyamán kell átgázolnunk, hogy elérjük. Ha rögtön el lehetne érnünk vagy legalább hamarosan, a mindennél is többet tennénk érte. De csak holnapután lehet a közelébe érnünk. Holnaputánig kétszer is alszunk és ezerszer is beleununk a dolgokba. Pedig a társadalomnak egyszer sem szabad aludnia valamely eltökélt dolgon, mert különben azt a dolgot besorozza a közönséges kérdések közé, amilyen sok ezer van, megoldást váró. Kongresszus lesz belőle, amely minden esztendőben másutt tartja a maga sokadalmát. Hol a magyar vendégszeretetet ünnepli, hol a francia vagy angol vendéglátást. Hol magyar borba ful a jó szándéka, hol rajnai borokba. Amivel nem a kongresszusokat akarom korholni.

A kongresszusra a taposó malomban járó embernek nagy szüksége van, mert a kongresszus kiszabaditja a nyügből. Négy-öt napra, egy-két hétre. A kongresszus a jóságos alkalmi hazugság, amely még a masinával is el tudja hitetni, hogy jó lesz egy kissé megálni. Jó lesz egy kissé kiszabadulni a munkából és mulatni egyet. A kongresszus jóravaló fügefalevél azok számára, akik nem mernének mezitelenül járni. Több fügefalevélnél: akkora lebernyeg, hogy még zászlóra is telik belőle. Hát akármilyen pompás dolog is a kongresszus, mégsem biznám rá a társadalom lelkiismeretét. A nagy föladatok kongresszusi *létalappá* sülyednek. Meg kell maradniok, hogy a kongresszus megmaradhasson. A nagy fölháborodások közönséges kifogásokká sülyednek. A sokadalom összetoborzásának kifogásaivá. A megoldással elfogy a kongresszus szussza, mint a ballonból a hig levegő. A nagy kérdések kis bizottságok közt megosztódnak. Valamennyi rágódik rajtuk, s egy sem rágja meg őket. A bizottságoknak igazuk van, az egész kongresszusnak is, nem is az ő dolguk, hogy a kérdések mögül eltünjenek a kérdőjelek.

A gyilkos párbajok után nagyokat szokott háborogni a társadalmi lelkiismeret, az angyalcsinálás nagy sikereinek hallatára meg-megzug az általános fölháborodás, a tifusz pusztitásának láttára haraggá változik a vizvezetéken való viccelődés, a pauperizmus egy-egy megrikató nyilvánulásától hamarosan egyesületté verődik össze a segiteni akaró filantrópia. Micsoda nagy dolgokat mivelhetnének, ha rögtön el tudnák érni a céljukat! De holnapután messze van addig pedig annyi a más bajunk és olyan sok a magunk baja, hogy a figyelmünk beléjük ful. Most, hogy valamelyik természetellenes anya nagyon meggyötörte a maga természetes kis fiát, nagyon elszörnyedtünk. Nem is az embertelenségen, hanem azon, hogy nálunk micsoda semmiség a gyermek. A jussa kevés, a védelme még kevesebb. Attól a szegény kis fiutól eszünkbe jut az a szomoru tapasztalat, hogy a gyermek életét nálunk még az ember életénél is kevesebbre becsülik. Ennek pedig igazán nincs becsülete. A gyermek talán sehol sem degradálódott annyira puszta statisztikai adattá, mint nálunk. Nem is a születések statisztikájának nevezetessége, hanem a halálozásoké. Talán nem is a gólya meséje füződik nálunk a születéséhez hanem a kuvikmadáré. A halál hirnökéé. A gyereket a néphitben nem is hozzák, hanem mindjárt viszik. Ki a temetőbe. Nem várja a reménység és nem kiséri a szomoruság. A születése nem boldogság s a halála nem bánat. Csak epizód az anyák életében és statisztikai bejegyzés a hivatalban. Az az egy-két napos megrökönyödés, amely a ládában sanyargatott kis fiu hirére támad, eszünkbe juttatja azt a sanyaruságot, mely mifelénk a gyermek élete. És eszünkbe juttatja azt a tenger fogadkozást, amely már elhangzott, azt a rengeteg frázist, amely irásban és képben, szóban és betüben végigömlött rajtunk. Mi lett belőlük? Néhány egyesület, néhány választmány és temérdek tagdijhátralék. Egyéb semmi.

És ugyanakkor, amikor éppen megint rászántuk magunkat egy kis fölháborodásra, a parlamenti tudósitásokban kifigurázunk egy urat, amiért az orvosok dolgáról és vele összefüggésben az egészség ügyéről *terjedelmesebben* akart

Lapunk mai száma huszonnégy oldal.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, április 8.

Ne mondja eztán senki, hogy a paraszt rövidlátó! Inkább még egy kicsit hazafiatlan is tud lenni, mert messzibbre is néz. Ez pedig nemcsak ugy véletlenül jut eszünkbe, hanem annak a beszédnek ötletéből, amivel ma *Kiss* Albert a kultuszvitába illeszkedett. A szélsőbalnak ez a rokonszenves papja ugyanis elmesélte, hogy nagyon bántotta őt egy adat a Wlassics évi jelentésében. Ez az adat egy református iskolát is emlegetett azok sorában, ahol a magyar nyelv oktatása nem járt a kivánatos eredménynyel. Utána nézett hát, hogy melyik iskola lehet az. A balmaz-ujvárosi volt. Nyolcezer magyar lélek mellett körülbelül negyedannyi német lélek él abban a községben s ez a kétezer német okozta, hogy a magyar nyelv oktatása meddő maradt.

— De hogy van ilyesmire lelketek? — kérdezte Kiss Albert az ő reformátusaitól.

S akkor egy öreg paraszt megfelelt neki:

— Mi ugyan csak kétezren vagyunk, de a fiainkat rászoritjuk, hogy németül tanuljanak. Mert ennek fejében *káplárok meg őrmesterek lesznek a katonaságnál, mig a nyolcezer magyar fiai mindig közlegények maradnak a magyarságukkal.*

Hát ilyen messzire néz el a paraszt. Az elemi iskolából már elsandit a katonaságig s meglátja, hogy mi válik nagyobb hasznára. De azért senki ne higyje, hogy ez csak pszikhologiai adat a paraszt lelki életéhez — sajnos, adat ez a régi politikai rend illusztrálásához is. A t. Házban nem is tévesztette el a hatását, sőt a szélsőbal mintha kapóra vette volna ezt a kis fölrázást, mert nyomban utána megpróbálkozott egy kis régimódi tüntetéssel. Az alkalmat hozzá — *Tisza* Kálmán adta meg s hogy ebben a békés atmoszférában ugy lehessen tüntetni, ahhoz csakugyan szükség volt a mesterséges izgatószerekre is.

Erőszakos megjegyzések röpködtek a levegőben s az öreg Tisza sokáig nem tudott szóhoz jutni.

Azt mondta végre:

— Ne hánytorgassák fel az ex-lexet. A történelem majd igazolni fogja, hogy ki okozta azt!

Ugron Gábor megakadt a *történelem* emlegetésén. Epésen kiáltott át:

— A történelem? Minden jezsuita is azzal védekezik.

S most még sokkal mérgesebben szálltak fel a közbeszólások pattogó rakétái. Egy kicsit talán több is, mint amennyit az ellenzéknek föltétlenül jogosult s egészen még el nem hamvadt fölháborodása igazolt. Az igaz, hogy a tartós tüntetés Tiszát is gunyolódásra ragadta s egy csöndesebb pillanatban megint a régi hangján vagdalkozott, mondván:

— Köszönöm ezt a nagy haragot. Igazolják nekem, hogy az a sokszor megölt Tisza Kálmán még mindig él és valaki. . . .

Talán ez a hang okozta, hogy a tüntetés tovább is tartott. Mert ez a csöndesebb lelkeket is feltüzelte. De aztán valahogy mégis ki hagyták beszélni a generálist s azontul megint csöndes világ járta. A néppárti *Páder* Rezső beszéde éppen jó volt csillapitónak, hiszen majdnem altató is volt. De a fenyegető álmosság ellen jókor hozta meg a vita *Hock* János rapszodikus beszédét, melynek kivált a müvészeti politikára vonatkozó része igazán felvillanyozta a hallgatóságot. Szines hasonlatokból és szárnyaló mondatokból egy igazán fanatikus müvészapostol lelke szólott ki. Örömmel hallgatta a müvészetek minden barátja.

Ami még azontul történt, abból nincs egyéb érdekes, mint hogy a pénzügyminiszter a földadóra vonatkozó kérvények megbeszélése során ma már bejelentete a *börzeadó-javaslat* közeli beterjesztését. . . .

A képviselőház ülése április 8-án.

— Kezdete délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Tallián* Béla.

A kormány részéről jelen vannak: *Széll* Kálmán miniszterelnök, *Hegedüs* Sándor, *Wlassics* Gyula.

Elnök: Az ülés megnyitása és a jegyzőkönyv hitelesitése után előterjeszti a feliratokat.

Következik

a vallás- és közoktatásügyi költségvetés.

Kiss Albert: Az utóbbi időben sok ellensége támadt a magyar kulturának. Az első ilyen jelenség volt a nagyváradi Bolcas-féle eset, azután a *szarvasi*, majd a *szántovai*. Az utóbbi esetben a sokácok nemcsak vallást cseréltek, hanem elhagyták őseik hagyományait, elfordultak a magyarságtól. A legutóbbi eset volt nagypénteken Tolnán, ahol a templomban nyiltan tüntettek. Van számos egyház, a hol magyarok és más nemzetiségiek járnak egy templomba s az istentiszteletnél mindenütt a magyarok huzzák a rövidebbet. A miniszteri jelentés fölemliti, hogy a magyar nyelvet nem tanitották sikerrel 78 községi, 327 római katholikus, 676 görög katholikus, 901 görög keleti, 929 ágostai evangelikus és 1 evangelikus református iskolában. Ez nagyon aggodalmas jelenség. A jelentésből kitünik továbbá, hogy hatszázhusz tanitó, görög katholikus és görög keleti nem felelt meg kötelességének, bár tudtak magyarul. Az evangélium szerint reformált egyház iskolái közül egyetlenegy van ilyen. Ez a *balmaz-ujvárosi* német egyház, ahol 8000 lelket számláló egyház mellett 2000 lélekből álló német egyház van. Érdeklődött, hogy miért nem tanitanak magyarul?

Rakovszky István: Hát a pesti német egyház?

Kiss Albert: Előbb ezzel végezzünk. Azt felelték, hogy ők tanultak magyarul, a középkoruak alig tudnak valamit németül; de gyermekeiket németül nyelven tanittatjuk, mert a katonaságnál fiaikból káplárok és strázsamesterek lesznek, mig a mellettük élő 8000 magyarnak a gyermekei, mivel nem tanulnak és nem tudnak németül, csak közlegények maradnak.

Thaly Kálmán: Igy germanizálnak még itt is; szégyen, gyalázat!

Kiss Albert: Nem hozta volna föl ezt, ha másutt is nem volna ilyen jelenség. A temesmegyei kompolti ák éppen ezzel okolták meg zavargásukat a vizsgálat alkalmával. Kóros állapot tünetei ezek.

Minden téren politikai pártállás nélkül kell együtt küzdenünk a nemzeti eszme érdekében. A nemzetiségi iskolák felett szigorubb felügyeletet kell gyakorolni s az erre vonatkozó iskolai törvényt reformálni kell. Az autonómiának barátja, de az államnak kell olyan befolyást biztositani, hogy az autonómikus iskolákban a magyar nyelv ellen ne cselekedjenek. A költségvetést nem fogadja el. (Élénk helyesles a szélsőbaloldalon.)

Tisza Kálmán: T. Ház! Egyáltalában nem szándékozom . . . (Zaj a baloldalon. Halljuk! Halljuk! Jobbfelől.)

Rakovszky István: *Az ex-lexről beszéljen!*

Elnök: Kérek csendet, képviselő urak.

Tisza Kálmán: T. Ház! Méltóztassanak az ex-lexről hallgatni, a történelem igazolni fogja, hogy kik voltak okai. (Helyeslés jobbfelől.)

T. Ház! Egyáltalában nem szándékozom beszédet tartani, csakis egy pár szónak elmondására kérem a t. Ház figyelmét. (Halljuk! Halljuk! jobbfelől. Nagy zaj a szélsőbaloldalon.)

Justh Gyula: *Igen, expiálni a bünöket, de nem dikcióznl!* (Nagy zaj.)

Tisza Kálmán: De mielőtt felszólalnék, mindenekelőtt megköszönöm a t. tuloldaliaknak, hogy beleszólásokkal megtisztelnek . . .

Förster Ottó: Szivesen, máskor is!

Tisza Kálmán: . . . zavarni igyekeznek, mert ez csak annak a jele, hogy az a régen meghalt Tisza Kálmán még élő politikus. (Tetszés és éljenzés jobbfelől.)

Ugron Gábor: *Az ex-lexet terjeszti elő?* (Nagy zaj.)

Tisza Kálmán: Arra már megmondtam a véleményemet, hogy itélni fog a történelem. (Zaj.)

Ugron Gábor: Minden jezsuita azt mondja. (Zaj.)

Elnök: Kérek csendet, Ugron képviselő ur!

Tisza Kálmán: Kérem a képviselő urat, én mindig meghallgatok mindenkit, tehát követelhetem, hogy engem is meghallgassanak. (Zajos helyeslés jobbfelől.) Ismétlem, nem akarok beszédet tartani, nem fogok sem az előttem szólt tisztelt képviselő urnak, sem a t. kultuszminiszter urnak annyira szép és érdekes beszédjével most foglalkozni. (Zaj balfelől.) Szólni kivánok egyedül arról, amiről szólni előre elhatároztam volt magamat, jelesen az 1898: XIV. törvénycikk végrehajtásának módozatáról, vagy inkább magamat jobban kifejezve, annak az időben miként létesitéséről; (Zaj.) e tekintetben a vallás- és közoktatásügyi t. miniszter ur tegnap megnyugtató, azt hiszem mindenki által helyesnek tartott nyilatkozatot tett. Én csak arra kérem, hogy amint szándékát jelezte, ha lehető, hogy azon törvénynek első stádiumát, a lelkészi fizetések kiegészitését 1200 koronáig, mindenesetre még ezen évben létesitse. (Zaj a bal- és szélsőbaloldalon.) Én részemről azt kivánom indokolni, hogy ezt az államháztartás rendjére szólani. Még abban a kis fölháborodásban sem tartunk össze. Egy kis egységes taktika a társadalmi megrőkönyödésben nem ártana. Amikor az emberélet meg nem becsülésén röstelkedünk, az a követ, aki az egészségügy dolgairól beszél, talán még is az aktualitást szolgálja. Semmi közöm *Major* doktor ur politikájához, képviselő se vagyok, mégis végighallgattam azt a beszédét, amelyet a belügyi költségvetés tárgyalása közben az egészségügy dolgairól mondott. Hát az a tegnapi beszéde csak kiegészitette azt a szomoru képet, amelyet a doktor ur a minap festett. Nem is elsőnek festette, mások még feketébbnek pingálták, talán érdekesebben is. De se nevetni, se unatkozni nem tudnék rajta. A képviselő urak valószinüleg nem ismerik koszorus költőnknek, Hazafi Verai Jánosnak azt a költeményét, amely egyebek közt azt mondja, hogy:

„Nem azért megyek a képviselőházba,
Hogy vigyázzak szomszédom kalapjára,
Hanem azért megyek a követek házába,
Hogy vigyázzak hazám javára."

Bizony, egy kissé *hazánk java* is az emberek ugynevezett egészségügye is, amely tulajdonképpen nem is az egészség, hanem a betegség, kórság, nyavalya és halál ügye. És az indolenciáé és az apathiáé is. Nem is a medika körébe vágó betegségé, hanem a népiélek betegségeé. Azok a kis fejfák a temetőkertben, az a nembánomság, amely faragja s az a nemtörődömség, amely rubrikázza őket: ennek a nagy betegségnek a tünetei. Annak a társadalmi megrőkönyödésnek, amely a gyermek védtelenségen támadt, holnapután ig is ki kellene tartania. Annak a szomoruságnak, amelyet a gyermekélet semmibevétele okozott, nem kellene megelégednie statisztikai adatok miatt hullajtott könnyekkel és szavalt frázisokkal.

Ime visszavonok mindent, amit a kongresszusokról mondtam. A kongresszusok rágódása többet ér annál a mohóságnál, amely a kérdéseket egyszerüen lenyeli. Mint az óriáskigyó a kettyegő órát. Odabent a kigyó gyomrában hiába ketyeg az óra. Még az ütése se imponál a gyomor és bél falainak. A kongresszus bizottságai csak tanácskoznak és csak határoznak, de ez a rágódás is többet ér annál a feledésnél, amelyet a társadalom már holnapután a kérdésekre ugy ráhuz, mint a nyárspolgár felesége a hálósapkát a férje fejére, amikor este kilenc órakor aludni tér. A kongresszus csak kifogás, de a kifogás az élő lelkiismeret tanusitványa. Nos, élő lelkiismeretre van szüksége az olyan kérdésnek, amilyen a gyermekek védelméé az élet és a halál ellen. A kongresszusok nem végeznek semmit, de legalább nem végeznek ki semmit. A kérdés megmarad. Forog az ugynevezett szőnyegen s nem fekszik le aludni oda, ahol a társadalmi lelkiismeret hortyog, amig megint föl nem verik. Hát isten neki, adassék át kongresszusnak a gyermekek dolga. A nagy szőnyegőrizőnek, aki gondoskodik róla, hogy az a szőnyeg, amelyen a kérdésnek forognia kell, valahogy össze ne hajtogattassék. Talán nagyobbat ráz a társadalmon s ébren tartja a lelkiismeretét holnapután tul is.

Sparta, ha még megvolna, nem venne részt a gyermekvédők nemzetközi sokadalmában. Mert neki csak olyan gyermekei voltak, akiket nem volt szabad megvédeni. Legkevésbé a halál ellen. De Sparta romba dőlt, noha nem ő védte a gyermekeit, hanem a gyermekei őt. Csak a Taygetos maradt meg, égnek meredő szikláival és vad völgyeivel. Az ijedelmes hegység, amelybe kitették a gyönge csecsemőket, hogy elpusztuljanak. Hát az a rideg sziklavilág ott meredezik mindenfelé, ahol az okosság és a jóság nem segit a gyöngeségen, hogy erővé fejlődjék. Nekünk is egész hegységre való ilyen sziklánk van. Pusztul is rajtuk a temérdek kicsike. Pedig a java része magyar gyerek, akiből magyar ember lehetett volna. Nem is nagyon régen volt, amikor még meg akartunk kegyelmezni az apagyilkosnak is, mert kevesen voltunk magyarok. Azóta se lettünk sokkal többen, de nem az apagyilkosnak, hanem a gyermekgyilkosnak juttatjuk a kegyelmet. Annak a lelketlen könnyelmüségnek, amely a gyermeket oda löki, ahol a gyilkos veszedelem jár. Annak a szomoru nembánomságnak, amely nálunk a gyermeknek gondozó dajkája. Spárta ugy okoskodott, hogy pusztuljon a gyönge gyerek, de Lykurgosnak csakis katonákra volt szüksége. Akkor az volt a kenyérfogyasztó, aki nem katona. Azóta mást gondolt a világ. A kenyérfogyasztó is értékes valaki, mert szükségessé és lehetővé teszi a munkát.

Az Én Ujságom

Április havában a tizedik évfolyamába lép. Meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörü képeivel a legszebb, legjobb két heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 1 frt.

Kiadóhivatal: **Budapesten. Andrássy-ut 10. szám.**

vonatkozó legnagyobb aggályok is lehetetlenné nem teszik.

Talán beszélhetek arról, hogy én az államháztartás rendjének helyreállítását, midőn meg volt ingatva mindig, sokszor saját legkedvesebb eszméim hátratolásával is előmozditottam (Igaz! Ugy van! a jobboldalon.), azért sokszor saját nézeteink szerint is óhajtandó dolgok létesitését mellőzzük. (Ugy van! a jobboldalon.) Hisz itt nem az államháztartásra rovandó uj teherről van szó, itt szó van arról, aminek létesitését három év alatt kötelezőnek kimondotta a törvény. Mi lehet tehát a különbség, ha az nem három év alatt három részre osztva, hanem az első évben létesittetik. Az, hogy az összes szükséglet két, utóbb egy harmadrésze egy, vagy két évvel előbb fedeztetik. Tehát, miután az államháztartás ezen nem nagy összeget fedezte, az ujabb áldozat mi? Azon egy vagy két év alatt fizetendő csekély összegnek évi kamata. Ez csakugyan az államháztartás egyensulyát megzavarni nem fogja. (Ugy van! a jobboldalon.) Én tehát ismételve kérem, sőt hiszem is, hogy a kultuszminiszter ur épp ugy, mint a t. kormány ezen kivánságot okvetlenül teljesiteni fogja. Hiszen utoljára miről van itt szó az egész törvényben? (Folytonos zaj a bal- és szélsőbaloldalon. Halljuk! Halljuk! a jobboldalon.) A 48-iki törvénynek szellemében jogos és méltányos kivánságok részbeni végrehajtásáról.

No hát, t. Ház, akkor, ha ily csekély áldozattal azon részleges végrehajtást gyorsabban lehet eszközölni, s ez által merem állitani egynehány ezer családot most már valahára rossz helyzetéből valamivel jobb helyzetbe segiteni, ez, azt hiszem, tulságos kivánságnak senki által nem mondható. (Zaj a szélső-baloldalon. Felkiáltások! A miniszteri nyugdijból!)

Én, t. Ház, ezenkivül még csak egy ponthoz kivánok szólni az igen t. kultuszminiszter ur tegnapi beszéde alapján. Ez vonatkozik a tanitói korpótlékokra. Megnyugvással hallottam, hogy a miniszter ur el van határozva a törvény rendeletéhez hiven, még ha a részére megszavazandó összeg nem is volna elég, azon tul is menni.

Talán szabad figyelmeztetnem, hogy eddig ezen korpótlékok kiutalványozásánál történtek némely oly dolgok, melyek nyugtalanság támasztására valóban alkalmasak voltak. Igy például tudok esetet én magam, hol mutatott egy szegény egyház néhány krajcárnyi felesleget. Erre azt a választ kapta, hogy miután felesleg van, a korpótlékot maga teremtse elő. Néhány krajcár volt a felesleg, de ennek alapjan fizesse ki rögtön a korpótlékot. Ez az egyik.

A másik hiba kétségtelenül maguktól a folyamodóktól, a fenntartóktól jött, mert sok helyütt ismét kimutatták a jövedelmet, kimutattak nagyobb felesleget, igen, de a kimutatásban számitásba vettek először évtizedek óta behajthatatlan hátralékokat, másodszor pedig olyan alapitványokat, amelyek nem az általános célokra, hanem meghatározott külön célokra voltak fordítandók. Ezekkel szemben kérem én a t. miniszter urat, legyen szives utasitani egyfelől közegeit a pontos számbavételre, másfelől pedig figyelmeztetni a beterjesztő iskolafenntartó testületeket arra, hogy gondosabban, pontosabban járjanak el, mert különben maguknak fogják tulajdonithatni, ha a jogos igényeik nem teljesittetnek.

Ezek elmondása után, t. Ház, én a magam részéről csakis azt jelenthetem ki, hogy a miniszter ur tegnapi beszéde általában, azt hiszem mindenkire, de rám is lelkesitő hatást gyakorolt. És azt hiszem, hogy maga azon beszéd, ha jól megszivlelik széles ez országban, nagyon sokat fog lendíteni a magyar kultura előmozditásán; (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) mert igaza van a miniszter urnak: a kormánynak megvannak a maga fontos teendői, de megvannak teendői a társadalomnak is; csak e kettő együttes tevékenysége vezethet a nagy cél elérésére. (Tetszés jobbfelől.) A költségvetést elfogadom. (Élénk éljenzés jobbfelől. Zaj balfelől.)

Páder Rezső: A revizióról szól. Nemcsak a kvóta, az önálló vámterület érdekli a közvéleményt, hanem a revizió is. A felekezetnélküliségről szóló törvénynek csak romboló hatása volt. A vallás-erkölcsi nevelésre nagy sulyt kiván fektetni. Szégyen, hogy érettségi vizsgálatainkon a vallástannal nem foglalkoznak, de a római és görög mitológiával igen.

Rakovszky István: Ámor és Psyché!

Páder Rezső: Támadja a szinházakat, amelyek az erkölcstelenséget dicsőitik.

Hock János: A politikai viszonyok változása alatt erkölcsi átalakulást ért. Áthelyezkedését a közszellemnek az igazságnak, a jognak és a törvénytiszteletnek elvi kősziklájára. (Helyeslés.) Erre van szükségünk, mert minden alkotó munka hősöket kiván, akik nem önzéssel dolgoznak a jelenért, hanem odaadással a jövőért. (Ugy van!) Ez volt Deák Ferenc önzetlen politikája is, s mivel ugyanezt irta zászlajára Széll Kálmán, tehát nemcsak szavazatával, hanem lelkesedésével is fogja támogatni, mig érette lelkiismeretének nyugalmával megalkudnia nem kell. (Zajos helyeslés.)

Már is emelkedett a Ház szinvonala főleg a beszédeknek őszinteségében. Abból a szántóföldből, amelyhez a miniszterelnök a közéletet hasonlitotta, ő is lefoglal egy barázdát, azt sem a maga részére, hanem a magyar művészetért. (Helyeslés.)

A művészet oly feladatot teljesit a társadalomban, mint a tenger vizében a só, megóvja a rothadástól. (Tetszés.) Eszményeket hirdet és megnemesiti a szíveket. Az életnek tiszta örömeit nyujtja, már pedig minden országnak egyeduli kincsét az ő boldog és megelégedett gyermekei képezik. (Élénk helyeslés.) Hiszen a szocializmus összes mérge és fulánkja a szivek elégedetlenségében rejlik. (Ugy van! balról.)

Ez nem pusztán kenyérkérdés, hanem mivel kiirtották a tömeg szivéből az eszményeket. Már pedig, hogy egy nép boldog lehessen, arra nem elég a kenyér, hanem lelki táplálékra is van szüksége. (Zajos helyeslés.)

Az eszmények kiirtása után utópiákat vittek a tömegbe. A politikai visszaélések a nép lelkéből még a szabadság illuzióit is kiirtották. Ezért volt könnyü munkája minden izgatónak, akár nemzetiségi, akár felekezeti, akár szociális gyujtóanyaggal dolgozott. Évtizedeken keresztül csak jelszavakkal táplálták a tömeget, s ez a sok csalódás vezette az elégedetlenséghez. Uj eszméket keresett, amelyért hittel lelkesedhetik. Mert csak abban a hitben van erő, amely egy eszméhez füződik. Csak ez boldogithat még a nyomorban is. (Tetszés.)

A hamis eszmék mámoraból is ki fog idővel józanodni a tömeg, de ez az átmeneti idő erős próbára teszi a nemzeteket. A gyengébbek elpusztulnak bele.

Azért kell mielőbb visszatérni a jogrendhez, az igazsághoz, a törvénytiszteletnez. Van tehát gyógyszer a szociális bajokra is, de a beteg lelkeket ki kell ragadni mielőbb a kuruzslók kezéből, akiket a kétségbeesés hajtott karjaikba. (Helyeslés balról.)

Igaz ideálokat kell nyujtani ismét az eszmények után szomjuhozó lelkeknek, mert ez a lélek olyan, mint a szivacs. Táplálék nélkül kiszárad és mohón magába szivja azt, amibe mártják. (Tetszés.)

Az Istennek, a hazának, a fajszeretetnek, a kulturának, a művészetnek ideáljával kell ujra dolgoznunk. A dogmatikus gyülölködés helyébe szeretetet kell vinni, mert a felekezetiesség a vallási gondolkodásnak csupán külső formája, de annak benső tartalma, igazi lényege az Istennek és embertársainknak odaadó szeretete. (Általános élénk helyeslés.)

A nemzeti kulturmunkába azért kell több szivet, több melegséget, több humanizmust belevinni. S erre csak két eszköz van: a benső hitélet és a művészet. Mind a kettő nemesit, tehát tökéletesit s igy közelebb visz a földi végcélhoz, amely a folytonos és fokozatos tökéletesedés. (Zajos tetszés.)

A tudás csak rideg világosságot nyujt, de művelttné valakit csak a szív jósága, nemessége: szóval a jóizlés tesz. Ezért a művészet nevelő eszköz. Kirtja a szivekből az anyagiságot, az önzést, a kapaszkodó, hazonleső ifjuság helyett ideális nemzedéket nevel, amely teljes lesz altruizmussal és ismét fog lelkesedni istenért, hazáért és nemzeti eszményekért. Az életet nem pusztán állati küzdelemnek tekinti, amelyben kimerülünk, elfásulunk, hanem az örömök tiszta forrásának, ahol a természet és a művészet elrejtett szépségeiben mesés kincsek várakoznak reá. Finomságok, esztétikai gyönyörök, amelyek nem szennyeznek be, hanem megtisztitanak, s amelyeket csak meg kell érezni tudni, hogy szivünk a boldogságtól gerjedezzen. (Tetszés.) Mert aki a művészetet élvezni és szeretni tudja, annak melegség, összhang, boldogság van a szivében. (Helyeslés.)

Ez a művészetnek szociálpolitikai jelentősége. Zavaros utópiák helyett üditő eszményeket nyujt a tömeg szomjuhozó lelkének. Nyugtalanság helyett boldogságot. Ez az oka, hogy Ruskin a művészetnek gyógyszerével nyult a szociális sebek gyógyitásához és bámulatos eredményeket ért el. (Halljuk!) Felállitotta munkástelepeit, ahol a kézmüiparral, tehát művészeti termeléssel, amelybe belevihetné minden munkás az ő ideáljait — a lelketlen gyáripart szoritja vissza.

Sokszor hallottam, hogy a művészet csak vagyonos nemzetek kiváltsága. Itt a tévedés. A leghatalmasabb közgazdasági erőforrás. Hiszen a művészet kiterjed az ajtókilincstől kezdve a palották berendezéseig. Értéket ad az egyszerü anyagnak. A müiparos feldolgoz egy darab agyagot, vasat vagy fát, — az a festő egy vásznat, és értéket termel zsenijével: Franciaország ennek köszönheti gazdagságát, pedig a magyar fajbeli érzéseivel versenyez bármely nemzet művészeti zsenijével. (Tetszés.)

Csakhogy a mi kulturánknak az elhanyagolt hamupipőkéje volt. Wlassics karolja fel teljes lelkesedéssel, de munkája csak akkor lesz eredményes, ha kiragadja a politikai esélyekből és a művészetet mielőbb állandó szervezetekhez, intézményekhez köti. (Általános helyeslés.)

Ujjáteremteni kell művészoktatásunkat az elemi rajztanitástól a mesteriskoláig, amelyet be kell csukni és műtermekké alakitani. Szabad iskolát helyette. (Ugy van!) Müvészeti intézményeinkből ki kell irtani a klikknek és a protekciónak a szellemét. Meg kell reformálni a képzőművészeti tanácsot és a jury rendszereket. Ujjászervezni a művészeti ügyosztályt, amely most csak aktakezelő hivatal s az élén álló nagy tehetségü vezető eszméiben nem érvényesülhet. Fordítsa idejét a gyakorlati tapasztalásokra. Látogasson külföldi tárlatokat, iskolákat s vezessen a szakirodalomban és a hazai iskolákban is. (Helyeslés.)

Az akció másik része a művészet népszerüsitése. Népszerü, olcsó füzetek terjesztése. Ismertesük meg a müipart tüzes sovinizmussal, mert művészet csak nemzeti alapon lehet nagygyá. (Zajos helyeslés.) Nélkülözhetetlen egy művészettörténelmi forrásmunka is, amelyet nem könyvekből kell megirni, hanem termelő talentum eredetiségével. (Élénk helyeslés.)

A müpártolást országszerte organizálni kell. Hiszen a lelkes, hazafias, jóhiszemü vidéken még frissen élnek az eszmények illuziói. Hálásak minden kulturmozgalomért, s mikor a magyar művészet a nemzeti eszme nevében kopogtat ajtójukon, egyszerre szivükbe fogadják. (Tetszés.)

Láttam őket, ezt a szüz talaját fajunk erejének s ők még tudnak hinni, lelkesedni nemzeti gondolatokért. Nagy hiba volt elhanyagolni őket. Kulturális gócpontokat kell felállitani s egy kis gondozással csodákat müvelhetünk. Hiszen az én szerény tehetségemet csak a sajtó lelkes támogatása és a miniszter ur jóindulata mellett alig vittem az agitációba, máris megmozdult a vidék, a főváros, és szomjuhozik, mint a tikkadt föld a művészetért. (Helyeslés.)

Szegeden két hét alatt lelkes férfiak 800 tagot toborzottak össze a művészet táplálására. Ünnepnap volt a megnyitás s a kulturpalota megérdemelte a nevét. Zsufolva volt s még a tisztikar is testületileg díszben vonult ki a magyar művészet ünneplésére. (Éljenzés.)

Ugyanezt a lelkesedést láttam ébredezni Aradon, amelynek nagy intelligenciája mellett talán még fényesebb eredményre lehet kilátásunk, mert megérezték a müpártolásban a nemzeti gondolatot és a lelki táplálékot, amelyet vidéken csak a szinházak nyujtanak. Sajnos, ledér kozmopolita irányzattal és nem hazafias eszmékkel és hagyományokkal. (Zajos helyeslés.)

Egy müzlésü miniszter s egypár művészetért őszintén rajongó lélek példátlan akciót fejtett ki. A vándortárlatokban ittőrök vagyunk. Ez a mi eszménk. S mikor a magyar vidék igy lelkesedik és gyönyörködni akar, még vannak oly emberek és cso-

---

Sparta azóta nagy kudarcot vallott, az erő mellé, vagy talán fölé is, a humanizmus került. Az a csudálatos természeti elementum, amely halomra dönti az erő filozófusainak minden elméletét, minden igéjét. A humanizmus, amely a gyöngének fegyvert ad, hogy megküzdhessen az élettel. A természet javitott önnönmagán, amikor a hatalmas erő és csábitó szépség után megalkotta a jóságot: lehetővé tette, hogy a gyöngét ne tiporja el az erős. S amikor Darwin megirta a maga törvénykönyvét, megfeledkezett erről a *közbenjött akadályról*, amely az ő számadásait alaposan kikorrigálja.

A humanizmus máris sokat változtatott a nagy kiméletlenségen, de a Taygetost nem tudta megdönteni. Ott áll a falusi temető mellett, a melyben ezer kis sirdombon kinőtt a zöld fü. És ránk mered abból a szólásból, amelylyel rá szoktunk szólni a gyermekét kényesen gondozó szülőre, hogy: lám, a parasztgyereknek nem árt meg semmi. Sem a hideg, sem a meleg, sem az éretlen gyümölcs, sem a lyuk a betört koponyán. Milyen erős a paraszt, pedig gyerekkorában senki se gondozta! Hát bizony erősnek erős a paraszt, de csak az eleven paraszt. Az se sokáig. Az, aki élve maradt a spártai sziklán. De vajjon az a sok millió paraszt, aki nem is lehetett paraszttá, mert már gyermekkorában a föld alá került, mit szólana a dologhoz, ha szólhatna? ... A minden rendszer nélkül levő spártai rendszer: ezzel állunk a készülődő gyermekvédő-kongresszus elé. Mi is, más népek is, mert másutt sem értik meg mindenütt, hogy a gyerek azzal, hogy megszületett, már is emberré lett. Olyanná, akinek az életének becsülete is, értéke is van.

A spártai rendszer rendszertelenül ... nem paradoxon ez, hanem annak a nemtörődömségnek a neve, amelylyel pusztulni hagyjuk a sok százezer kis magyart. Lykurgos célját tudó gyermekgyilkos volt, mifelénk csak nem bánják, hogy mi lesz a gyerekkel. Pozitiv gonoszságunk csak annyi, hogy sokalljuk a gyereket. Abban, hogy nem bánjuk, ha „Isten elveszi szegénykét", nincs pozitivitás. Az a spártai gonoszság a hazát szolgálta. Mi nem vagyunk gonoszak, és jók se, s a hazát se szolgáljuk, csak nem törődünk a gyerekkel, amelynek életet adtunk. Mi ... már tudniillik sem én, sem te, hanem csak ő, az a semmit sem bánó apa—anya, aki a gyermekhalandóság statisztikusának adatokat szállit. Sehol se olyan fekete ez a statisztika, mint nálunk, az apagyilkosoknak megkegyelmező népnél. Micsoda különleges magyar mesterség a gyermekkoporsó-ácsolás! Másutt a koporsóval addig várnak, mig a lakója megnő, mire való nálunk a nagy sietség? ...

Készülődünk nagyban a gyermekvédők kongresszusára. Készülődjünk is, hogy nagy legyen a vendéglátásunk és sokat lássanak a vendégeink. Lakomákon, estéken kivül kirándulásokkal is szolgáljunk nekik. Vigyük ki őket a temetőkbe, ahol a sok kis fejfa azzal köszönti a gyermekvédelmet: Miért nem jöttél előbb, miért nem végzel előbb?

MOLL SEIDLITZ POR
felülmulhatatlan házi- és mindama gyomorbajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott kvletkezni. A gyógyszertárakban MOLL készitménye kérendő eredeti dobozokban 1 forintjával.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ és SÓ
Legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, csuz, köszvény és egyéb meghülési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 90 kraicárjával kapható. MOLL készitmény kérendő.

dálatos, éppen a művészek között vannak, akik távolmaradásukkal és intrigájukkal ezt a hazafias mozgalmat szeretnék megfojtani, mivel én egy klikkszervezet büneire reámutattam. (Mozgás.)

Azért most az ország szine előtt fordulok a miniszter urhoz, hogy saját hatáskörében tegyen meg mindent, hogy gáncsot ne vethessenek a nemzeti célnak éppen azok a művészek, akiket a kormány eddig kiváló jó indulatára méltatott, sokszor a művészek összességének rovására. Akik pedig e nemzeti cél ellen titkon dolgoznak, azoktól meg kell vonni az állam anyagi támogatását. (Zajos általános helyeslés.) Ezért szólitom föl a nemzeti cél és saját maguk érdekében itt az ország szine előtt is a művészeket az együttmunkálkodasra.

A miniszter urnak pedig köszönöm jóindulatu támogatását. A jövőben is kérem addig, mig tiszta lélekkel szolgálom a magyar művészet ujjáteremtésének ügyét, amelytől egy ideálisabb, szebb jövőt remélek hazámra. A költségvetést elfogadom. (Zajos helyeslés és éljenzés. Szónokot számosan üdvözlik.)

Mócsy Antal: Fejtegeti, hogy milyen sok helyen nem tanitják még a magyar nyelvet eredményesen. Tagadja, hogy ez összefüggésben állana a néppárti törekvésekkel; éppen azokon a helyeken, ahol legrosszabbul all a magyar nyelv ügye, még néppárti jelölt sem volt.

Elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

(A kérvények.)

Tizennégy város, község, ipartestület és népgyülésnek az *önálló vámterület és nemzeti bank* létesitésére vonatkozó kérvényeit az irattárba helyezték.

A *földadó* leszállitására és a *tőzsdeadó* behozatalára vonatkozó kérvényeknél

Mócsy Antal a kisbirtokosok és kisiparosok sanyaru anyagi viszonyaira való tekintettel kéri terheiknek könnyitését, a földadó leszállitását és ennek megfelelőleg a tőzsdeadó behozatalát.

Lukács László pénzügyminiszter: Igen nagybecsünek és nagyfontosságunak tartja a kérvényezési jogot és ennélfogva óhajtandónak tartja, hogy mindaz kerülttessék, ami annak érdekét devalválhatná. (Ugy van! Ugy van! a jobboldalon.) Azonban, ha oly jelenséggel találkozunk, hogy bizonyos dolgokra nézve mintegy gyárilag állittatnak elő kérvények és azok az ország területén szétküldetnek és aláiratnak oly egyének által, akinek talán egy tizedrésze sem tudja, hogy mi foglaltatik a kérvényekben . . .

Polónyi Géza: Hát a Banffyaknak adott bizalmi kérvényeket kik irták alá?!

Lukács László pénzügyminiszter: . . . és nem képesek mérlegelni annak horderejét, amit értelmeznek, ez mindenre alkalmas lehet, csak arra nem, hogy azt a komolyságot megóvja, amelylyel ezen ügynek birnia kell.

Ami a meritumot illeti, már többször volt alkalma nyilatkozni ugy a földadó, mint a börzeadó, vagy helyesebben szólva, az értékforgalmi jövedelmi adó behozatalára nézve. Ami az utóbbit illeti, jelenti, hogy a *legközelebbi napokban* az erre vonatkozó törvényjavaslatot be fogja terjeszteni. (Helyeslés.) Hogy az eddig nem történt meg, azért az ügy semmiféle késedelmet nem szenvedett, mert hiszen a mult év eleje óta több mint husz törvényjavaslatja fekszik a törvényhozás asztalán, amelyek sokkal fontosabbak és hasonlithatatlanul sürgősebbek, mint a tőzdeadó behozatala, és fájdalom, még eddig nem sikerült egyiket sem tárgyalni. (Mozgás a szélsőbalon.) Nagyon valószinü tehát, hogy ha annak idején beterjesztette volna a tőzsdeadóra vonatkozó javaslatot, annak is ugyanez lett volna a sorsa.

Ami a földadó kérdését illeti, az a reform, amelyet az egyenes adók tekintetében tervez, ha nem is direkte alakban, de indirekte egy igen jelentékeny leszállitását fogja előidézni a földadónak, mert számitása szerint legalább 4—5 millióra menő csökkenését fogja maga után vonni a földre nehezedő adónak. Nem volna igazságos és az egyenlő és igazságos adóztatás elvével nem volna megegyeztethető, direkte adóleszállitást hozni javaslatba a földadónál; de indirekte adóban, azért egy jelentékeny adócsökkenés vagy teherkönnyebbülés fog beállani a földadónál, mert a mai általános jövedelmi pótadót, amely rendkivül sulyos adó és amely a földadónál a kataszteri tiszta jövedelemnek 8·7 százalékát teszi, el akarjuk törülni és ennek helyébe sokkal csekélyebb kulcsesal dolgozó általános jövedelmi adót akarunk behozni, amely a földadóhoz és illetőleg a kataszteri tiszta jövedelemhez viszonyitva mintegy 5 millió forintnyi teherkönnyebbülést fog előidezni. Tovább menni ezen a téren nem volna igen igazságos és nem is volna célszerü, mert egyrészről az államkincstárnak igen tetemes veszteséget okozna, magánosoknál pedig, akiknél ez egy vagy két forintnyi évi teherkönnyebbülésben nyilvánulna, semmi fontossága nem lenne, de egészben véve az államkincstárra nézve igen nehezen pótolható ürt hagyna hátra.

Egyebekben pedig kérem, méltóztassék a kérvényi bizottság javaslatát elfogadni. (Helyeslés a jobboldalon.)

Polónyi Géza: Visszautasitja a miniszternek azt a leckéztető modorát, hogy a kérvényeket gyárilag állitják elő. Ez a kérvényezési jogtól való elrlasztás. Hát Bánffy alatt nem gyártották gyárilag a bizalmi nyilatkozatokat? A miniszter indirekte megfenyegeti a kérvényezőket. Nem is oly rég ily kérvények aláiróit elfogták és becsukták.

Perczel Beni: Ojjé!

Polónyi Géza: Ez nem ojjézni való, hanem egész komoly dolog. Én komoly tisztelettel viseltetem a pénzügyminiszter iránt, de ugy látszik, Perczel ur nem.

Kivánja, hogy ezeket a kérvényeket a bizottság pártolólag adja ki a pénzügyminiszternek.

Rakovszky István: Kifogásolja, hogy a bizottság nem pártolólag kéri ezeket a kérvényeket a pénzügyminiszternek kiadatni. 1873-ban, a krach idején 80 millióval siettek a nagytőke, a milliomosok segitségére s ez a pénz mind a kisgazda és kisiparos zsebéből került ki. S ma még sem akarják a nagytőkét, a tőzsdét megadóztatni. A *pártolólag* szótól azért irtózott a bizottság, mert ott ülnek azok az inkompatibilisták, akik a nagytőke szolgálatában állnak. Elleninditványt nyujt be, mely szerint e kérvényeket pártolólag kéri a miniszternek kiadni.

Kőszeghy Sándor előadó felszólalása után a Ház elfogadta a bizottság javaslatát.

Rakovszky István inditványozza, hogy a kérvények tárgyalását halasszák a jövő szombatra.

Elnök: Felteszi a kérdést és ilyen értelemben mondja ki a határozatot.

Az ülés két óra után végződött.

BELFÖLD.

Magyar miniszterek Bécsben. *Széll* Kálmán miniszterelnök és *Darányi* Ignác földmivelésügyi miniszter Bécsbe utaztak, hogy a tegnap odaérkezett *Cseh* Ervin horvát miniszterrel együtt a magyar kormányt *Ernő* főherceg temetésén képviseljék.

Aki nyitott ajtót dönget. Aki nyitott ajtót dönget, az legalább is fölöslegesen fárad. Ilyen fölösleges fáradság volt *Tisza* Kálmán mai beszéde, amelyben arra kérte a kultuszminisztert, hogy a nem katolikus lelkészek kongruájának 600 forintra való kiegészitését már az idén kezdje meg. Ezt tudniillik megigérte *Wlassics* Gyula először önkényt a pénzügyi bizottságban, azután *Tisza* Kálmán felszólalására a szabadelvüpárt értekezletén és harmadszor is, tegnap, a képviselőházban. Ebben a hármas igéretben mindenki megnyugodhatott; *Tisza* Kálmán is megelégedhetett volna vele. Nem is értjük, mi célja volt mai felszólalásának. Hogy a protestánsok földi gondviselésének szerepében tündököljön, ez a szerep bizonyára távol áll egy akkora stilü politikustól, mint *Tisza* Kálmán. Mi igazán mélyen sajnáljuk, hogy ezzel a felszólalással Tisza Kálmán alkalmat adott az ellenzék egy részének arra, hogy olyan zajos jeleneteket inszceneáljon, amelyek a békének ezekben a napjaiban nagyon alkalmasak a parlament hangulatát megrontani. Annyival sajnálatosabb, mert ez előre volt látható — hiszen az ellenzéki sajtó jelezte is — és mi azért óvtuk előre *Tisza* Kálmánt attól, hogy nyitott ajtót ne feszegessen, mert szivesen láttuk volna, ha elmaradhattak volna ezek a szabadelvüpárt egy tekintélyes tagjának rovására csinált mai jelenetek. A kellemetlen incidens megesett és ezzel bebizonyult, hogy a tárt ajtó feszegetése nemcsak hiábavaló munka, hanem olykor ártalmas is.

Az uj bácsi püspök. A karlócai szerb püspöki zsinat ma megválasztotta néhai *Opacsics* Germán bácsi görög keleti püspök utódát. A püspökválasztó zsinat délelőtt 10 órakor veni sancte-vel kezdődött, amelyet maga a patriárka celebrált. Jelen volt báró *Nikolics* Fedor királyi biztos és a péterváradi várparancsnoka báró *Kommers* vezérőrnagy is. A metropóliai dóm előtt diszszázad állott sorfalat lobogó zászlóval és katonai zenekarral. A királyért mondott imádságnál a diszszázad és a Dunaparton fölállitott fél üteg diszlövéseket tett, miközben a zenekar a *Gotterhallét* játszotta. Az istentisztelet végeztével a diszszázad elléptetett a királyi biztos és a várparancsnok előtt. Féltizenegy órakor báró *Nikolics* Fedor királyi biztos a püspöki konklávéba ment, hogy a választási rend értelmében bevezesse a bácsi püspök választását. A szavazásnál nem volt jelen, mert az egyházi rendelkezések e tekintetben a legszigorubb konklávét irják elő. A püspökök magukra maradva egyhangulag *Szevics* Mitrofán krusedi archimandritát választották meg bácsi püspökké, mire a zsinat folytatását hétfőre halasztották.

Szevics Mitrofán, az uj bácsi püspök, aki méltóságánál fogva tagja a főrendiháznak is, most 45 éves. Ujvidéken született, jogi tanulmányait Grácban és Zagrábban, teológiai tanulmányait pedig Karlócán végezte. Azután szerzetes lett és 20 évig tanárkodott a zárai teológiai intézetben és később a karlócai papnevelő intézetben mint rektor működött. Több tudományos teológiai tankönyvet adott ki és félév óta főnöke a gazdag és tekintélyes krusedi szerb kolostornak. Széles latókörü, nagymiveltségü férfiunak mondják és dicsérik hazafias érzületét is. Egyebként már a budai püspöki szék megüresedésekor jelöltje volt a püspökök egy részének; ugyanannyi szavazatot kapott, mint ellenjelöltje *Bogdanovics* Lucian, aki az elnöklő patriárka szavazatával nyerte el a püspöki méltóságot.

A mai püspökválasztás sem tudta eltéríteni a karlócai szerb körök figyelmét *Zmejánovics* püspök ismert följelentésétől. A patriárkához közelálló körökben azt beszélik, hogy *Zmejánovics* megbánta, hogy tulságos komolyságot tulajdonitott a patriarka ellen felhozott vádaknak. Két levelet is irt a patriárkának, az egyikben állitólag azt irta, hogy koncipistája rosszul magyarázta a kanóni törvényt, és ő elismeri a patriárka fennhatóságát, a másikban tiltakozik az ellen, hogy ő följelentésével rosszat akart volna. Ennélfogva ugy remélte, hogy az ügy tisztázása csak a patriárka javára szolgál. Megdöbbenve értesül arról, hogy a feljelentés nyilvánosságra jutott. Ez a publikálás oly botrányt idézett elő, hogy ő ennél a botránynál fogva a zsinaton meg nem jelenhetik. Ha azonban netalán feltevéseiben csalódott volna, bocsánatot kér.

Törvényjavaslat a gazdatisztekről. A magyar gazdatisztek bizonyára élénk megelégedéssel fogadják azt a hirt, hogy a földmivelésügyi miniszteriumban elkészült az a törvényjavaslat, amely minősitésüket és jogviszonyaikat szabályozza. A törvényjavaslat a nyáron egy szaktanácskozmány elé kerül s csak azután terjeszti a miniszter a parlament elé. Ez a törvényjavaslat egyrészt emelni fogja a gazdatisztek erkölcsi tekintélyét s másrészt meg fogja szüntetni azt a bizonytalanságot, amely sok esetben oly nyomasztóvá teszi a gazdatiszteknek anyagi helyzetét.

KÜLFÖLD.

A szétpattant buborék.

Budapest, április 8.

Gyenge szappanbuborék módjára, mely szinesen csillogott s egy lehellet érintésétől szétpattant, ugy válik semmivé, foszlik puszta levegővé az egész Dreyfus-vád és minden eddig hallott részlete, összes titkos és nem titkos aktáival, névtelen leveleivel és titokzatos nőalakjaival egyetemben — egy egyszerü vallomástól, amelyet egy derék, alapos szakképzettségü katona tett a biróság előtt. A semmitőszéki vizsgálat aktáinak közlését folytatva, a *Figaro* ma *Hartmann* tüzérőrnagy tanuvallomását közli, amelyből kitünik, hogy eddigelé egyetlen hadügyminiszter, egyetlen tábornok, egyetlen katonai biró sem tudta, hogy voltaképpen mi történt abban az öt év óta szünetlenül tárgyalt, világraszóló nagy aférben, amelynek szenvedő hőse és megbélyegzett áldozata egy ártatlanul elitélt, egyikök sem tudta, hogy mi voltaképpen az a hires bordereau, melynek az alapján Dreyfus tüzérszázadost hazaárulás cimén elitélték.

A tüzérőrnagy világos, szakszerü előadásából kétségtelenül bebizonyul, hogy a *bordereau egy hitvány, értéktelen darab papiros, amelyet mindenki fabrikálhatott, csak éppen Dreyfus tüzérszázados nem, és amely semmi titkot el nem árulhatott*, mert mindaz, ami benne fel van sorolva — *rosszul*, évekkel azelőtt ismeretes és olvasható volt már katonai szakkiadványokban — *jól*.

A düh, melylyel a hazugság és ráfogás gaz rendszerének emberei a semmitőszéki akták közlése miatt kifakadnak, most már érthető. Nem szánták ők az igazságot a nagy nyilvánosság elé; azt szerették volna, hogy rejtve maradjon az a biróság aktái közt s elfuladjon a titkos iratokat belepő porban. Mert ha a közönség olyan dolgokat tud meg, amilyenek a *Hartmann* tüzérőrnagy tanuvallomásában foglaltatnak: akkor Dreyfus fölmentése megtámadhatatlan lesz, mert kiderül a hadsereg vezetőinek fennhéjázó tudatlansága és galád hazudozása.

Hartmann őrnagy tanuvallomása lényegesen elüt a többi kihallgatott katonatiszt vallomásától, amelyek tele voltak itt-ott hallott pletykákkal, melodramatikus részletekkel, de amelyekben egyetlen számbavehető, tényleges adat sem fordult elő, — hogy szigoruan szakszerü, világos és meggyőző, s azt a benyomást teszi, hogy mint maga

Kérjen 1899-es árjegyzéket a világhirü CHAMPION és „THERGYAL PROGRESS" kerékpárokról.
Kizárólagos főraktár: **Láng Jakab és Fia kerékpárnagyraktárában, Budapesten.**
VIII., József-körut 41. sz. Képviselőség: **Kőbánya, Liget-tér 4. sz.**
Olcsó árak! Előnyös fizetési feltételek! Nagy kerékpáriskola és szakértői javitómühely. Használt kerékpárok a legmagasabb árban becseréltetnek.

Hartmann, ugy az egész francia tüzérség távol áll az egész affértől, nemcsak azért, mert Dreyfus tüzértiszt volt, hanem mert alapos katonai képzettségöknél fogva nyomban fölismerhették a bordereaura alapitott vád értéktelen semmis voltát.

A nagyérdekü vallomásról szóló távirati tudósitásunk igy hangzik:

Hartmann őrnagy a semmitőszék előtt tett tanuvallomásában végigmegy az egész bordereaun és kimutatja, hogy az ugynevezett *120 Court* ágyu (amelyről a bordereauban szó van) 1894-ben nem is volt uj, mert már 1890-ben adoptálták s már ugyancsak 1890-ben minden részletével és a bordereauban emlitett *frein*jével (fékező) együtt *ismeretes volt Németország előtt*. Ennek az állitásnak az igazolására Hartmann a következő esetet beszéli el:

1889-ben a tüzérség teknikai osztályának iktatójában egy *Boutonnet* nevü civil hivatalnok volt alkalmazva, akinek föl kellett ügyelnie a levéltárra, melyben a legtitkosabb iratok és adatok foglaltattak. Ez a Boutonnet erősen szántitott és 1889-ben Meudonban lakott, ahol én akkor szolgáltam. Egyszerre csak Boutonnet házat vett s egyidejüleg hire ment, hogy a *calaisi* és *meudoni* léghajózási osztályokban egyes *irományok elsikkadtak*. Csakhamar ezután *Georget* százados közölte velem, hogy Boutonnet az ő egyik szolgáját nagy fizetéssel szerződtette. Gyanakodni kezdtem és szóltam is erről *Feldmann* őrnagynak, aki az emlitett teknikai osztályhoz volt beosztva. Feldmann elment *Vaucheret* ezredes osztályfőnökhöz s fölkérte, hogy tartassa szemmel Boutonnet irodatisztet. Vaucheret azonban nem tette ezt s a dolog ennyiben maradt.

Ez volt 1889-ben; de 1890. augusztusában *Boutonnet-t* letartóztatták. Én akkor szabadságon voltam. Hazatértemkor elbeszélték nekem, hogy egyik emberünk a bourgesi vagy calaisi kisérleti bizottságnak egyik legfontosabb jelentését egy *külföldi katonai attasénak a kezében látta*. Mathieu tábornok, aki ekkor a hadügyminisztériumban a tüzérségi osztály igazgatója volt, rögtön berendelte az összes szétküldött példányokat. *Egy hiányzott*, még pedig az, amelynek a teknikai szakosztálynál kellett lennie. Pár nappal utóbb egy hordár a teknikai szakosztály kapusának egy sártól piszkos, vastag levélboritékot adott át, amelyet szerinte egy ur talált az utcán s neki odaadta, hogy hozza el. A kapus átadta a boritékot Feldmann őrnagynak, aki megtalálta benne a *hiányzó példányt*. Feldmann azonnal fölkerestette a kapussal az illető hordárt, akit végre megtaláltak s megtudták tőle, hogy a boritékot egy *sánta embertől* kapta.

Ettől fogva erősen szemmel tartották *Boutonnett*, akit pár nappal utóbb *beszélgetni láttak azzal a bizonyos külföldi attaséval*. Egy hónappal utóbb *Boutonnet*ra kimondták az itéletet. Sziveskedjék a semmitőszék betekinteni az illető peres aktákba.

Ezek szerint tehát 1889-től 1890-ig, vagyis teljes egy esztendeig, mialatt a francia tüzérség a legfontosabb kisérleteket végezte, — a füsttelen puskaporral, melinit-gránátokkal és végre a *120 Court* ágyuval, — *tüzérségi irattáraink rendelkezésére állottak a külföldnek*.

Hartmann őrnagy egyszer sem nevezi meg egyenesen az illető külföldi hatalmat, hanem mindig csak általánosan szól arról az egy hatalomról, illetve annak az attaséjáról, amelyről a bordereauban szó lehet.

Bontonnetnak, igy folytatja Hartmann, rendelkezésére állott az a tüzértisztek számára szerkesztett hivatalos időszaki kiadvány is, amelyben a tanulmányozás alatt levő kérdéseket fejtegették s amelynek a szerkesztésével akkoriban én voltam megbizva s benne minden tartózkodás nélkül kellett a *120 Court* ágyuról irnom. Ezenkivül Boutonnet tökéletes ismertetést szolgáltathatott ki a *frein hydropneumatique* nevezetü fékezőről is.

Hangsulyozza Hartmann, hogy a bordereauban előforduló *frein hydraulique* — e helyett: *hydropneumatique* — cáfolhatatlanul bizonyitéka annak, hogy *az illető mondat nem származhatik tüzér-tisztől*, mert a tüzériskola legifjabb növendéke is tudja, hogy *Locard* találmányának a *lényege* éppen a *pneumatique* szóban van és *tüzérember sohasem követhette volna el azt az együgyüséget, hogy frein hydropneumatique helyett frein hydraulique*-ot irjon. Epp igy nem irta volna — mint a bordereauban látható — *Le 120 court* helyett ezt: *le 120. Jellemző* — teszi hozzá Hartmann, hogy *azok a tisztek*, akiket eddigelé például a Zola-pörben a 120 Court ágyu fékezője dolgában kihallgattak *mind távol álltak a tüzérségtől* és mindnyájan kivétel nélkül a *hydraulique* szóval éltek a *hydropneumatique* helyett.

Hanem azért nyilatkoztak olyan szakdologban, amelynek még az ábécéjéhez sem konyitottak!

Hartmann aztán előadja, hogy a *frein hidropneumatique* nevezetü fékezőn 1890-től 1894-ig semmit sem változtattak, sőt hogy mindjárt eleinte a *külföldi attasék jelenlétében* kisérletezték vele s a kisérletekről a *Matin*, majd 1891. szeptember 19-én a *Darmstadter Allgemeine Militärzeitung Uj tábori ágyu* cim alatt részletes tudósitást közölt.

A német ujságnak ezt a számát Hartmann le is tette a semmitőszék asztalára. Ebből is világos tehát, hogy 1894-ben *ezekről a dolgokról nem volt mit elárulni*, s ha valaki mégis akart a bordereauban felsorolt „titkok"-kal árulást elkövetni, az csak olyan ember lehetett, aki a tüzérség dolgaiba egyáltalában nem volt beavatva.

Közli továbbá Hartmann, hogy az illető ágyuról és fékezőről még más, könnyen hozzáférhető források is álltak rendelkezésre, például a tüzériskolai tankönyv 122., 130., 134., 77., 121. és 95. lapjai, amelyeken a *120 Court* ágyu és a hydropneumatikus fékező részletesen le van irva és rajzokban is bemutatva. *Titok* tehát nem is volt a dologban.

Hangsulyozza Hartmann, hogy a tüzérségi munkálatokról és szertárakról szóló jelentések *sohasem* mennek föl a *vezérkarhoz*, hanem kizárólag az ugynevezett III. számu igazgatósághoz és a teknikai szakosztályhoz. *Dreyfus*nek, hogy egy-egy ilyen jelentésnek a birtokába jusson, a III. számu igazgatóság vagy a teknikai szakosztály valamelyik tisztjéhez kellett volna fordulnia.

— Hallgassák ki azokat a tiszteket, mondja Hartmann. — Én a Dreyfus-pör előtt nyolc évig voltam a teknikai szakosztályhoz beosztva, anélkül hogy Dreyfust valaha láttam vagy ismeatem volna.

Hartmann azután végigmegy a bordereau többi részén és kimutatja, hogy *egyetlen tüzértiszt, tehát Dreyfus sem élhetett a bordereauban található kifejezésekkel és csakis olyan ember tulajdonithatott fontosságot a bordereauban felsorolt dolgoknak, aki nem tüzér*.

Ami különösen a *lövészeti kézikönyvet* illeti, Németország, melynek pedig a tüzérsége nagyon óvatos és szigoruan tudja őrizni a titkait, nyiltan közli a maga lövészeti kézikönyvét, amely Mittler és Fiainál Berlinben *másfél márkáért* kapható. A lövészeti kézikönyv tehát — amelyről a tábornok urak azt erősitették, hogy csakis Dreyfus ismerhette, mint tüzértiszt, Esterházy pedig nem — a hadsereghez nem tartozó emberek előtt is ismeretes volt.

Emlékeztet végül Hartmann arra is, hogy *Esterházy* jelen volt a chalonsi lövőgyakorlatokon.

Páris, április 8.

A rendőri fenyitőbiróság ma a *Figaro* ellen a Dreyfus-ügyre vonatkozó vizsgálati iratok közlése miatt megtartott tárgyalás után a *Figaro* főszerkesztőjét és felelős szerkesztőjét az 1881-iki sajtótörvény alapján makacsságilag 500 frank pénzbüntetésre itélte.

Páris, április 8.

Az *Echo de Paris* jelenti, hogy a semmitőszék *Bertulus* vizsgálóbiró és *Roget* tábornok ellentmondó vallomásai következtében *azonnal ujra összeül, hogy arról tanácskozzék, van-e szükség pótvizsgálatra*.

Lemaitre és a *Ligue de la patrie française* választmányának négy tagja április 13-án jelenik meg a rendőri fenyitőbiróság előtt.

Páris, április 8.

Develle volt miniszter *Roget* tábornok támadásaival szemben *vizsgálat inditását* kivánja, hogy tanuvallomásainak igazságát megállapithassák.

Esterházy Keresztély *Mazeau*hoz, a semmitőszék első elnökéhez intézett levelében tiltakozik *Roget* vádjai ellen.

A számoai viszály.

— A *Budapesti Napló* táviratai. —

London, április 8.

A Reuter-ügynökség jelentése szerint San-Franciskóba a következő távirat érkezett Ápiából: Március 23-án a fiatal *Tanu Malietoát* királylyá koronázták Mulinuuban. Az ünnepségben részt vettek az észak-amerikai Egyesült-Államok és Anglia képviselői. A koronázás után Tanu kiséretével ünnepies körmenetben bejárta Ápiát. Elül ment a *Filadelfia* zenekara. Németország képviselője nem volt Ápiában. Kautz tengernagy a megérkezése után való első két napon vizsgálatot inditott és azután a konzulokat és a hadihajók idősebb tisztjeit értekezletre hivta össze, amelynek eredménye *Kautz* tengernagynak az a kiáltványa volt, amelyben kijelenti, hogy *Mataafa* uralkodása ellenkezik a berlini szerződéssel, tehát el nem ismerhető és felszólitja a Mataafa hiveit, hogy nyugodtan térjenek haza és teljesitsék a szerződés rendelkezéseit. A kiáltvány azonkivül határozottan kimondja, hogy mindazok ellen, akik a békés szellemü lakosság jogait nem respektálják, a hadihajók katonasága erőszakkal fog eljárni. *Chamberst* ujra megerősi ették tisztségében. *Mataafa* szó nélkül vette tudomásul a proklamációt és azután nyugodtan Ápia nyugati részébe ment. A német főkonzul azalatt kiáltványt bocsátott ki, amely azt mondja, hogy Kautz tengernagy proklamációja köztudomásul adja, hogy a három konzul és a három hadihajónak a parancsnoka egyhangulag ugy döntött, hogy Mataafa ideiglenes uralkodását többé el nem ismerik. Köztudomásra hozza tehát, hogy a proklamációnak ez az állitása egészen helytelen. Ő ezentul is elismeri az ideiglenes kormányt, amig ellenkező utasitást nem kap kormányától. Ez a kiáltvány március 13-ikán kelt. Mataafa emberei erre előkészületeket tettek a harcra és kijelentették, hogy *Kautz* parancsait nem fogják teljesiteni. Március 14-én körülzárták Ápiát. A helyzet komoly természetü lett. A britt és az amerikai hadihajó 175 matrózt, néhány gyorstüzelő ágyut és kisebb tábori ágyut szállitott partra és *Sturdee* kapitány *Kautz* tengernagy felszólitására átvette az egyesült haderő parancsnokságát. Minthogy *Mataafa* a hozzáintézett fölszólitásra nem válaszolt, a *Philadelphia* március 15-én megkezdte a tüzelést. A *Royalist* szintén lövöldözött, mialatt a *Pourpoise* a part mentén néhány mértföldnyire lejebb ment és Vainu falut bombázta, abban a hiszemben, hogy ott Mataafának nagyobb hadereje van. Alkonyatkor Mataafa emberei támadást intéztek Ápia ellen. A Tivoli-fogadónál álló angolok visszalőttek. Reggel 2½ óra körül a bennszülöttek hirtelen megtámadták a Tivoli-fogadóban lévő britt őrséget és három matrózt megöltek, egyet pedig megsebesitettek. Hogy a fölkelőknek mennyi vesszeségük volt ennél a támadásnál, azt nem tudják. Az angolok kérésére a *Philadelphia* egy Maxim-féle ágyut és hozzávaló legénységet küldött a britt konzulátusra. Március 16-án *Tanu* 300 emberének kiosztották a *Pourpoise* hajón őrzött fegyvereket, hogy az előtereről kergessék el az ellenséget. A *Falke* titkos küldetéssel el akarta hagyni a kikötőt, *Kautz* tábornok azonban felszólitotta a hajó parancsnokát, hogy maradjon és legyen készen arra, hogy az Ápiában lakó németeknek segitséget nyujtson. A *Falke* csütörtökön helyén maradt. Pénteken reggel *Mataafá*nak 200 embere a britt konzulátus felé tört és 30 yardnyira jutott az épülethez, de az angolok lövöldözésükkel visszaverték őket. Az angolok müveleteit *Cuttliffe* tábornok vezette. A szombati és vasárnapi nap nyugodtan telt el. A *Falke* állásával több napon keresztül megnehezitette a britt hajók tüzelését. *Kautz* tengernagy kénytelen volt megkérni a *Falke* parancsnokát, hogy a kikötő belső részén vessen horgonyt. *Kautz* tengernagy egy ujságiró előtt kijelentette, hogy a német főkonzul kiáltványát sulyos személyes sértésnek tartja. Nézete szerint a berlini szerződésben nincs szó ideiglenes kormányról. Instrukcióit ugy szólnak, hogy a többség nézetével egyetértőleg hajtsa végre a szerződés rendelkezéseit. *Kautz* tengernagyot mód felett fölháboritotta a német konzulnak a magatartása, akire *Mataafa* eljárásáért az egész felelősséget hárítja. A *Kautz* által összehivott értekezlet után *Rose* főkonzul kijelentette, hogy mivel az ideiglenes kormányt elismerte, ettől az álláspontjától nem térhet el, amig instrukciókat nem kap Berlinből. Később *Rose* azt mondta *Kautz* tengernagynak, hogy a német hadihajók csak akkor lépnek akcióba, ha német alattvalók életét vagy vagyonát kell megvédeni, vagy ha a főbiróság elfogatási parancsot ád ki német alattvalók ellen. Instrukcióit szerint Németország nem fog katonailag beavatkozni. Tiltakozik az ellen, hogy *Kautz* proklamációt bocsátott ki, mielőtt a szerződést aláiró hatalmaktól instrukciók érkeztek volna és figyelmezteti *Kautzot*, hogy a *Falke* parancsnoka megigérte neki támogatását.

Berlin, április 8.

A *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* irja: A három hatalmasság konzuljai által január 4-én hivatalba léptetett ideiglenes számoai kormány elüzéséről szóló uj kábeljelentések csak a korábbi táviratokat erősitik meg. E szerint az ápiai idegen képviselők egy része erőszakkal megváltoztatott egy közösen hozott, kormányuknak jelentett és ezek által eddig meg nem semmisitett határozatot és végrehajtotta a főbiróságnak a királyválasztás dolgában hozott egyik határozatát, mielőtt a hatalmasságok által e határozat tárgyában meginditott utólagos vizsgálat befejeződött volna. Hogy a végrehajtás a főbiró előterjesztésére történt-e, azt még nem tudják. Akárhogy van is, ez a végrehajtás egyenes megsértése a Számoára vonatkozó szerződésnek, amely ilyen végrehajtásokról egyáltalán nem intézkedik, sőt egyes hatalmak külön foganatositott végrehajtását kifejezetten megtiltja, és megsértése az 1893-iki pótegyezménynek, amely szerint valamely főbirósági határozatnak a hadihajók által foganatositandó végrehajtásának első

föltétele a főbiró előterjesztésén kivül a három konzuláris képviselőnek megfelelő, egyöntetü megkeresése. Az idegen hadihajók által Számoa szigetén teremtett jogellenes állapot a három érdekelt kormánynak eddig ismeretes nyilatkozatai szerint nem prejudikálhat a Számoába küldendő különbizottság döntésének. A nagy-brittanniai és amerikai kormányok legujabb jelentései szerint egészen kétségtelen, hogy mind a ketten szerződésszerü álláspontot állanak.

HIREK.

A börziáner.

Hagyjanak egyszer már békét nekünk azzal, hogy valakinek mellékfoglalkozása lehet a müvészet! Értsük meg már egyszer, hogy az ember jó iró, vagy rossz iró, és az teljesen mindegy, hogy miből él. A mai budapesti ujságok egy része kiméletlenül megtámad egy tehetséges, derék fiatal embert, aki tegnap este mutatta be a Népszinházban a Márkus József darabjához irt zenéjét. Azt vetik Fejér Jenő szemére, még pedig inkább ambiciózus, mint sikerült gunyolódással, hogy buzaeladással foglalkozik. Némelyek, *horribile dictu*, azt is elárulják róla, hogy börziáner, s ezzel mintegy kimondják azt a varázsszót, amely után már csak gunyos mosolylyal lehet egy müvészi alkotásról beszélni. A multkoriban egy tanár járt igy, Ujvári Béla, aki Barna Izsónak adott alkalmat egy szép operettmuzsikára. Annak azt vetették a szemére, hogy tanár, és meginit csak azt hitték, hogy kimondták a büvös szót. Hogy mer egy tanár (többes szám: *tanarak*, mily szellemes!) operett-szöveget irni? A tanár legyen száraz és komoly, s adjon alkalmat viccekre. Ez az ő hivatása. Pont. A börziáner pedig adja el a buzát, és ne irjon zenét. Fölkiáltójel. Hogy aztán tud-e zenét irni, vagy nem, az mindegy. A büvös szó ki van mondva. Azt hiszem, ez annak a hiányát mutatja, amit *nivónak* neveznek. A müvelt francia megbocsátotta Bissonnak, hogy beamter vala, boldogult W. Shakspere ügyvédi irnok, majd szinész volt, szóval a régmultban és közelmultban egyaránt sok példa mutatja, hogy a dilettáns is irhat türhető dolgokat. Az angolok tehát már a XVII-ik században megbocsátották az ügyvédjelöltnek, ha drámairásra adta magát, s mi még csak most fogunk erre a nivóra elérkezni. Nálunk — ugylátszik — bün az, ha valaki azután, hogy operát ir, rögtön meg nem hal élien, szégyen az, ha egy szép verskötet után nem löví magát főbe nyomoruságból, és megrovandó az, hogy darabot vagy zenét mer irni, pedig nem abból él. Ne akarják az urak, hogy mi nevettünkben fölforduljunk, mert a zeneszerző börzianer, s ne kivánják tőlünk, hogy mosolyogjunk, mivel a tanár operettet mert irni. Isten bizony nem mulatságos ez, bármennyi gunyorkával is füszerezik a tényt. A viszonyok egyre javulnak Magyarországon és a tollból szépen meglehet itt élni manapság. De azért ott még nem tartunk, hogy valaki a biztos állását elhagyja, vagy a diplomáját tüzbe dobja azért, mert tollat vett a kezébe. Ne kivánja senki a kereskedőtől, hogy padlásszobába menjen lakni, ha zenét akar irni, hanem örüljön, hogy vannak emberek, akiknek megadatott, hogy müvészek lehessenek és mégis meg tudjanak élni. A müvészetben nincs exkluzivitás. A jó François Villon többszörös rablógyilkos, halálraitélt haramia volt s mégis minden francia iskolában tanitják barátjával, Clément Marotval együtt, aki szintén nem volt kuriai biró. Ha egy rablógyilkosnak is megbocsátunk a szép verseiért, miért ne bocsássunk meg egy tanárnak, meg egy börziánernek? Élni utóvégre muszáj s ahhoz nekünk: olvasó- és nézőközönségnek abszolute semmi közünk sincs, hogy csizmadia müvét élvezzük-e, vagy haramiáét, tanárét, vagy kereskedőét, ügyvédjelöltét-e, vagy céhbeli literátorét. Mi a müvészt keressük s aki nem azt keresi, azt kinevetjük. Még azzal se törődünk, hogy él-e a müvész, vagy már meghalt. De ugy látszik, vannak, akiknek érdekük, hogy a jó költő lőjje magát főbe (Tóth Béla az ujpesti tanitó), hogy a zeneszerző haljon éhen (Szabados) és hogy Ikszről vagy Ipszilonról azonnal nyilvánosságra kerüljön, hogy börziáner. Kicsinyes szempontok, alacsony nivó. Ne variáljuk már a *de mortuis nil nisi benet* ugy, hogy *nil bene nisi de mortuis*. Ismerjük el, hogy a müvésznek széles e világon csak egyetlen hibája lehet: — ha nem müvész.

M. F.

Budapest, április 8.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Március 31-én uj előfizetés nyilt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megujitásról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik még.

— **Személyi hirek.** *Széchenyi* Manó gróf, a felség személye körüli miniszter, ma kihallgatáson volt a királynál. — Gróf *Apponyi* Albert több napi tartózkodásra Eberhardra utazott.

— **A kisjenői vadászatok.** *József Ágost* főherceg tegnap este *Lipits* királyi tanácsos, jószágkormányzóval néhány napi vadászatra *Kisjenőre* érkezett. A vadászatokra Kisjenőre várták *György* bajor herceget is, de a herceg eddig még nem érkezett meg.

— **A pápánál.** *Rómából* táviratozzák: A pápa mult csütörtökön magánkihallgatáson fogadta *Trani* grófnét, Erzsébet királyné nővérét, aki udvarhölgyével, miss *Smittel* félóráig időzött a Vatikánban. A pápa ezután a királyné volt udvarhölgyét, *Sztáray* Irma grófnőt fogadta.

— **Az uj igazságügyi államtitkár.** Dr. *Bernáth* Géza, az igazságügyi miniszterium uj államtitkárja, ma délelőtt foglalta el hivatalát. Az uj államtitkárt a miniszterium tisztikarának dr. *Plósz* Sándor igazságügyminiszter mutatta be. A miniszter arra kérte a tisztikart, hogy támogassa az uj államtitkárt, a miniszterium uj munkatársát ugyanazzal a buzgósággal, amelyben őt részesiti. Ezután *Lányi* Bertalan miniszteri tanácsos üdvözölte az uj államtitkárt az egész tisztviselői kar nevében. Az üdvözlő beszédre az államtitkár válaszolt. Kijelentette, hogy a mai üdvözlést szövetségkötésnek tekinti a jövő munkájára és kérte a tisztikar bizalmát. A beszéd végeztével az államtitkár sorra kezet fogott a tisztelgő csoport tagjaival, azután Lányi miniszteri tanácsossal végigvezettette magát osztálya hivatalos helyiségein.

— **Gróf Zichy Jenő felolvasása.** A Magyar Földrajzi Társaságnak e hó 13-án, csütörtökön délután 5 órakor a Katholikus Kör disztermében (Molnár-utca 11.) tartandó felolvasó ülésén gróf *Zichy* Jenő tiszteleti tag fog előadást tartani *Ázsiai tudományos expedíciójáról*. Előadását vetitett képekkel fogja kisérni.

— **Ernő főherceg halála.** *Bécsből* táviratozzák *Ernő* főherceg holttestét ma este 10 órakor megérkezett Bécsbe a déli vasut pályaudvarára, ahol *Mayer* püspök udvari plébános beszentelte. Azután a holttestet a Hofburg plébánia templomba szállitották, ott az elhunyt fivére, *Rainer* főherceg várta. Miután *Mayer* püspök ujra beszentelte a holttestet, báró *De Vaux* főhercegi főudvarmester átadta mindkét koporsókulcsot *Liechtenstein* herceg főudvarmesternek. Az országuton, amelyen a menet elhaladt, de különösen a déli vasuti pályaudvar és a Hofburg előtt nagyszámu közönség gyült össze.

— **Nemzetközi gyermekvédő kongresszus.** Az őszszel Budapesen megtartandó gyermekvédő kongresszus jótékonysági szakosztálya tegnap *Malcomes* Jeromosné báróné elnöklete alatt ülést tartott, amelyen az elnök a következő előadókat jelentette be: *Mandello* Károlyt, *Liebermann* Leót, *Csatáry* Lajost, *Rényi* Józsefet, *Bossányi* Iványt, *Beksics* Gusztávnét és báró *Malcomes* Jeromosnét. Az ülés többek között *Temesváry* Rezső inditványára elhatározta, hogy a kongresszusra megiratja — a személyi adatok kizárásával — az összes magyarországi jótékonysági egyesületek monografiáját. Az ülésen ott voltak a kongresszus tevékeny tagjai közül: *György* Aladár, *Gajzágó* Manó, *Katona* Béla, *Neumann* Ármin, *Csillag* Gyula, *Bókay* János, *Bakonyi* Kálmán, gróf *Hugonnay* Béláné, *Rudnay* Józsefné, *Kemsky* Mihályné, *Herichné*, *Grnz* Albertné, *Böke* Gyuláné, *Ilkey* Sándorné és még többen.

— **Andrée keresői.** A *tomszki egyetem* egyik tanára, dr. *Martin*, a következőket táviratozta Nordenskjöldnek Krasznojarszkból:

A tomszki egyetem elhatározta, hogy két-három tanárból álló expedicíót küld ki a végre, hogy a Jonissej mellékfolyói és Podkamenája, Tunguszka és Angara között megkeressék Andrée nyomát. Én magam az aranymezők felé megyek, ahonnan egy hét mulva visszatérek. Ljaljin vadász szavahihetősége felől még nem vagyok tisztában.

— **Wolf, az apostol.** Az osztrák klerikálisok aggodalmas szemmel nézik *Wolf* képviselőnek legujabb apostolkodását. *Wolf*, mint megirtuk, családostul áttért a katholikus vallásról a protestánsra, miután keményen összezördült a klerikálisokkal. De *Wolf* ezzel a családi aktussal nem elégedett meg: most protestáns hittéritőnek csapott fel. A klerikálisok attól tartanak, hogy *Wolf*, aki mint politikai agitátor különösen a német cseheknél nagy eredményeket ért el, a hittéritésben is nagy szerencsével fog dolgozni és a vallás dolgában is nagy eredményeket fog elérni, ugy hogy a német csehek tömegesen fognak felhivásának engedni és a protestáns vallásra áttérni. A klerikálisok a kormány figyelmét felhivták erre a körülményre és számitanak arra, hogy a kormány *Wolfot* meg fogja akadályozni a vallás dolgában kifejtendő agitációban. Ez a klerikális reakció még inkább tüzeli a heves reichsrathbeli képviselőt és most élethalál-küzdelem fog kifejlődni Csehországban a protestáns és katholikus téritők között.

— **Az erdélyi református püspökválasztás.** Dévaról táviratozzák: Az a hir, mintha az erdélyi református püspökjelöltek közül *Bartha* Lajos hunyadi esperes visszalépett volna, téves értesülésen alapszik. Bartha pártja bele sem egyezne e visszalépésbe, mert biztosra veszi, hogy a többség Bartha mellé fog csatlakozni.

— **Hirsch báróné hagyatéka.** A nemes lelkü báróné kövessel halála előtt fényes alapitványt létesitett segélyre szoruló magyarországi lakosok számára. Az alapitvány összege két millió korona, amelynek kamatait egy Budapesten székelő bizottság fogja szétosztani. Az alapitvány kezelésénél befolyást biztositottak a magyar vallás- és közoktatásügyi miniszternek is és az alapitó levélben ki van mondva, hogy a kamatjövedelem két százaléka iskolai célokra forditandó. A magyarországi jelentékeny alapitvány kieszközlése főképpen a Párisban élő dr. *Sonnenfeld* Zsigmond érdeme, aki annak első tervezetét kidolgozta. A régóta tervezett alapitvány a báróné betegsége miatt már-már dugába dőlt volna, ha dr. *Sonnenfeld* hazánkfia nem sürgeti a végső percekben annak keresztülvitelét. Felkereste *Beauregard*ban a betegen fekvő bárónét és felmutatva előtte *Hirsch* bárónak egy sajátkezü levelét, amelyben a budapesti jótékonysági iroda állandósitását igérte, sikerült kieszközölnie a báróné hozzájárulását a milliós alapitvány létesitéséhez. Lényeges ujitás az az intézkedés, hogy a segélyt nem ajándékképpen, hanem kis részletekben visszatérítendő *kölcsönök* gyanánt fogják kiosztani, természetesen kamat nélkül. Ily módon a segélyre szorulók önérzete sem lesz megsértve és az intézmény sokkal áldásosabban fog működhetni, mint a sokszor érdemetlenek által igénybe vett könyöradományokkal. Kiemelendő végül az alapitványnak az a nemeslelkü intézkedése, hogy a segély *felekezeti különbség nélkül* osztandó szét.

— **Tartománygyülés orvosi assisztenciával.** Fekete fátum lebegett a cseh tartománygyülés mai ülése felett. Orvosra, patikára volt szükség, a képviselők egy része pedig kénytelen volt ideiglenesen betegápolóvá átalakulni. Az esett meg ugyanis, hogy *Skarda* képviselő nagyobb lélegzetü beszédbe fogott, de csak nehány mondatig ért, mert *hirtelen rosszul lett*. Elsáppadt, s ha barátai hozzá nem ugranak, hanyatt esik. Az ülést rögtön félbeszakitották s a képviselők beteg kollégájuk köré csoportosultak. Alig hogy az első segélyt nyujthatták *Skardának*, amikor ujabb nagy zavar támadt: *Janda Vencel képviselőt szélhüdés érte*. Az ominózus gyülést természetesen elnapolták s folytatását hétfőre tüzték ki.

— **A római sajtókongresszus.** *Rómából* telegrafálják: A nemzetközi sajtókongresszus tagjai a kapitoliumra voltak hivatalosak, *Ruspoli* herceg polgármester a vendégek tiszteletére kivilágittatta a kapitóliumot. A kapitóliumi muzeum termeiben hatszáznál több vendég jelent meg, kiket a polgármester üdvözölt. A társaság több óráig maradt együtt s kellemesen szórakozva nézte a remek mütárgyakat s élvezte a felszolgált frissitőket. A forumi ásatások megtekintése után a társaság ma a Palatinon találkozott, ahol nagy sátor volt felállitva. *Baccelli közoktatásügyi miniszter* latin beszédben utalt a klasszikus talajra s a világ müvelt embereit egy nagy családhoz hasonlitotta, amely a kulturát van hivatva fenntartani. Végül a miniszter köszönetét fejezte ki Pouffadininak, a kongresszus elnökének. Azután számos felköszöntőt mondtak Róma városára, a sajtó tagjaira. A polgármester a nemzetközi sajtóra ürítette poharát. Ma este bucsulakoma volt. A vendégek holnap kirándulnak az albani hegyekbe s hétfőn Nápolyba utáznak.

— **Egy asszony, két asszony.** Tél idején volt. Odakinn csunyán havazott. A szél rázta, verdeste az ablakokat.

Benn a meleg szobában szerelmesen várta haza urát az asszonyka. A hányszor megzörrent az ajtó, örömrepesve fordult arra felé s azután, hogy még sem jött az ura, busan visszadőlt a párnára.

Egyszerre csak erős, gyors csöngetés hallik. Az asszonyka fölül az ágyában és kikiált a cselédnek:

— Panna, nyisson ajtót!

Semmi válasz. Az asszonyka megkapja a konyhacsöngettyüt és el sem ereszti, amig zörejt nem hall a konyhából. Azután megint kikiált:

— Gyorsan nyisson ajtót, mert megfázik a nagyságos ur!

— Csak a papucsomat keresem, nagysága! — hallatszik a konyhából.

Az asszonyka idegesen csap a toalettasztalkára.

— Ugyan mit, nem lesz semmi baja!

Odakin a cseléd álmosan morog valamit, de azután nyomban a konyhaajtó nyikorgása hallik és a következő percben belép a nagyságos ur prémes városi bundában, felgyürt gallérral.

Pannát pedig harmadnapra kórházba vitték. És két héttel rá a temetőbe.

Vége a mosásnak. A lug- és szappanszag még ott van a levegőben. A konyha ajtajában áll a cseléd, felgyürt ujjakkal, mezitláb. A folyosón egy ember áll. Azzal beszélget. Két-három lépésnyiről.

Egyszere csak megnyilik a szobába nyiló ajtó és a küszöbön megjelenik a nagysága ragyogó selyempongyolában, amelyből finom, édes, kábító illat árad szét. A mint meglátja a folyosón az idegen embert, megbökken. Arcába szökik a vére és csak nagysokára tud megszólalni:

— Mi az? Magának kedvese van? Nem megmondtam, hogy ezt nem türöm a házamban? . . .

A cseléd is elpirult és zavarodottan hebegett valamit. Az idegen ember sarkon fordult és nesztelenül elsompolygott. Egy perc — és eltünt a hátulsó lépcsőn.

Addig az asszony visszanyerte nyugalmát. A zsebébe nyult és kivett egy keskeny, hosszukás rózsaszinü levelet:

— Vigye át a mérnök urnak!

Szólt és elbájolóan méltóságos léptekkel megindult a budoárja felé.

— **A szomszédok.** A *Réczey* tanár klinikáján a 30-as számu teremben egy *Adler* Tódor nevezetü kereskedőségéd haldoklik, ólomgolyó furta át a halántékát, a mellét meg a karját. A 31-es szobában valami *Spitzer* Mari nevü leány fekszik, erős sebláza van, nem is tud talán arról, hogy a halántékában egy ólomgolyó van. Ezek az ólomgolyók finalejai egy perdita szerelmének. Ugylehet az Adler Tódor szerelmében több volt az őszinteség és kevesebb az érdek, mint sok más emberében, aki bizony alig is hiszi el, hogy valaki egy Spitzer Maribа, egy semmibe szerelmes is lehessen. Spitzer Mari mégis kételkedett az ő Tódora szerelmében. Tegnap éjjelre találkára hivta a fiut, — az éjjel az ő legalis ideje — és töltött revolverrel várakozott rá a szobájában. Adler egy év óta szerette a leányt, megjelent pontosan éjjel két órakor a Jósika-utcai házban. A perdita szobájából az éjjel csöndjében négy erős durranás hallatszott, egyszerre talpon volt az egész ház. Betörtek a szobába, amely ezuttal zárva volt, és vérben találták Adler Tódort is, meg Spitzer Marit is. Csakhamar csöndes lett ismét a ház, az ilyesféle tragédiákról sokat hallottak abban a házban. A „lányok" mesélni is szoktak ilyenekről. Most megint uj mese támad a szomszédokról, akikről csak annyit tudtak eddig, hogy szerették egymást. Talán közös sir is lesz a mese végén.

— **A nagybittsei hid.** Ez olyan hid tudniillik, ami nincs. Egyuttal pedig olyan hid is, aminek már régen meg kellene lennie. Egyebek közt pedig az a nevezetessége ennek a nem levő hidnak, hogy ez az a hid, amely megszólalásra birta már két izben is *Urbanovszky* Ernőt, a képviselőház jó *Ucsu* bácsiját, akit pedig meg nem szólaltatott soha sem azelőtt, sem azóta semmiféle korszakos problémája a magyar politikának. Ennek a nevezetes hidnak az ügyében küldték be hozzánk *Trencsénmegyéből* a következő, nagyon megszivlelni való sorokat, amelyeket melegen ajánlunk azoknak figyelmébe, akiket illet:

Van ennek a vármegyének egy kis városkája, Nagy-Bittsé-nek hivják, fekszik Morvaország tőszomszédságában és 50.00 lakással biró vidéknek a központja. Még 15 év előtt a legkifejlettebb kereskedelemmel birt az egész Vágmentén, ellátta Morvaország délkeleti részét a szükséges élelmi cikkekkel és sok mindenfélével. Százezer forintok jöttek Bittsén keresztül évenkint Magyarországba. Építették a vasutat. Hogy egyetlenegy befolyásos embernek az ősi parkját ketté ne szeljék, a vasutat a Vág folyó tulsó partjára építették és ez által ezen fejlesztésre képes eleven helyet a világforgalomból kizárták. Száz meg száz deputáció, ugyanannyi sürgöny ment már a kormányhoz, hogy létesitsen, vagy legalább engedélyezzen a két Vágpart között áthidalást, mert minden évben átlag 90 napig lehetetlen a komp-közlekedés. Hiába! 10 évig tartott a kérdés tanulmányozása, további 5 évig az enquettezés, melynek költségein a község majdnem a hidat felépitette volna. A kerületnek konzekvens hallgatásáról ismeretes képviselőjét *Urbanovszky* Ernőt magát is a képviselőházban való felszólalásra birta az az ügy! Megtörtént az igéret, sőt ki is irták az árlejtést! De — „zwischen Lipp' und Becherssaum" jött a kormányválság és hidunk, Isten tudja, meddig, elodáztatott. Ha stratégiai szempontból szükséges volna, — az más, — do ipar, kereskedelem, földmivelés, — az mellékes, a stratégia a fő!

De megvan a hidépitésnek már most a stratégiai fontossága is, és ez birt tulajdonképpen e sorok irására!

Egy szegény katona itt töltötte négy napi szabadságát és annak lejártával ezredéhez iparkodott *Trencsén*be. Félvén, hogy a vonatról lekésik és nem tudván bevárni a közlekedő kompot, a rév sodronykötelébe kapaszkodott s igy akart átjutni az állomásra. Ereje azonban kevés volt, lezuhant, másnap mint hullát vetette ki a Vág folyó.

— **Az első Marconi-távirat.** A drót tegnap szállitotta először monarkiánkba a modern telegráfia csodáját: az első *Marconi*-táviratot. A táviratot Londonból küldték Dowerbe, ahonnan *Marconi* rendszere szerint továbbitották a La Manche-csatornán át Wimereuxbe; innét pedig dr. *Ernst*, a *N. W. Tagbl.* tudósitója megsürgönyözte Bécsbe az ujságjának. A távirat, mely a *Marconi*-féle hajójelzésekről szól, igy hangzik:

> *Marconi*nak a világitó hajók és a partok közti jelzésre, továbbá a hajók veszedelmének elháritására szolgáló találmányát tegnap mutatták be ködös időben a londoni Trinity House (hajózási és világitó toronyépitési vállalat) és a kereskedelmi minisztérium képviselőinek a doweri drótnélküli sürgönyállomás és egy East Goodwin mellett levő világitó hajó közt.
>
> A sürgönyöket a legnagyobb pontossággal továbbitották és igy a próba kitünően sikerült. Ez a távirat drót nélkül ment át a La Manche-csatornán.
>
> *Dr. Ernst.*

A kontinensről a londoni *Times* kapta az első ilyen táviratot, amely a fentebb emlitett tényt konstatálja.

— **Dráma az utcán.** *Berlinben* ma délelőtt a Karlstrassén egy hintó vágtatott végig két fiatal leánynyal és egy diákkal. Egyszerre csak lövés dördült el és a járókelők nagy rémületére az egyik leány kiugrott a kocsiból. A diák egy rendőrre is rálőtt, aki fel akarta tartóztatni a veszettül száguldó lovakat. Amikor sikerült a kocsit megállitani, a fiatal ember főbelőtte magát. A rendőrségen az egyik leány, a tizenkilenc éves *Bartell* Gertrud elbeszélte, hogy az öngyilkos fiatal ember *Steinicke* tanuló, földbirtokos fia, szerelmes volt belé és féltékenységében akarta őt megölni. Őt és barátnőjét, *Pollák* Annát megnyitva egy vendéglőbe, tizennyolc korsó sört, tizenhét pohár konyakot és sok égetett bort ivott, aztán harman kocsiba ültek. Mikor *Steinicke* rálőtt a kedvesére, a másik leány, *Pollák* Anna ijedtében kiugrott a kocsiból. A golyó *Bartell* Gertrudot csak jelentéktelenül sebezte meg. A diák ellenben halálán van.

— **Házasság.** *Szandai Sréter* Károly főhadnagy eljegyezte *Beretvás* Rózát, özvegy Beretvás Farkasné földbirtokosnő leányát, *Beretvás* Endre cs. és kir. kamarás, főrendiházi tag unokahugát Nagykőrösön. — *Murakőzy* Gyula ipolysághi kir. törvényszéki biró a napokban váltott jegyet Nagykőrösön *Ádám* László földbirtokos leányával, Emmával. — *Hints* Zoltán *marosvásárhelyi* gyógyszerész eljegyezte *Kelemen* Inke kisasszonyt, *Kelemen* Ádám mérnök leányát *Marosvásárhelyen*. — *D'Amant* Leó, a fiatal tehetséges zeneszerző, akinek a dalai közkedveltségnek örvendenek, a napokban jegyet váltott *Weisz* Olga kisasszonynyal, Weisz Adolf *cabaji* nagybirtokos leányával. — *Gulden* Kálmán aljárásbiró *Árvárott*, kedden esküszik hüséget a kapucinusok budai templomában *Szunerics* Ilona urhölgynek, *Szunerics* Gyula, a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társulat főpénztárosa leányának.

— **A királyné elkobzott levelei.** A belgrádi laptudósitók uj udvari pletykáról irnak, nem csekélyebbről, mint hogy *Milán* exkirály a maga személyében installált Szerbiában egy *cabinet noirt*, amely *Natália* exkirályné leveleinek elkobzásával foglalkozik. A furcsa históriát igy meséli el a *Bránik* levelezője:

Natália exkirályné Párisból többször irt *Sándor* királynak, de leveleire sohasem kapott választ. *Natália* puhatolódzni kezdett és rájött, hogy *levelei, melyeket fiához intézett volt, mindannyiszor Milán kezébe kerültek, aki azokat egyszerüen konfiskálta.*

Natáliát roppant bántotta az a lovagiatlan eljárás s egy, ugyancsak *Sándor* királyhoz irt levélben élesen kikel *Milán* illetlen cselekedetei ellen, melyeket a legkiméletlenebb hangon elitélt. *Natália* szándékosan irta ezt a megrovó levelet, tudva azt, hogy ugyancsak *Milán* kezébe fog kerülni. Ugy is történt. Mert az exkirály állitólag kiadta a parancsot, hogy minden Párisból érkező levelet, ha azok *Sándor* király nevére vannak is cimezve, neki kézbesitsék.

Milán ez intézkedéséről *Natália* is tudomást szerzett, miért is egyik közelebbi levelét *Oreskovics* Mica udvarhölgyével küldötte el Belgrádba, hogy azt személyesen adja át *Sándor* királynak. *Oreskovics* kisasszony audienciát kért a konakban, de ott avval utasitották el, hogy *a király nem fogad a konakban hölgyeket.* Ez az utasitás szintén felsőbb utasitásra történt, mert *Milán*nak besugták, hogy *Natália* udvarhölgye *Betgrádba* érkezett s nyilvánvaló, hogy levelet hozott *Sándor* király számára.

Oreskovics kisasszony tehát cselhez folyamodott. Fölkereste *Simonovics* nyugalmazott ezredest, *Natália* királyné volt udvarmesterét, akinek leányát *Risztics* régens fia, *Milán* birja nőül, hogy *Risztics* Milán auditor biró juttassa a levelet valami módon *Sándor* király kezeibe.

Risztics Milán megkisérlette a levél kézbesitését, de neki sem sikerült a király elé jutnia. Ellenben a hadügyminiszter *Risztics* Milánt áthelyezte Belgrádból Kragujevácra. Az ifju *Risztics* még nem utazott el, mert *Risztics* exrégens irt *Sándor* királynak fia érdekében. Hogy *Natália* levelével mi történt, még nem került nyilvánosságra.

— **Kankar ur versei.** A multkoriban — telefonálják Bécsből — *Laibachban* egy verskötetet adott ki valami *Kankar* nevü költő. A versek elég csinosak voltak, de sok volt közöttük az olyan, amely kissé sértette a vallásos érzületet. Annyira nem volt szókimondó Kankar ur, hogy be lehetett volna érte csukni, vagy el lehetett volna kobozni a könyvét, de azért jó erős dolgok valának a versei közt. A laibachi érsek, hogy a könyv ne terjedhessen a közönség körében, az egész kiadást *megvette* és elégettette. Ugy, hogy most már előre látható, hogy a jövőben miből fog élni Kankar ur.

— **Sikkasztó ügyvéd.** *Lembergből* táviratozzák, hogy dr. *Kratter* Frigyes ügyvéd nem nyolcvanezer, hanem százezer forintot sikkasztott. Ma azt beszélték, hogy Krattert Brémában elfogták, de a hirt megcáfolták. A rendőrség azt hiszi, hogy a sikkasztó Brémán át Amerikába menekült.

— **Kriványné.** Aradról sürgönyzik lapunknak, hogy a vizsgálóbiró ma kihallgatta *Kriványi* János nejét, aki a sikkasztásról semmit sem tudott. Férje mindig azt mondta, hogy kártyán nyer. A kihallgatáskor a védő arra kérte, hogy férjét látogassa meg s küldjön neki megengedhető apróságokat. Kriványné erre dühbe jött s izgatottan jelentette ki, hogy mit sem akar tudni férjéről. Nem is megy hozzá látogatóba, sőt elátkozza, mert olyan nagy szégyent hozott a családjára. Egyébként — mondta — már meg is inditotta ellene a válópört . . .

— **Veszedelmes templom.** A napokban a *nyitrai* piarista-templomban különös incidens riasztotta fel az áitatoskodók egyikét imájából. A mise alatt a szél egy félméteres vasrudat tört ki a rozoga templomablakból. A vasrud lezuhant közvetlenül az imádkozók egyike mögé s kevés hijja, hogy agyon nem csapta. A nyitraiak most félnek a templomba járni, mert annyira rozoga állapotban van, hogy veszedelemmel fenyegeti a hivőket, akik benne áitatosságukat végzik.

— **Eltünt tanuló.** *Scheuber* Zoltán tizenhat éves kereskedelmi iskolai tanuló április 1-én szülőinek Szentendrei-utca 42. számu lakásáról eltávozott s azóta nyoma veszett. A fiunak semmi oka nem volt, hogy elbujdossék, mert jó tanuló, nem is sejtik, mi történhetett vele. A fiu magas, nyulánk termetü, haja szőke, szemei kékek, hosszu, sötétkék kabátot, pepitanadrágot viselt.

HUNGARIA-vasfürdő
Budapest, VII., Nyár-utca 7. szám.
Gőz- és kádfürdők.
Nyitva reggel 5-től este 9-ig.

— **Silberstein-Ötvös Adolf müvei.** Ha egy nagy férfiu meghal, az emberek csak azt látják a gyászban, ami szép és összhangban van az elhunyt érdemeivel, a szép temetést, a nagy gyülekezetet, amely bucsuzni jött, de ami azután következik, az titok. A közönség nem tudja, hogy Magyarország irodalmának egyik büszkesége: Silberstein-Ötvös Adolf, milyen szomoru anyagi helyzetben hagyta hátra családját. Egészséges, erős munkás volt, nem gondolt a halállal és azzal, ami azután következik. Az elhunyt pályatársai összeszövetkezve, a közönség kegyes jóságába ajánlják Silberstein-Ötvös Adolf családját. Nem kérnek számukra alamizsnát, mert az ajándékkrajcár még pirulásra is kényszeritené az az elhagyottakat, csak jóakaratu szives figyelmet és méltánylást annak a magas irodalmi nivón álló munkásságnak, amelyet az elhunyt kifejtett. Ha most halála után bekövetkezik az, a mivel a magyar közönség az élőnek adós maradt, hogy tudniillik müveit eloszsza maga közt, egy minden rokonérzésre és támaszra méltó családon segit. Silberstein Ötvös Adolf munkáit (Im Strome der Zeit. 4 kötet. Füzve 10 forint, diszkötésben 14 forint. Dramaturgiai dolgozatok. 2 kötet. Füzve 4 forint, diszkötésben 6 forint) a *Budapesti Ujságirók Egyesülete*, az *Otthon* irók és hirlapirók köre és a *Pester Lloyd* szerkesztősége magához váltotta s áruba bocsátja az elhunyt kolléga családja javára. Minden eladott példány árának fele az elhunyt családjáé. Az intelligens magyar közönség szerető érdeklődésébe vetett bizalommal kérik a támogatást. Megrendelés a *Budapesti Ujságirók Egyesületéhez*, dr. Diósy Béla egyesületi pénztároshoz, az *Otthon*hoz Falk Zsigmond pénztáros cimére, vagy a *Pester Lloyd* kiadóhivatalához küldendő.

— **Hat munkás halála.** A felsőgallai bányában ma reggel nagy szerencsétlenség történt. Egy rosszul végzett robbantás folytán *hat munkás életét vesztette*. A segitség gyorsan kéznél volt ugyan, de a szerencsétleneket nem lehetett megmenteni. A többi munkásoknak nem esett bajuk.

— **A nachodi zavargás.** *Nachod*ból jelentik: Az éjszaka csöndes volt. A házmotozást folytatták. Eddig ötvenöt embert tartóztattak le, akik közül tizenegyet átadtak a *königgrätzi* kerületi bíróságnak. *Rothkosteletz*ből, *Hronov*ból és *Gross-Porsitz*ból szintén munkászavargásokat jelentenek. *Merhaupt* főügyész és *Baraubek* helytartósági tanácsos ma *Prágá*ból *Nachod*ba utazott, az utóbbi a helytartó külön utasitására, hogy a nachodi zavargások tárgyában a vizsgálatot tartsa. *Rothkosteletz*be egy szakasz csendőrséget rendeltek ki és *Eipel*ben néhány fővel szaporitották a csendőrséget, mert mind a két községben komoly forrongás van a munkások között.

— **A Magyarországi Hirlapirók Nyugdijintézete** április hó 30-án, vasárnap, délelőtt 11 órakor tartja saját helyiségében (V. Alkotmány-utca 24. sz.) rendes közgyülését, melyre az intézet tagjai meghivatnak. Napirend: 1. Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése és az 1898. évi számadások előterjesztése, valamint az ezzel kapcsolatos javaslatok. 2. Öt igazgatósági tagnak és a felügyelő bizottság tagjainak választása. 3. Az intézet tagjainak esetleges inditványai az alapszabályok 35. §-a értelmében.

— **Halálozások.** *Tabajdy* Lajos, szatmári református lelkész ma délben szivszélhüdés következtében meghalt. Még közvetlenül halála előttt lelkészi kötelességét teljesitette. Szatmáron nagy részvét nyilvánul a derék férfiu iránt, annál is inkább, mert hozzátartozói mind távol voltak: neje ugyanis Szegeden lakó beteg leányánál van látogatóban.

Teasdale C. Vilmos, a Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság munkás-gondnoka, tegnap éjjel 69 éves korában rövid szenvedés után meghalt. A megboldogult még ifju korában származott át Angliából és annak idején atyjával együtt részt vett a Tiszaszabályozás és a Lánc-hid épités munkáiban.

Boronkay Károly középiskolai tanár tegnap Nagy-Kanizsán meghalt. Az elhunyt 45 évig tanárkodott és kiváló érdemeket szerzett a magyarosodás terjesztése körül.

Száva Antal, Szent-Endre tanácsosa, április 7-én meghalt 58 éves korában *Szent-Endrén*. Az elhunytat vasárnap temetik el.

Csemiczei, hliniki izsépfalvi Csemiczky Károly ma délelőtt szivszélhüdésben meghalt *Kis-Kürtösön* 92 éves korában. Az elhunytat 12-én Kis-Kürtösön beszentelik és 13-ikán temetik el a *nagy-sztrácini* sirboltba.

Fried Jakab *tiszaujlaki* lakos, takarékpénztári igazgató meghalt.

— **Az alagi lóversenyek.** Az *alagi* lóversenyre járó közönség körében sok panasz merült föl a miatt, hogy sokan lemaradnak a versenyről, mert a nagy tolongásban nem tudják idején megváltani a jegyüket. Most már nincs ok erre a panaszra. Az urlovasok szövetkezete gondoskodott róla, hogy a közönség máshol is válthasson jegyeket, még pedig a nap bármely szakában. Erre a célra keresve sem találhattak volna alkalmasabb helyett a *Breuer nővéreknek* a Podmaniczky utca és Teréz-körut sarkán lévő, kitünő hirü tőzsdéjenél, ahol immár szintén valthatók Alagra szóló versenyjegyekkel kombinált jegyek s igy a közönségnek nem kell a pályaudvar egyváltó pénztára előtt, a szük korlátok között tolongania.

— **Babérerdő a Népszinházban.** A legnagyobb dicsőséget jelképező örökzöld babérnak és a virágbokrétáknak illata tegnap este a *Betyárvilág* népszinházi bemutató előadásán egybefolyt a finom parfümök átható illatával. A közönség, amelynek az epizódok is szemébe tünnek, többek között megcsodálta a gyönyörü babérkoszorukat és a virágcsokrokat is. A legtöbb *Rieger* Mór, Andrássy-ut 19-ik szám alatt levő gyönyörü virágkereskedéséből került ki. Rieger készitményeinek mindegyike valóságos költemény volt, a babérkoszoruk elkészitése remek és a virágcsokrok egybeállitása csupa izlés és harmónia. A premier ünnepi hangulatában a közönség megemlékezett a *Rieger*-féle bokrétákról is, amelyek méltó nyilvánulásai voltak annak a tetszésnek, amelylyel a bemutató publikuma az uj darabot fogadta.

— **A lóápolás.** Azok között a cégek között, amelyek a ló gondozásához és ápolásához szükséges cikkek készitésével foglalkoznak, tudvalevőleg a legelső a Franz Johann *Kwizda* cég Korneuburgban. A kitünő készitmények fölsorolása helyett utalunk a cég hirdetésére, megjegyezvén, hogy Kwizda ingyen és bérmentve küldi meg bárkinek a gazdagon illusztrált katalógusát.

— **A szolyvai gyógyforrás.** Az ásványvizek nagy konkurrenciája dacara a magyar közönség a *szolyvai* gyógyforrás vizét fogyasztja előszeretettel. Ez a már *Rákóczy* korában ismert ásványviz, amellett hogy elsőrendü élvezeti viz, számos betegség ellen kiváló sikerrel használtatik. Felhivjuk olvasóink figyelmét a szolyvai gyógyforrás lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

— **A pázsit.** Szemnek is tetsző, és e mellett hasznos a lakások udvarán, kertjében egyaránt a pázsit. A pazsit előteremtése nem nagyon nehéz, csak a gondozás idejéhez képest kell a magot megválasztani. *Huck* Frigyes *erfurti* magkereskedése a legpompásabb pázsitmagot szállitja potom áron. A magkereskedés a gondozáshoz szükséges utasitásokat is megadja, a magok föltétlen biztos hatásuak még a sovány földön is.

(x) **Utazás a világ körül 45 perc alatt.** A hódoló diszfelvonulás körképének látogatói között, akik egyuttal az optikai előadás mostani ciklusát „Utazás a világ körül 45 perc alatt" dijtalanul tekinthetik meg, állandóan nagy érdeklődés nyilvánul az „Utazás" iránt. Ezért a körképtársaság igazgatósága elhatározta, hogy az „Utazás" bemutatásának idejét meghosszabbitja: a rendes délutáni előadásokon kivül még minden vasárnap délelőtt 11 órakor tart egy optikai bemutatást. Nevezetes és megérdemli a feljegyzést az, hogy a közönség érdeklődése fokozottabb mértékben nyilvánul azon tájak iránt, melyeket ismer, aminők a budapesti és bécsi képek. A napokban is megtörtént, hogy egy nagy társaság kivánságára kizárólag ezen felvételekből a rendesen kivül még egy előadást kellett tartani.

(x) **Váci-utca 10. sz. a. levő** *Erényi* női divattermének tavaszi ujdonságai és eredeti modelljei nagy feltünést keltenek. A párisi ujdonságok megtekintésére felhivjuk a n. é. hölgyközönség figyelmét.

(x) **Brázay sósborszesze** a leghatásosabb háziszer *cúz, rheuma, fej- és szemfájás*, valamint *meghülések* ellen. Nagy üveggel 1 forint, kis üveggel 50 krajcár.

(x) **A csuz és köszvényes betegségek** néhány nap alatt biztosan meggyógyithatók a Zoltán-féle Johnson-kenőcs használatával. Üvegje egy forint. *Zoltán* Béla udvari szállitó gyógyszertárában (Budapest, V., Nagykorona-utca 23.).

FŐVÁROS.

(*) **A főváros kölcsöne.** A pénzügyi és gazdasági bizottság ma délután foglalkozott a szövetkezett pénzintézeteknek a 100 milliós kölcsön ügyében beadott ajánlatával, illetve azzal a javaslattal, amelyet a kölcsönügyi bizottság erre vonatkozólag előterjesztett. A pénzintézetek ajánlatához képest a kölcsönbizottság azt javasolja, hogy fogadjon el a főváros folyó számlara előlegül hat millió forintot, amelyet a pénzintezetek csoportja tetszes szerinti időben és mennyiségben folyósit. Az előleg-kamat leszámolása junius 30-ikán, december hó 31-ikén és 1900. március hó elsején történik. Az előleget, amelynek kamata, az osztrák-magyar bank mindenkori váltókamatjánál egy százalékkal nagyobb, 1900. március elsején köteles a főváros visszafizetni. Ezt a javaslatot tárgyalta ma a pénzügyi bizottság. Tagjainak többsége mint *Steiger* Gyula, *Herzog* Péter, *Weisz* Bertold, *Palotai* Rezső, *Heltai* Ferenc helyeselték a kölcsönbizottság javaslatát, arra az álláspontra helyezkedve, hogy a főváros jövőjére való tekintettel a 4 százalékos kölcsönkötvényeket 94½ árfolyammal átengedni nem szabad. Csak *Fenyvessy* Adolf és *Lampl* Hugó főszámvevő szóltak a javaslat ellen, attól félve, hogy ha most hatmillió forint előleget vesznek föl, akkor legközelebb 24 millió forintról kell gondoskodni. *Halmos* János polgármester reflektálva egynémely elmondottakra, ezek során fölhozta, hogy erős meggyőződése, hogy a pénzintézetek nem fogják a fővárost kényszer-helyzetbe hozni a függő-kölcsön lejártakor. Ilyen, ugymond, azoknak a vezérférfiai szintén budapesti polgárok s szivükön viselik a főváros érdekeit. De erre az érzelmi okra nem tekintve, végső szükség esetén rendelkezésre fog állani az alapok vagyona s a lombard-kölcsön. A bizottság ezután szavazott. A különvéleményt benyujtott *Fenyvessy* Adolfon és *Lampl* Hugó főszámvevőn kivül *egyhangulag elfogadták a kölcsönügyi bizottság javaslatát, hogy függő kölcsön vétessék föl.* A közgyülés határozatából a pénzügyi és gazdasági ügyosztály szabályzatot dolgozott ki abban az irányban, hogy a *költségelőirányzatot* ezentul ne a főszámvevő készitse, hanem az ügyosztály s illetőleg a tanács, a főszámvevő pedig vigye az ellenőrzés jogát. *Lampl* Hugó főszámvevő az eddigi rendszer fenntartása érdekében szólalt föl. A bizottság többsége azonban a benyujtott szabályzatot elfogadta, de amidőn ezt tette, *Heltai* Ferenc és *Steiger* Gyula annak adott kifejezést, hogy a változtatás nem a személyek s különösen nem *Lampl* Hugó ellen irányul.

SZINHÁZ. MÜVÉSZET.

** **Nemzeti Szinház.** *Thury* Elemér ma este Echegaray *Mariannájában* lépett föl. Montoya Danielt játszotta, Mihályfynak egyik fényes szerepét. Ez a Daniel szerelmes, még pedig spanyol szerelmes, ami perzselő forróságot, afrikai hőséget jelent. Ezért felejtkezik meg Daniel magáról a harmadik felvonásban, amikor Marianna Pablo tábornoknak igéri a kezét. Daniel itt egy előkelő társaság fülei hallatára pokoli botrányt csinál. Gyalázó szavakkal illeti Mariannát, nyomorultnak titulálja a tábornokot, sir, dühöng, csaknem ököllel megy neki az egész konsternált társaságnak és végül átkozódva elrohan, mint egy dübörgő égiháboru. Ebben a tomboló jelenetben láva folyik Daniel szájából szavak helyett. A következő felvonásban belopja magát Marianna hálószobájába, hogy az uj asszonyt a nász első éjszakáján kegyetlenül meggyötörje. Ez a szenvedély legmagasabb hőfoka. Ez már a paroxizmus. Ilyet az ember csak akkor cseleszik, amikor a vére csupa láng és minden önuralom, minden józan ész beleful egy monomániává fajult érzés tüzes árjába. Daniel ilyen. A szenvedélynek ezt a hőfokát a színésznek át kell éreztetni a közönséggel, különben nincs illuzionk, a kitörésekben nem hiszünk. S mikor tud a színész meggyőzni bennünket arról, hogy ekkora szenvedély lehetséges, hogy vannak férfiak, akik igy tudnak dühöngeni, igy meg tudnak feledkezni magukról szerelmük észbontó hevében? Csak akkor tud erről meggyőzni, ha ő is lobog, ha benne is megvan a temperamentum heve, ha ő is olyan közvetlen és forró, mint az, akinek az alakját fölvette magára. — A fiatal vendégszinészből ez a forró vér, ez a közvetlen, magával ragadó hév hiányzik. Minden egyéb téren lehet még kitünő, de az amorózó szerepkörére, a heves szerelmesek ábrázolására nem alkalmas. Nem kapott a természettől erre való vérmérsékletet és ez az organikus hiány a müvészetnek semmiféle mesterfogásával nem pótolható. Aki nem született ezzel a temperamentummal, az — ha különben értelmes — ügyesen palástolhatja fogyatékát, csinálhat müvészi számításokat, de igazi siker ezen a téren nem várakozik rá. Meg vagyok győződve róla, hogy *Thury* Elemér csakhamar maga is belátja ezt, mert gondolkodó, ambiciózus színésznek nézem, aki nem csak az elfogulatlan, objektiv kritikát hallgatja figyelmesen, de önmagát is meg tudja birálni. A tapasztalásnak és az önbirálatnak egy érett pillanata majd világossá teszi előtte, hogy igazi terrénuma nem a szerelmes szerepkör. *Thury* még fiatal ember, nemrég került ki a *Solymossy* Elek keze alól, aki a helyesen tagolt, tiszta beszéd virtuozitására jól megtanitotta. Ha első lépéseivel nem is indult jó nyomon, elég tehetsége és ideje van rá, hogy megtalálhassa azt az utat, ahol tapsok és babérok közt mehet előre. A komoly, higgadt, szilárd jellemek ábrázolására nagyobb hivatása van, mint a féktelen és olvadékony érzések kifejezésére. Eleme inkább az értelmes társalgás, mint a szenvedélyes kitörés. A kissé merev arc és a kevés modulációval rendelkező hang is arra utalja, hogy kerülje az olyan szerepet, ahol a vonások átszellemülésével és a hang érzéki varázsával férkőzik a színész a közönség szivéhez. — Mai föllépését is figyelemmel, jóakarattal fogadták, de sikere — a föisorolt okoknál fogva — nem lehetett meggyőző. A nézőtér ma egészen megtelt és osztatlanul gyönyörködött mindenki *Márkus* Emilia fényes játékában, akinek a Mariannája igazán elsőrangu alakitás, tele mélységgel és nagy pszichológiával. Sokat nevettek a *Gabányi* kedves arkeológusán és *Berczényi* nyilt jelenetben megtapsolták. *(d. e.)*

** **Dodó főhadnagy bemutatója.** A *Vigszinházban* április 10-én, hétfőn délelőtt féltizenegy órakor tartják meg a főpróbáját *Pekár* Gyula eredeti vigjátékának a *Dodó főhadnagynak*, amely kedden kerül bemutatóra a főszerepekben *Lánczy* Ilkával. *Nikó*

Linával. *Varsányi* Irénnel, *Almásy* Lolával, *Fenyvesi* Emillel, *Góth* Sándorral, *Gál* Gyulával, *Szerémy* Zoltánnal és *Balassa* Jenővel. A hétfői főpróbát kizárólag a sajtó képviselői előtt tartják meg.

** **Opera.** *Bianchi Bianka*, ami csalogányunk, aki tavaszszal rendesen visszatér hozzánk, ma este *Bánkbán*ban kezdte meg vendégszereplését. Bérletszünetes előadás volt s a páholyok és a támlásszékek nem teltek meg egészen, a bérletszünetes publikum is többnyire hidegebb az állandónál (hiányzik belőle a habitués tapsra kész légiója) de a Bianchi gyönyörű szoprán hangja és brilliáns koloraturája meleggé, zajossá tette a mai estét is. Bianchi külföldön most keveset énekel, hozzánk tehát ihent hanggal jön, ami annyit jelent, hogy elhozza nekünk azt a tüneményes magasságig szárnyaló hangot, amihez észrevehető módon még nem nyult az idő, ámbár ez a remek hang már 24 év óta énekli a legfárasztóbb szerepeket. Ezek közt a *Melindáé* bizonyosan a legelső helyen áll. Erkel Ferenc előtt, amikor ezt a szerepet irta, *Hollósy* Kornélia lebegett, akinek a hangja fenomenális könnyüséggel mozgott a koloraturás ének legmagasabb régióiban. S a tiszaparti jelenetet könnyebben, tisztábban senki sem énekelte, mint Hollóssy Kornéla, aki különben hideg és szintelen énekesnő volt. Bianchi mindig félt ettől a jelenettől és tény, hogy a staccatok, trillák és nyaktörő futamok özönében még az ő hangja is imitt-amott bizonytalanná válik. Annál szebben és elragadóbban énekli az első felvonás finaléját és a második felvonásban is olyan kitünő, amilyen csak ő lehet, aki a brilliáns hangjait a szivéből veszi. A közönség ezeket a részleteket viharos tapsokkal honorálta. Bánk bán nehéz szerepét (a tenoristák éppen ugy félnek ettől a Stéger számára irt szereptől, mint az énekesnők Melindától) *Arányi* Dezső pompásan énekelte és az utolsó felvonásban a játéka is megható volt, amint Melindát siratta. *Hilgermann* Laura szép királynője, *Ney* Dávid hatalmas Peturja és a többi szereplő is diszére vált az előadásnak. A zenekart *Erkel* Sándor vezette.

** **A Betyárvilág** mai második előadását is zsufolt ház nézte végig. A nézőtér egész este harsogott a jóizü kacagástól, a sok tapstól, ujrázástól. A közönség széles jókedvvel reagált a szöveg minden kedves tréfájának, minden ötletnek, fordulatnak és nagy gyönyörüséggel hallgatta a sok bájos melódiát, amit a darabban egy sokat igérő, fiatal tehetség összehalmozott. *Bárdi* Gabi, Csatai Zsófi, *Gazsi* Mariska, *Németh*, *Szirmai*, *Ujvári* nagy ambicióval és szakadatlan tetszés közepette, munkáltak az operett sikerén, amely ma is teljes és tökéletes volt. — A tegnapi prémier fényes sikere után a *Pannonia*-fogadóban banket volt a szerzők tiszteletére. *Márkus* Józsefet is, *Fehér* Jenőt is igen sok köszöntőben ünnepelték.

** **A művészet a parlamentben.** Tegnap *Wlassics*, ma *Hock* beszélt a magyar müvészet kérdéséről. feladatairól és céljairól a parlamentben. A müvészet ritkán kerül szóba a Sándor-utcai palotában, mi ünnepnapnak tekintjük azt, amelyen erről a hamupipőkéről megemlékezik a tisztelt Ház. *Wlassics* tegnap röviden bejelentette, hogy tavaly elmondott programmjához ragaszkodik és azt átülteti az életbe. Köszönetet mond ezért mindenki, aki a müvészet iránt érdeklodik. De *Wlassics* beszédében volt egy keményszavu dorgatórium is. amely azoknak a tanférfiaknak szólott, akik ellenzéki akciót inditottak meg a minisztérnek ama terve ellen, hogy az iskolákba be kell vinni a müvészetek ismertetését. *Wlassics* erélyes rendreutasitó szozatában garanciát látunk arra, hogy programmjától továbbra sem hagyja magát a maradiság által eltántoritani. *Hock* beszéde, amely ma hangzott el a Házban, annyiban is nagyérdekü, amennyiben a kitünő szónok mintegy beszámolót mondott a vidéken folytatott müvészeti akciójának eredményéről. A szegedi napokkal méltán meglehetett elégedve *Hock*, ennél nagyobb eredményt nem lehetett ott remélni. A beszámolón kivül ujabb programmot is adott. Felszólította ugy a minisztert, mint a magyar müvészek összességét arra, hogy ebben a kivihetőnek bizonyult akcióban összetartsanak. *Hock* elmondotta, hogy sok müvész személyes motivumok miatt távol tartotta magát az ő akciójától s azért most az ország szine előtt felhivta a minisztert, hogy az ilyen müvészeknek ne juttasson semmit az állami pártolásból. Azt a reményét fejezte ki, hogy az egész magyar müvészség tömörülni fog az ő zászlaja alatt. Elragadóan szép szónoklatát zajosan megtapsolta a Ház.

** **Nemzeti Szinház.** *Thury* Elemér hétfőn e hó 10-én lép föl utoljára, mint vendég *Bertzik Himfy dalai* cimü vigjátékban, min Kisfaludy Sándor.

A második ifjusági előadást szerdán e hó 12-én tartják meg, amely alkalommal Molière *Képzelt beteg* cimü vigjátéka kerül szinre. A főszerepeket *Gabányi*, *Dezső*, *Császár*, *Szigeti* Imre, *Heténvi*, Latabár, *Helvey* L. és *Cs. Aleschuh J.* játszszák. Az előadást, amely délután pont 2½ órakor kezdődik *Várady* Antal felolvasása nyitja meg.

Vasárnap, e hó 16-ikán délután 2½ órakor Giacosa *Apród* cimü verses apróságát és Murai *Huszárszerelem* cimü vigjátékát adják általános bérletszünetben, leszállitott helyárakkal. Este pedig az *Ember tragédiája* kerül szinre bérletszünetben.

Jules *Lemaitre Fehér nász* cimü 3 felvonásos szinmüvét, melyet *Ambrus* Zoltán forditott magyarra e hónap 21-ikére, péntekre tüzte ki az igazgatóság. A darab főszerepeit *Náday* (Jaques de Siévre), *Bercsényi* (dr. Doliveux), *Felekiné* (Aubertné, *Török* I. (Simon) és *Nagy* I. (Mártha) játszszák.

Abonyi Árpád *Radovich Felesége* cimü uj szinmüvének első előadását — tekintettel az előrehaladt idényre — a jövő őszre halasztották el.

** **Igazgató-válság a Magyar Szinházban.** Szinészkörökben napok óta rebesgetik, hogy a Magyar Szinháznál igazgatóválság van készülőben. A Magyar Szinház Részvénytársaság intézői és *Beöthy* László közt — igy szól a hir — konfliktus merült fel, amely miatt az igazgató kénytelen lesz állásától megválni.

** **Henschel fuvaros.** Az egész elmult héten Gerhart *Hauptmann* csodaszép drámáját, *Henschel fuvarost* adta az ó-budai Kisfaludy Szinház. Most *Kövessy* szinigazgató a jövő hét müsorát is ezzel a darabbal töltötte ki, amely — csodálatos jelenség — szép közönséget vonz az eddig nem nagyon látogatott szinházba. Kövessy nagy fába vágta a fejszéjét, amikor az egész ország, a főváros szinpadjait megelőzve előadatta a modern realisztikus drámairodalomnak ezt a remekét, amelyet a *Budapesti Napló* ismertetett meg először a magyar közönséggel. A Kisfaludy Szinházban nagy ambicióval játszszák ezt a darabot, oly előadásban, aminő még nem volt Ó-budán. A cimszerepet *Kesztler* Ede, egy gyönyörü alakkal és hanggal megáldott, szép jövőjü fiatal tehetség játszsza, mellette szépen illeszkedik az összjátékba *Bánfalvi*, *Arday* Ida, *Gyurman* Alice stb. Eléggé furcsa dolog, hogy amig a *Két Kohnok* és az *Óbudai gigerlik* járták odaát, szubvenciót kapott a szinház. Most, hogy Shakspere, Dumas, Echegaray, Dóczy, Jókai, Herczeg stb. szerepel a müsorán, szubvenció nélkül küzd. Tessék kimenni a városatyáknak és megnézni a *Henschel fuvaros* előadását s aztán csak továbbra is megtagadni a szubvenciót attól az igazgatótól, aki ilyen darabokat adat.

** **Az Operaház** uj darabja, *Lehár* Ferenc *Kukuska* cimü háromfelvonásos dalmüve lesz, amelyből már serényen folynak a próbák.

Szombaton a *Bohémek* kerül szinre 25-ödször, vasárnap pedig a *Bánk bán* jubilál, mert ezuttal lesz 150-ik előadása.

** **Jókai felolvasása.** A beszélő ujság tegnap este nagy megtiszteltetésben részesült. *Jókai* Mór tüntette ki látogatásával a *Telefon Hirmondó* szerkesztőségét s egy ez alkalomra rendezett hangversenyen felolvasta *Rákóczy Ferenc emléke* cimü költeményét. A hangversenyen résztvettek még: *Bárdossi* Irén, K. *Hegyesi* Mari, *Nagy* Bella, S. *Vadnai* Vilma, *Zilahiné-Singhoffer* Vilma, *Kornai* Rikárd, *Mayer* Adolf tárogató-müvész, *Váradi* Sándor és *Zilahi* Gyula.

** **Jubiláló zenetanárok.** *Siposs* Antal zeneakadémiájának a tanitványai intézetük huszonötéves fönnállása emlékére ma este fényes ünnepséget rendeztek a Royal diszteremben. Az ünnepség méltó volt *Siposs* Antal eredményes müködéséhez, amelyet egy negyedszázad alatt kifejtett a magyar zenészet terén. A diszhangversenyen közremüködött: *Kolossváry* Marianne, *Devecis* Erzsike, *Deutsch* Sári, *Gombos* Ida, *Tokody* Fanny, báró *Perényi* Helén, *Hentaller* Lajosné *Pauli* Mariska, *Czigler* Ella, *Nagy* Lilla, *Almásy* Miklós és *Krisztinkovich* Béla. Dr. *Váradi* Antal gyönyörü költeményt irt erre az alkalomra *A zene* cimmel, amelyet, nagy hatást keltve, ő maga szavalt el. *Dunkl* Róbert, *Thék* Endre és *Schunda* V. József voltak az elnökei az ünnepségnek, amelyet társasvacsora és táncmulatság zárt be.

Aradról táviratozza tudósitónk: *Grünzweig* Adolf templomi karnagy, ismért zeneszerző ma ünnepelte ötvenéves jubileumát. Több testület és volt tanitványainak nagy száma tisztelgett ma a szeretett zenetanárnál, aki meghatottan köszönte meg az ünneplést. Este fényes hangverseny és banket zárta be az ünneplést.

** **Magyar szerző a külföldön.** *Boroszlóból* jelentik, hogy 6-án az ottani Konzerthausban nagy sikerrel adták elő *Major* J. Gyula A-dur hegedüversenyét a szerző személyes vezénylete mellett. *Weimershaus* hangversenymester kitünően érvényre juttatta e mü kiváló szépségeit, minden egyes része — legkivált a poétikus Andante, valóságos tapsvihart keltett a közönség körében, amely Major szerzeményeit az utóbbi években nagyon megkedvelte. A hegedüverseny különben már Berlin, Lipcse, Varsó hangversenytermeit is sikerrel járta meg és legközelebb nyomtatásban is megjelenik.

** **Emléktárgy Keglevich Istvánnak.** Gróf *Keglevich* István intendánsnál tegnap tisztelgett *Faludi* Gábor, a *Vigszinház* ügykezelő-igazgatójának vezetése alatt a Lipót-körüti szinház müvészszemélyzetének több tagból álló küldöttsége, amely átadta az intendánsnak azt az emléktárgyat, — egy hatalmas, müvészi stilü keretbe foglalt arcképcsoportozatot — amelylyel a Vigszinház volt elnökét megtisztelte. *Faludi* Gábor az intendánshoz intézett beszédében kiemelte azokat az érdemeket, amelyek gróf *Keglevich* Istvánt a szinház megalapitása és felvirágoztatása körül illetik. A beszédre az intendáns a következőket válaszolta:

Mélyen tisztelt uraim! Önök végtelen nagy örömet szereztek nekem ezzel a kellemes meglepetéssel Ha van némi érdemem a *Vigszinház* kezdeményezésében, ugy ennek nagy része a vezető munkában való társaimra hárul; hogy pedig a szinház már müködésében és pedig rövid egy év alatt olyan igaz és nagy sikereket aratott, hogy méltán állitották szembe az ország ötvenéves multtal biró első müintézetével, ez a t. müvészek érdeme, akik oly lelkesen fogták fel és teljesitették hivatásukat. Bőségesen meg vagyok jutalmazva azzal, hogy a magyar szinmüvészet megszünt egy hajlékhoz kötve lenni és hogy sikerült a vidéken szertekallódó tehetségeket a fővárosba plántálni és ezáltal továbbfejlődésüknek tért és alkalmat adni. Én nem hagytam el önöket, mert mi tovább is megmaradtunk egy közös eszme szolgálatában.

A beszédet, amelyet gróf *Keglevich* a könnyekig menő meghatottsággal mondott el, a *Vigszinház* küldöttsége lelkesen megéljenezte. Ezután átadták az intendánsnak a szép emléktárgyat.

** **Róna József szobormüve a Mücsarnok előtt.** Ma délután nehány száz ember bámulta meg, amint *Róna* József Eugen herceg szobrának főalakját a Mücsarnok előtt felállitották. Csak a főalakról van szó és mégis hatalmas állványt kellett emelni, hogy az óriás bronzlovat lábaira és a talapzatra állithassák. A szobrot tulajdonképpen a Mücsarnokban magában kellett volna közszemlére kitenni, de eltekintve óriás arányaitól, már kolosszális sulya miatt is csak nagyon nehezen sikerült volna a szoborteremben elhelyezni. Azonkivül számitani kellett azzal a körülménynyel is, hogy ily nagy szobormü csak a szabadban érvényesülhet a maga teljes szépségében. A *Képzőművészeti Társulat* tehát egyetértve a müvészszel, a szobrot a Mücsarnok nyilt oszlopcsarnoka előtt állittatta fel, hogy alkalma legyen a budapesti közönségnek is gyönyörködni a nemes izlést és nagy tudást elárulo szobormüben. Érdekes, hogy a bámuló közönség nagy részének talán most volt először alkalma látni, milyen egy bronzszobor, mielőtt felállitják. Első sorban feltünt az óriási mén — lábak nélkül; rajta a lovas — törzs és fej nélkül. És ezeken kivül még a bronztalapzat, amely majd a végleges helyszinen való felállitáskor még egy külön óriási méretü kőtalapzatra jön. Hogy fogalmat alkothassunk a szobor sulyáról, felemlitjük, hogy például a lónak *egyik lábát nyole emkernek kellett emelnie*. A szobor felállitása igy történik: hatalmas állványt emelnek és aztán csigák segitségével felhuzzák először a lábnélküli bronzlovat. Ha ez a kellő magasságban lóg decimeternyi vastagságu köteleken, akkor a lovas felső teste kerül sorra. Ezt is csak nagy ügygyelbajjal huzzák föl a ló fölé, hogy ott aztán az előre megfurt lyukakba arasznyi hosszuságu bronzszögeket feszitve a kellő helyen a főalakkal összeilleszszék. Ugyanigy járnak el a lábakkal. Ha ezek is hozzáerősitvék a testhez, elhelyezik az egész alatt a bronztalapzatot, amelyen négy nagy mélyedés jelzi a lópaták helyét.

** **A Görög rabszolga jubileuma.** Jones Sidney népszerü operettje, *A görög rabszolga*, amely folyton zsufolt házak előtt került szinre a Népszinházban, egy hónap alatt érte meg első jubileumát. Csütörtökön adják ugyanis huszonötödször a darabot.

** **A nagybányaiak.** A tavaszi mütárlaton a közönség ezuttal a nagybányai müvésztelep néhány tagjának képeivel is találkozik. A nagybányaiak ugyanis most tavaszszal nem rendeznek külön tárlatot, hanem akinek kész képe van, beküldi a Mücsarnokba. Ez nem jelenti azt, mintha a nagybányaiak földnák különállásukat, szecessziós karakterüket. Télen, mint értesülünk, ismét testületileg állitják ki müveiket, még pedig vagy a Plasztikonban, vagy az uj mücsarnok nehány külön termében.

A nagybányai festőtelep nemsokára ujra megélénkül. *Hollósy* Simon valószinüleg még e hónap végén érkezik Nagybányára Münchenből, ahol télen át mintegy hatvan tagu iskoláját vezette. *Hollósy*val sok magyar és külföldi müvész rándul a festőtelepre, amelyet *Wlassics* ez évben is pénzsegélyivel támogat. A jövő hónapban utazik Nagybányára *Réti* István, aki most *Jókai* Mór arcképét festi és *Ferenczy* Károly, aki most két arcképet festett Budapesten, mindakettő látható lesz a tavaszi nemzetközi kiállitáson. Májusban tehát felpezsdül Nagybánvára a régi müvészélet.

** **A Széll-kuplé a szinházi törvényszék előtt.** A népszinházi törvényszék ritka esetre hozott itéletet. A vádlott *Solymosi* Elek volt, aki a *Görög rabszolgában* egyik kupléjának szövegét önkényesen megváltoztatta, ami a szinpadi fegyelem szempontjából pénzbüntetést involvál. A népszerüségről szóló kuplé eredeti szövege ez volt:

És legyen most a cél,
Soká fújjon a *szél.*

De *Solymosi* ezt minden este igy énekelte:

Kiáltsa aki él,
Sokáig éljen *Széll.*

Ebből keletkezett a vád, a védekezés és az itélet.

A vádlevél felolvasása után a szinházi törvényszék felszólitotta *Solymosit*, hogy adja elő mentségét. Solymosi a birák elé lépett és igy szólott:

Igaz, hogy az eredeti szöveget önkényesen és ujólag fogalmaztam meg, de ezzel eszem ágában sem volt bünt követni el. Elismerem, ez uj fogalmazás alapján azt lehetne következtetni, hogy én a mi miniszterelnökünkre céloztam. Lehetséges, hogy *Bánffy* báró kivételével talán mindenki erre következtetne, de enyhitő körülménynek kérném betudni, hogy az inkriminált sorokban nem azt énekeltem, hogy éljen *Széll* Kálmán, hanem csak ezt: *sokáig éljen szél*, ami alatt a *szelet* értettem, s ezt azzal is igazolhatom, hogy énekemben nem használtam se nagy *Sz—et*, sem pedig dupla *l-let.*

De van még egy más mentségem is.

A *Görög rabszolgát* eddigelé huszszor adtuk, minden alkalommal zsufolt ház előtt. Ki lehet számitani, hogy azt a másik *szelet*, amely inkriminálva van s amely csak a nyelvtörvények révén jutott a nominativuszba, eddigelé éppen huszonnégyezer ember tapsolta és éljenezte meg. És ki lehet számitani azt is, hogy ha a *Görög rabszolgát* még 980-szor, vagyis összesen *ezerszer adjuk* ('sz ha a *Madarászt* százszor adhattuk, akkor *Görög rabszolgát* is adhatjuk ezerszer) mondom ki lehet számitani, hogy azt a nominativuszos *szelet* egy millió és kétszázezer ember fogja megtapsolni. Az ezer előadásban önök uraim mindnyájan ezer-ezer játékdij erejéig vannak érdekelve, amiből kifolyólag kérdezem, mit akarnak önök inkább, azt-e, hogy én a *szelet* — a mit *kis* szszel és *egy* l-lel senkise méltányolna s igy senki se tapsolna meg — az akkuzativuszba tegyem s ez által az ezer előadást esetleg kilencszázötvenre zsugoritsam össze, vagy pedig azt óhajtják, hogy azt a másik *szelet* egy millió és kétszázezer ember éljenezze és tapsolja meg. Erre kérek feleletet.

A szinházi törvényszék visszavonult s pár perenyi tanácskozás után a következő itéletet hirdette ki:

Solymosi Elek ur a vád alól egyhangulag felmentetik s egyben utasittatik, miszerint a *szelet* mindig csak a nominativuszban énekelje és pedig mindig csak *nagy Sz*-szel és *dupla l*-lel.

** **Krisztus feltámadása.** A bécsi zeneegyesület nagy hangversenytermében ma volt az első előadása *Perosi* hatalmas oratóriumának, *Krisztus feltámadásának*. A mester maga dirigálta müvét. Az osztrák főváros zenekedvelő világa, amely a mult hónapban lelkesen tapsolt az olasz szerző *Lázár feltámadása* cimü oratoriumának, nagy ovációval fogadta a mestert. A közönség soraiban megjelent a főpapság, az arisztokrácia, a kormány. Perosit percekig tapsolták, amikor az emelvényre lépett. Az ünneplés csak akkor csendesedett el, amikor a mester jelt adott a zenekarnak. A *Krisztus feltámadása* sokkal becsesebb és tökéletesebb alkotás, mint a *Lázár feltámadása*. Az előadás is jó volt és teljesen érvényre emelte az oratórium szépségeit. Perosi nagy vervvel dirigált. Az egyes számok között tombolva tapsolták a mestert, az előadás végeztével pedig teljes negyedórahosszat tartott az ováció.

** **A Dalos-Szinház müsora.** A Dalos-Szinházban e héten a következő egyfelvonásos darabok kerülnek szinre: *Varázshegedü*, *Matrózok a fedélzeten*, *Éljegyzés lámpafénynél* és *Botcsinálta doktor*. *Offenbach* operettjei s az izléssel összeválogatott énekes bohózatok állandóan nagy közönséget toborzanak a Dalos-Szinházba, melyben megnyitása óta folyton telt házak előtt játszanak. A mult héten adott darabok közül *Dáfnisz és Kloé* és *Szép Galathea* továbbra is müsoron maradnak. A *Hamlet-paródia* nagy kiállitással május május hó elején kerül bemutatóra.

** **A szegediek köszönete.** Ma a szegediek küldöttsége felkereste *Lázár* György országgyülési képviselő vezetése mellett *Hock* Jánost, hogy köszönetet mondjon azért a páratlan buzgalomért, amelylyel *Hock* Szegeden megteremtette a Képzőmüvészeti Egyesületet és létrehozta az első szegedi kiállitást. A köszönetmondás után diszes oklevelet nyujtottak át *Hock*nak s tudtára adták, hogy a szegedi egyesület őt örökös disztagjává választotta. *Hock* meghatottan mondott köszönetet e szép kitüntetésért s megigérte, hogy ily célok érdekében mindig kész bárminő fáradozásra.

** **A Magyar Szinházból.** A Magyar Szikház legközelebbi ujdonsága *Neuberger* Richárdnak operettje, az *Operabál* lesz. — A *Budapest Józsefvárosi Jótékony Nőegyesület* javára csütörtökön, április 20-ikán délután jótékonycélu előadás lesz. Szinrekerül a *Gésák* második, a *Gyurkovics lányok* második és az *Aranylakodalom* negyedik fölvonása.

** **Népies kritika.** *Hock* János ma hosszabb beszédet mondott a képviselőházban arról, hogy miként kell a vidéken a müvészetet népszerüsiteni. Beszéde folyamán rátért a szegedi kiállitásra is és dicsérte a szegediek buzgalmát, amely mindjárt a megnyitás alkalmával nagy mértékben nyilvánult. Érdekes volt megfigyelni a népet, mely szintén érdeklődött.

— Mit csinálnak odabenn? — kérdezte egy parasztasszony a szomszédjától.

— Valami jó lehet, — felelt az, mert egy pap csinál odabenn békességet és prédikál a katonáknak és a zsidóknak.

Hock látta, hogy a kiállitáson egy egyszerü parasztasszony képekre kezdett alkudozni. A kiállitott festményeket érdeklődve nézték a legegyszerübb emberek és egy képre, amely azt ábrázolta, hogy három parasztlegény áll a szolgabiró előtt nagy alázatosan, ezt jegyezte meg egy felsővárosi ember:

— A dereka igy jó, de a feje nem igy jó!

— Miért?

— Mert a szögedi embör beadi ugyan a derekát, de a fejét nógati. (Tudniillik, a fejével azért ellenkezik.)

Egy másik kékbeli ember a vándorkiállitásról ezt vélte:

— Jó dolog ez, mert legalább amit a kormány elvesz adóban a szögény embörtől, visszaadja a szöminek!

A Ház derültséggel fogadta ezeket a népből ellesett megjegyzéseket.

** **Városligeti szinkör.** *A városligeti szinkörben* holnap, vasárnapon két *félhelyáru* előadás lesz. Délután három órakor *A pálinka* (Lassommoir), *Zolának* szenzációs szinmüve kerül szinre, este fél 7 órakor pedig *A tót leány*t, *Almássy*nak szinmüvét adják. Mindkét darabban igen jó erők működnek közre. Kedden, e hó 11-ikén az igazgatóság diszelőadást rendez, amelyen szintén fél helyárak lesznek.

** **Szinházak müsora.** *Nemzeti Szinház.* Hétfőn: *Himfy dalai.* (Thury Elemér utolsó vendégfellépte.) Kedden: *II. Rákóczy Ferenc fogsága.* Szerdán: délután II. ifjusági előadás: *A képzelt beteg.* Este: *Otthon.* Csütörtökön: *Házi béke.* Pénteken: *Egy szegény ifju története.* Szombaton: *Bánös szerelem.* Vasárnap délután: *Az apród. Huszárszerelem.* Este: *Az ember tragédiája.*

Magyar királyi Opera: Kedden: *A hadi fogoly* (harmadszor). *Hópehely.* Szerdán: *Roland mester.* Csütörtökön: *Észak csillaga.* (Pollini-Bianchi Bianca assz. vendégfelléptével.) Pénteken: *She.* Szombaton: *Bohémek.* Vasárnap: *Bánk bán.* (Pollini-Bianchi Bianka asszony vendégfelléptével.)

Vigszinház: Vasárnap délután: *Doktor Pepi.* Este: *Helyet a nőknek!* Hétfőn: *Helyet a nőknek!* Kedden: *Dodó főhadnagy*, először. Szerdán: *Dodó főhadnagy*, másodszor. Csütörtökön: *Dodó főhadnagy*, harmadszor. Pénteken: I. *Hangverseny.* II. *Dodó főhadnagy.* (Jótékonycélu előadás a Budapest VIII. kerületi általános közjótékonysági egyesület javára.) Szombaton: *Doktor Pepi. Hajnali vendég.* Vasárnap délután: *Helyet a nőknek!* Este: *Dodó főhadnagy.*

Népszinház: Vasárnap délután: *Tolonc.* Este: *Betyárvilág.* Hétfőn: *A görög rabszolga.* Kedden délután: *1848. Hadak utja.* Este: *Betyárvilág.* Szerdán: *A görög rabszolga.* Csütörtökön: *A görög rabszolga.* (Huszonötödször.) Pénteken: *Betyárvilág.* Szombaton: *A görög rabszolga.* Vasárnap délután: *Mária bátyja.* Este: *A görög rabszolga.*

Magyar Szinház: Vasárnap délután: *Aranylakodalom.* Este: *Robinzonok. A Barnett-lányok.* Hétfőn: *Robinzonok. A Barnett-lányok.* Kedden: *Robinzonok. A Barnett-lányok.* Szerdán: *A Gyurkovics-lányok.* Csütörtökön: *Robinzonok. A Barnett-lányok.* Pénteken: *Robinzonok. A Barnett-lányok.* Szombaton: *A Gyurkovics-lányok.* Vasárnap délután: *Gésák* (L. Komáromi Mariska fölléptével). Este: *Robinzonok. A Barnett-lányok.*

** **Uj zenemüvek.** (Kaphatók *Méry* Béla zenemükereskedésében, Dorottya-utca 7.) Jones Görög rabszolga kivonat 3 frt — kr, Potpourri 1 frt 80 kr, Keringő 1 frt 50 kr, Gésák teljes 3 frt, Potpourri 1 frt 80 kr, keringő 1 frt 50 kr, Fejér Betyárvilág, Hegyi Liliputi hercegnő, Forrai Egyptom gyöngye, Heuberger Opernball, Berté Hópehely, Weinberger Adám és Éva, füzete 1 frt 50 kr, Kellner Antal Telivér keringő 1 frt 20 kr. Pál Henrik Magyar táncképek: Andalgó, Palotás, Toborzó 1 frt 20 kr. Erdős Emlékek két eredeti magyar dal 80 kr. Alföldy 3 magyar dal 1 frt. Cérnaszál-dal 1 frt 25 kr, Toreador keringő, 90 kr, Kleine Witwe, Zinnhusar, Hase und Häsin, Ganz kleine Frau, Mein Elend, So ein Schleicher, Komm Karline, A férfi mind lelér, füzete 75 kr. Lutz Pas de Quatre 60 kr. Tom tit uj Pas de Quatre 1 frt 20 kr. Jouve Pas des Patineurs 1 frt, Graziana 90 kr. Domino-keringő, Panama-keringő 1 frt 20 kr, Walse des Cambrioleurs 1 forint 50 kr. Melodrámák: Kutnyánszky Celli bucsu, Agnes asszony, Kelemenné Z. Kewlári bucsu füzete 1 frt, Erney Ilona 2 frt. Allaga legujabb cimbalomátiratok füzete 1 frt 50 kr. Hazslinszky Énektan polgári fiu- és leányiskolák számára I. 80 kr, II. 1 frt 20 kr.

** **Az Operaház előadása otthon.** A magyar királyi Operaházban holnap (vasárnap) este másodszor kerül szinre *Goldmark* dalmüve, a *Hadi fogoly.* Utána a *Nap és föld* cimü balletet adják. A *Telefon Hirmondó* az előadást közvetiteni fogja s igy az előfizetők otthon is végig hallgathatják. Opera után 11 óráig *cigányzene* lesz hallható a kagylókon.

Robinzonok. — A Barnett-leányok.

— A Magyar Szinház premierjei. —

Budapest, április 8.

Makai Emilnek, ennek a par excellence poéta embernek egy egyfelvonásos vigjátéka volt a Magyar Szinház ma esti eredeti ujdonsága. Hamilton Cruzoé és szolgája a *Robinzonok*, akiket a sors, azaz inkább egy féltékeny hajóskapitány haragja, kivetett a Léda szigetére. A *Léda* szigete különben nem egyéb, mint egy darabka antik poézis, egy kis darabka föld, amelyen az emberek még versekben beszélnek és a lányok együtt andalognak az illatos berkekben, vig dalt dalolva a szerelemről. Nagyon természetes, hogy sem a nottinghami egyetem tanára, sem szolgája nem illik valami nagyon ebbe a milieube. A professzornak sikerül ugyan cognakkal és szivarokkal megvesztegetni a rend szigoru őrét, de szerelmi kalandba keveredik Olimpia királykisasszonynyal, mig végre a boldogtalan királyleány megkapja szerelmes Polidorját, az angol urakért pedig visszajön a hajó és — minden jó, ha jó a vége.

Ennyi, szárazon elmondva, a darab meséje. De a poetikus sziget alkalmat ad *Makai*nak, hogy teljes fényben ragyogtassa a költészetét. A *Csók* óta olyan rimek nem pattogtak magyar szinpadon, mint ma este a *Makai* darabjában. Igaz ugyan, hogy ez a darab csak második eredeti szinpadi munkája *Makai*nak, de mintaszerü operette-forditásaival, amelyek, bátran mondhatjuk, hogy iskolát csináltak e téren, teljes mértékben megszerezte a darab iráshoz szükséges szinpadösmeretet. Bájos, ötletes, csengőbongó rimeivel igazán elvezeti a nézőt a poézis szigetére. Egy teljes órát vett igénybe a poétikus apróság, de sokkal tovább is szivesen időzött volna a publikum *Makai* társaságában a Léda szigetén. A közönség zajos, lelkes tapssal tiszzer hivta a szerzőt a lámpák elé.

Ami utána következett, annak Páris a szinhelye, nem Leda szigete. Francia szellem és francia pikantéria, amely itt-ott veszedelmesen kacérkodik a trágársággal, de elejétől végéig mulatságos. A *Barnett leányok* a francia *Gyurkovics leányok*, azzal a csekély különbséggel, hogy a *Gyurkovics* mama szerepét Mr. Augusztusz Barnett (*Boross*) játsszsza, aki mint tönkrement vidéki ur hozomány nélkül akarja férjhez adni a leányait, amit *Horkay*, akarom mondani *Garnier* ur (Ráthonyi) segitségével sikeresen végre is hajt. Furábbnál-furább, és kényesebbnél még sokkal, de sokkal kényesebb helyzetek kövétik egymást, mig végre mind az öt kisasszony *kronológiai* sorrendben főkötő alá kerül és *Barnett* ur boldogan adhatja rájuk atyai áldását. Az operett zenéjét *Varney* szerzette. Mint minden darabjában, ebben is egymást érik a fülbemászó, dallamos zeneszámok. Különösen a második felvonás néma jelenetét kisérő keringő, és ugyane felvonás finaleje (Várhatunk még holnapig) valódi gyöngyei a francia operett muzsikának. A *Barnett* leányok közül első sorban *Haller* Irma érdemel említést, aki ugy énekével, mint bájos egyszerü játékával teljesen raszolgált a dicséretre. *Rózsa* Lili dicséretes ambicióval vagott ki egy magas c-t, *Hében* Anna itt-ott szintén eltalálta a helyes hangot. A többi szereplő közül *Boross*, *Ráthonyi*, *Rózsahegyi*, *Odry* és *Sziklainé* derekasan állták meg a helyüket. A közönség az utolsó jelenetig sokat tapsolt és nevetett a kedves bolondságnak, bár az előadásnak csak 11 óra után volt vége. Mindkét darab rendezése *Vidor* Dezső izlését dicséri.

L. A.

SPORT.

** **Európa kard- és vitőr championja.** *Kirchhoffer* párisi vivómester a napokban Budapestre érkezik s kedden, április 11-én este 7 órakor részt vesz azon a zártkörü vivóakadémián, melyet a *Magyar Atletikai Klub*, a mester tiszteletére a Nemzeti Lovardában (Esterházy-utca 36. sz. a.) rendez. Kirchhoffer a világhirü *Louis* mester tanitványa s általában őt tartják Európa legelső kard- és vitőr vivójának. Két évvel ezelőtt Enrico *Pini*t, az olaszok első vitőr vivóját Párisban, a napokban pedig Luigi *Barasettit*, az osztrák főváros hirneves olasz mesterét Bécsben győzte le. A mester bécsi tartózkodását a *Magyar Atletikai Klub* dicséretes buzgósággal használta föl arra, hogy Kirchhoffert meghivja Budapestre. A magyar vivósport közönsége tehát látni fogja a nagy francia mestert, a francia-olasz mérkőzés európaszerte elismert győztesét. A nagyszabásu vivóakadémiára 1 forintért lehet belépőjegyeket venni a *Magyar Atletikai Klub* kaszinójában (VIII. Szentkirályi-utca 22. sz. a.)

*** **A Telefon Hirmondó az alagi lóversenyekről.** A *Telefon Hirmondó* holnap (vasárnap) is már a délutáni órákban részletes és pontos tudósitást olvastat fel az *alagi versenyek* eredményeiről. Akit tehát egyéb elfoglaltsága visszatart attól, hogy *Alagra* kimenjen, a *Hirmondó* révén szerezhet leggyorsabban értesülért a lóversenyekről.

Alagi futtatások.

— Negyedik nap. —

— A *Budapesti Napló* tudósitójától. —

Budapest, április 8.

Az alagi futtatásoknak most már oly nagy törzspublikuma van, hogy bármelyik versenytér méltán megirigyelhetné érte. Ma szombat is volt, borongós, esős is volt az idő, mégis annyi publikuma volt a versenytérnek, amennyi a bécsi versenytéren a legszebb tavaszi időben sem verődik hétköznap össze.

A meg-megeredő eső a futamoknak sem volt ártalmára, mert csaknem minden versenyben elég nagy mezőny indult, a versenyek lefolyása pedig mindvégig lekötötte a közönség érdeklődését.

A favoritokra ma sem járt valami jó idő, mert eltekintve a Négyévesek akadályversenyétől és az Eladók gátversenyétől, minden futamban vereséget szenvedtek.

Legnagyobb meglepetés volt *Fayr play* II. győzelme a Kereszturi akadályversenyben, melyben *Theklát*, *Ossit* és *Dömét* fogadták leginkább. Kevéssel a start után *Fair play* kiört s utána *Ossi* és *Fenegyerek* is, de mig az utóbbiakat ezután már nem lehetett versenybe hozni, Fair play mintegy 300 métert vesztve társai után iramodott, utólérte azokat és fél hosszal könnyen győzött ellenük.

Gyönyörü lovaglást prodokált ezután *Szemere* Kálmán főhadnagy a Négyévesek akadályversenyében Belle Helene hátán, melylyel feltartva győzött Stréber és Pletyka ellen. Ez volt Szemerének negyedik győzelme az idén, s igy eddig ő érte el a legnagyobb eredményt az urlovasok közt. Az urlovasok közül kivüle ma *Taxis herceg* két —, és Krause hadnagy egy győztest lovagolt.

A versenyek részletes eredménye a következő:

I. **Háromévesek handicapja.** Dij 1200 korona. Távolság 1600 méter. Geist G. **Részes** (herceg Taxis) első, gróf Pejacsevich A. Dolly (tulajdonos) második, Rohonczy G. Arkangyalát (Krause) harmadik, azután Felleg (Szemere), Angelina Cisneros (tulajdonos), Bergfex (tulajdonos), Clärchen (Röther), Ise (Mr. Brook), Morgó II. (Gömöry). — Itélet: Biztosan 1 hoszszal első, 1½ hoszszal harmadik. Totalizatőr: 5: 24. Helyrefogadások: I. 25 : 40, II. 25 : 34, III. 25 : 33.

II. **Eladók versenye.** Dij: 1000 korona. Távolság: 2000 méter. Geist G. **Kántorja** (herceg Taxis) első. Blaskovich E. Daliása (Szemere K.) második. Mr. Silton Edisonja (Mr. Brook) harmadik. Hátul Eszterlánya (Krause). Aszfaltbetyár (Gömöry) állva maradt a startnál. — Itélet: küzdelem után ½ hoszszal első, 5 hoszszal harmadik. Totalizatőr: 5 : 27. Helyrefogadások: I. 25 : 37 és II. 25 : 69.

III. **Kereszturi akadályverseny.** Dij: 1800 korona. Távolság: 4800 méter. Báró Ramberg V. **Fair play II.**-je (Sheybal) első. Geist G. Dömeje (Csompora) második. Gróf Orssich P. Theklája (Hoszu) harmadik. Eglamour utolsó. Fenegyerek és Ossi kitörtek. — Itélet: ½ hoszszal első, 5 hoszszal harmadik. Totalizatőr: 5 : 37. Helyrefogadások: I. 25 : 109 és II. 25 : 53.

IV. **Négyévesek akadályversenye.** Dij 1500 korona. Távolság 3200 méter. Kunal L. **Belle Eeléneje**, (Szemere) első. Abonyi A. Strébere. (Weilenbeck) második. Geist G. Pletyka II-je, (herceg Taxis) utolsó. Itelet: könnyen ½ hoszszal első. Totalizatőr: 5 : 9.

V. **Eladók gátversenye.** Dij 1500 korona. Távolság 2400 méter. Geist G. **Douairiérje**, (Csompora) első. Gróf Orssich P. Sylph, (Hruska) második. Znicz, (Rosack) feltartatott. Itélet: ¾ hoszszal első. Totalizatőr: 5 : 10. Nyertest herceg Schwarzenberg 1100 koronáért megvásárolta.

VI. **Megyeri dij.** Dij: 1500 korona. Távolság: 2400 méter. Rohonczy G. **Arkádiaja** (Krause) első, báró Pletzger Vignolaja (tulajdonos) második, gróf Pejacsevich Ohója (tulajdonos) harmadik, azután Galambom (Gömöry), Azalea (Brook), Veronezer (Weilenbeck), Rika (tulajdonos), Dallam (Szemere). Birói itélet: könnyen 2 hoszszal első, rossz harmadik. Totalizatőr: 5 : 30. Helyrefogadások: I. 25 : 49. II. 25 : 52. III. 25 : 33.

*

— *Ötödik nap.* —

Holnap lesz az alagi futtatások utolsó napja, de ez nem vehető észre a programmon, mert az egyes versenyekre még mindig elég jól nevezték a tulajdonosok.

A nap főversenye az *Aranyvirág akadályverseny* lesz, melyben nézetünk szerint a top weightot vivő *Csehi* és *May be* idulhatnak a legtöbb győzelmi kilátással, mig meglepetést *Ossi* okozhat, ha jobb kedvvel fut, mint ahogy ma futott.

Az egyes versenyekre jelöltjeink a következők:

I. *A tempo—De lujo—Geist-istálló.*

II. *Ivonne—Weyer.*

III. *Csehi—May be.*

IV. *Pogon—Steuermann.*

V. *Steuermann—Döme.*

VI. *Geist-istálló—Forgó—Fenföldi.*

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **A sikkasztó előljáró.** *Vesztróczy* János volt kerületi előljárót, aki kauciósikkasztás miatt özvegy *Nagy* Ferencnével együtt, már néhány hónapja vizsgálati fogságban ül, a budapesti büntető törvényszék már régebben vád alá helyezte. A tábla, amely a minap tárgyalta a volt előljáró ügyét, kénytelen volt feloldó határozatot hozni, mert a fogházi orvos azt a jelentést tette *Vesztróczy*ról, hogy *paralysis progressivában szenved*. Ezzel szemben a törvényszéki orvos azt a véleményt terjesztette elő, hogy *Vesztróczy* soha *elmebeteg nem volt és most sem az*. A tábla ez eltérő vélemények miatt elrendelte, hogy az iratok *felterjesztendők az igazságügyi orvosi tanácshoz*.

§§ **Tulbuzgó rendőrök.** Két közrendőr drágán fizette meg a rend érdekében kifejtett nagymérvü buzgalmát. Egy zálogházban véletlenül ott volt *Kálóczy* János rendőr, amikor *Voppera* Alajos egy arany láncot akart zálogba tenni. A rendőr a fiuhoz ugrott s ráförmedt, bogy a láncot hol lopta. A fiu szégyenkezve mondta, hogy az anyja küldte be a zálogházba. De *Kálóczy* mindenképen rendet akart csinálni s a szegény fiut kitaszitotta az üzletből és hazakisérte. Az anyja halálra ijedt, amikor a fiát a rendőrrel látta jönni. A rendőr pedig házkutatást tartott minden ok nélkül, majd pedig elhivta *Bere* László rendőrtársát és ketten nyomoztak. A fiut bekisérték a rendőrségre, ahol csak nagysokára derült ki ártatlansága. A két rendőrt elcsapták, ma pedig a büntető törvényszék Vopperáék följelentése folytán Kálóczyt *három*, Berét pedig *két havi fogházra* itélte.

§§ **Az elővétel nem uzsora.** Többször emlitettük már, hogy a kuria milyen szigorusággal jár el a gabonauzsorával szemben. A legtöbb esetben vád alá helyezte azokat, akik ellen a két alsóbiróság megszüntető határezatokat hozott. Érdekes, hogy a temesvári királyi itélőtábla éppen az ellenkező eljárást követi. Ahányan csak odakerültek gabonauzsora miatt, a temesvári tábla valamennyiük ellen megszüntette az eljárást. Valósággal eseményszámba megy, hogy végre egyik ily ügyben érdemleges itéletet is hozott, bár a vádlottat, akit az elsőbiróság elitélt, teljesen *felmentette*. Az itélet megokolása — mint az *Ügyvédek Lapja* irja — röviden az, hogy az *elővételi ügylet uzsorának nem tekinthető*. Kétségtelen tény, hogy az elővételi ügyletek kötésénél az eladó mindig abban az előnyben részesül, hogy a vételárat azonnal kézhez veszi a nélkül, hogy az ellenértéket egyidejüleg át kellene adnia, mig a vevő érdeke nem ritkán kockáztatva van, amennyiben nem számithat kivétel nélkül arra, hogy a már kifizetett pénzeknek ellenértékét megkapja, s a jövőbe nem láthatván, nincs kizárva az az eshetőség sem, hogy az elővételi ügylet tárgyát képező gabona az átadás idejében alacsonyabb árral bir, mint a mennyit ő már hónapok előtt tényleg kifizetett. Az elbirált esetben a tábla nem födözte fel az uzsora tényalladékat s ezért a vadlottat *felmentette*.

§§ **A kibic bosszuja.** A Hungária-ut egyik vendéglőjében négy becsületes iparos ütötte a zöld asztalt szines kártyákkal. Kalábert játszottak és pedig urit. *Nagy* István volt az egyik játékos, aki egyik osztásban kvintet kapott, de csak kvart ász bélát mondott be. Valószinüleg igy kivánta ezt meg a játék rezónja. Ez a fogás azonban nem tetszett *Gallay* Istvánnak, aki *Nagy* háta mögül nézte a játékot és megfeledkezve a kibiceket kötelező hallgatási paragrafusról, kibökte, hogy: *Quint!* Méregtől kékre válva ugrott fel helyéből *Nagy* István és irgalmatlanul kiverte társai segitségével a botrányosan viselkedő kibicet. Ez bosszut esküdött. Megvárta, amig Nagy befejezte a játékot és hazafelé indult. Az utcán rálesett és késével balkaron szurta Nagy Istvánt, aki több mint három hétig nyomta aztán az ágyat. A gonosz kibic fölött ma ült törvényt a budapesti büntető törvényszék egyik tanácsa *Lenk* Gyula táblai biró elnöklete alatt. *Pataky* alügyész vádbeszéde után *Gallay* Istvánt sulyos testi sértés büntette miatt *8 havi börtönre* és *300 forint pénzbüntetésre* itélték. Ügyész és vádlott felebbeztek.

TAVIRATOK.

Lemberg, április 8. *Varsóból* jelentik, hogy az egyetemekről kizárt diákoknak megkegyelmeztek. Szaszhusz egyetemi hallgató, akiket minden orosz egyetemről kizártak és a lengyel városokból kitiltottak, visszatértek Varsóba. Azok közül pedig, akiket politikai bünösökként várfogságra vetettek, hat diákot szabadon bocsátottak.

Zara, április 8. Jövő hétfőn kezdődik a püspöki konferencia, mely a *szláv liturgia* kérdésében fog dönteni.

Madrid, április 8. A jövő évi költségvetésben a hadügyi költségvetés rendes kiadásai 15 millió pezetával többet tesznek ki, mint a folyó évi költségvetésben.

Anglia és Olaszország.

London, április 8. A Reuter-ügynökség értesülése szerint a brit és az orosz kormány között *sikerrel folytatott tárgyalások* a khinai birodalmat illető kérdéseken kivül azokat a kérdéseket is felölelik, amelyek Anglia es Oroszország között más világrészekben fennforognak, vagy esetleg ezután felmerülhetnek.

A szileziai tartománygyülésből.

Troppau, április 8. A sziléziai tartománygyülés mai ülésén dr. *Türk* Ede sürgősen inditványozza, mondja ki a tartománygyülés, hogy az országban lengyel és cseh részről üzött izgatást elitéli és azt a meggyőződését fejezi ki, hogy az ország autonóm szerveinek hivatalos és ügykezelési nyelve ezentul is a német kell hogy maradjon.

Az inditvány a szláv képviselők tiltakozása után valamennyi szavazattal a hat szláv képviselő szavazata ellenében elfogadták.

Az angol-francia egyezmény és Olaszország.

Róma, április 8. A *szenátusban* az elnök bejelentette *Di Camporeale* és *Vitteleschi* szenátoroknak már jelzett interpellációját az angol-francia egyezmény tárgyában.

Pelloux miniszterelnök azt kivánja, hogy az interpelláció tárgyalását a legközelebbi ülés napirendjére tüzzék ki.

Az interpellálók kifejezik sajnálatukat az elnapolás felett.

A miniszterelnök azt válaszolja, hogy a kormány elismeri a Tripoliszt illető kérdéseknek Olaszországra való nagy jelentőségét és kötelességéhez képest teljes figyelmet fordit azokra; azt azonban nem ismeri el, hogy az interpelláció tárgyalása jelen pillanatban sürgősebb lenne, mint akár holnap, vagy a legközelebbi ülés napján. A miniszterelnök ragaszkodik az elnapoláshoz, amit a szenátus elfogadott.

Hadihajók a Boszporusban.

Konstantinápoly, április 8. Az orosz önkéntes hajóraj legnagyobb hajója, a 11.700 tonnás *Moszkva*, amely e hónap 4-én Kelet-Ázsiából Odesszába jövet átment a Boszporuson, két hét mulva Odesszából katonasággal, emigránsokkal, hadi- és vasuti szerekkel ismét Port-Arturba és Vladivoztokba megy. Legközelebb Angliából jövet átmegy erre az önkéntes hajórajnak *Poltava* nevü uj hajója, amely 10.225 tonna tartalmu.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, április 8. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyszázalékos magyar aranyjáradék 100.45. Magyar koronajáradék 97.35. Osztrák hitelreszvény 225.90. Osztrák-magyar államvasut 155.—. Déli vasut 29.—. Északnyugati vasut —.—. Elbavölgyi vasut —.—. Orosz bankjegy készpenz 216.05. Buschtiehradi —.— Orosz bankjegy —.—. (Ultimo.) Lombard —.—.

Frankfurt, április 8. (A *Budapesti Napló* tudósitójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelreszvény 223.70 Osztrák-magyar államvasut —.—. Déli vasut 28.90. Magyar aranyjáradék —.— Magyar koronajáradék —.—. Osztrák aranyjáradék —.—. Osztrák ezüstjáradék —.—. Osztrák papirjáradék —.—. Bécsi bankegyesület —.—. Alpesi bányarészvény —.—. Olasz járadék 94.30. Diskontó-bank 194.20. Laura-kohó 137.20. Harpeni 194.20. — Kedvetlen.

New York, április 8. *Liszt* helyben 2.80. *Buza* májusra 77.4/8, juliusra 76.3/8, szeptemberre 74—. *Tengeri* májusra 39.5/8.

Chicago, április 8. *Buza* márciusra 71.—. *Tengeri* májusra 34.2/8.

Párbaj-Codex.

Irta: CLAIR VILMOS.

Negyedik kiadás.

TARTALMA: 1. Nevezetesebb párbajok. 2. Párbaj-Codex. 3. Európa törvényhozásai a párbaj ellen.

Ára: **1 frt 50 kr.**

Ajánlott küldéssel vagy utánvéttel 1 forint 70 krajcár.

Megrendelhető:

a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában.

MÓKA BÁCSI MESÉI.

Senki Miska.

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is tul volt, volt egyszer egy legény, annak a neve volt Jancsi. Ez egyszer elment vadászni. Vadászott, vadászott egész nap, de nem lőtt semmit.

Nagyon rossz kedve lett, hogy igy semmi nélkül kell neki haza mennie, egyszerre csak meglát egy ezüst tollu szép kis gilicét.

— Ejnye, azt mondja, — de szép kis gilice, ha más nincs, hát ezt is ledurrantom.

Azzal fölfogja a puskáját, hogy majd lelövi. Azonban megszólamlik ám a kis gilicemadár:

— Jaj, ne lőjj meg, ne lőjj meg, inkább leszállok hozzád, vigyél haza.

Elcsodálkozott a legény, hogy ez miféle egy gilice, hogy ugy beszél, mintha ember volna s leeresztette a puskáját. A gilice szépen leszállt a vállára, a legény pedig haza vitte. Otthon előkeresett valami régi ütött-kopott kalitkát és beletette, aztán lefeküdt és aludt reggelig.

Reggel fölébred, meg akarja a gilicét etetni, itatni, hát üres volt a kalitka. Csodálkozott, hogy mi ez, iszen milyen jól becsukta az este; de bezzeg még jobban csodálkozott, mikor körülnézett a szobában. A sarokban egy gyönyörü, de gyönyörü leány ült, olyan gyönyörü, hogy különbet még a piktor se festhet és azt mondta neki:

— Hallod-e, engemet hoztál ide az este gilice képében, de ha elhoztál, már most feleségednek is végy el.

— Jaj, hogy ne vennélek! Jaj, hogy ne vennélek! Iszen ha az egész világot bejárnám, se találnék ilyen feleséget.

— No, — azt mondja a leány, — akkor menjünk mindjárt a templomba.

Kimennek, hát már ott az udvaron egy pompás hintó, négy daruszőrü paripa volt belefogva, a bakon meg cifra, peckes kocsis ült. Egyet pattintott az ostorával, azután csak ugy röpültek a templom elé. A sok nép mind kiállt a nagy csodára, hogy micsoda nagy uraság esküszik most, egy se ismerte meg, hogy ez a Jancsi. Nem győzték a szép menyasszonyt nézni, még szájuk is tátva maradt a nagy nézésben.

Mikor megvolt az esküvő, haza mentek. Csakhogy akkorra nem volt ám már ott az a kis kunyhó, akiben a Jancsi lakott, hanem egy gyönyörü kastély, hogy a királyé kismiska volt hozzá képest. Akkor látta a Jancsi, hogy a felesége tündérleány, mert csak az tudott ilyent parancsolni.

No azután egy darabig szép csöndesen éldegéltek. Hanem egyszer, hogy, hogy nem, arra sétál a király, meglátja a gyönyörü kastélyt.

— Ejnye, — azt mondja, — kinek van ilyen gyönyörü kastélya az országomban? Meg kellene nézni.

Azzal be is ment. Majd a csoda ette meg, mikor végig ment a szobákon; csupa bársony, arany meg ezüst volt minden.

A Jancsi megtudta, hogy ki jár a házában s eléje szaladt.

— Isten hozta minálunk, fölséges király uram!

— Hát te vagy az, Jancsi? Hogy kerültél ilyen módba?

Aztán elmondta a Jancsi, hogy megházasodott és a felesége tette ilyen módba.

— No, azt mondja a király, — hát már most mutasd meg a feleségedet is.

Jól van, behozta a Jancsi a feleségét, hát amint a király ránézett, elhült a nagy szépségétől s szörnyen irigykedett a Jancsira, hogy ennek szebb kastélya, szebb felesége van, mint neki.

Nem szólt egy szót sem, hanem kifordult a kastélyból, aztán ment haza. Nagyon gonoszlelkü volt és egész uton azon törte a fejét, hogyan pusztithatná el a Jancsit a világból.

Összehitta a minisztereit s megkérdezte tőlük, mit csináljon a Jancsival. Azt mondta az első miniszter:

— Királyi fölséged, van az ezüst erdőben egy aranyszarvu szarvas, aki még elment azt megfogni, mind odaveszett. Oda kellene elküldeni a Jancsit.

Nagyon megtetszett a királynak, amit az első minisztere mondott és mindjárt hivatta a Jancsit.

— Mit parancsol, királyi fölséged?

— Semmi egyebet, hanem ha te nekem az ezüst erdőből el nem hozod az aranyszarvu szarvast, ott lesz a fejed, ahol a sarkad.

No iszen megijedt szegény Jancsi, mikor ezt hallotta. Most már vége az életinek. Ment haza nagy szomoruan, leült az asztal mellé s elkezdett keservesen sirni. Odamegy hozzá a felesége, megkérdezni:

— Mit sirsz ugy, mit rísz ugy, édes Jancsi lelkem?

— Hogyne sirnék, hogyne rínék, amikor ezt meg ezt parancsolta a király. Hogy fogjam meg az aranyszarvu szarvast, amikor még a hirét se hallottam? Jaj, vége az életemnek!

— No csak ne busulj, édes Jancsi lelkem, talán jóra fordul minden. Csak feküdjél le, aludjál.

Lefeküdt a Jancsi, a felesége pedig kiment az udvarra, volt egy gyürüje, azt megforgatta s amint megforgatta, oda ugrik három óriás, megkérdezik:

— Mit parancsolsz, tündéreknek tündérlánya?

— Azt parancsolom, hogy van a fekete erdőben egy aranyszarvu szarvas, azt nekem hozzátok ide.

— Meglesz, meglesz.

Azzal eltünt a három óriás s nem telt bele félóra, már ott volt az aranyszarvu szarvas. A tündérlány bezárta az istállóba s mikor reggel fölébredt a Jancsi, azt mondta neki:

— Megvan a szarvas, vidd el a királynak.

Hej de megörült a Jancsi, de bezzeg nem örült a király, mikor látta, hogy itt az aranyszarvu szarvas. Már igy csak nem tudja a Jancsit elemészteni.

Összehivta a minisztereit, jól megszidta őket, hogy tudtak ilyen könnyü dolgot adni, lám már itt az aranyszarvu szarvas, annak a semmiházinak meg a hajaszála se görbült meg.

No iszen tanakodtak erre a miniszterek, tanakodtak egy álló hétig, utoljára azt mondta az első miniszter:

— Királyi fölséged, a vörös tenger kellő közepén uszkálgat egy ezüsttollu kacsa, annak gyémánt a szeme, arany a szája s tizenkét szintég ilyen kis réce uszkálgat körülötte. Aki ezt még meg akarta fogni, mind beleveszett a tengerbe, oda kellene küldeni a Jancsit.

Nagyon megtetszett a királynak, amit az első minisztere mondott és mindjárt hivatta a Jancsit.

— Mit parancsol, fölséges király uram?

— Semmi egyebet, hanem a Vörös tenger kellő közepén uszkálgat egy ezüsttollu kacsa a tizenkét récéjével, gyémánt a szeme, arany a szája. Ha te azt nekem el nem hozod, ott lesz a fejed, ahol a sarkad.

Most ijedt csak meg szegény Jancsi. Jaj, most már igazán vége az életinek. Ment haza nagy busan, nagy szomoruan, leült az asztal mellé s keservesen sirva fakadt. Oda ment hozzá a felesége, megkérdezte:

— Mit sirsz ugy, mit risz ugy, édes Jancsi lelkem?

— Hogyne sirnék, hogyne rínék, mikor a király ezt meg ezt parancsolta. Hogyan hozzam el azt az ezüst tollu récét a tizenkét fiával, mikor soha még hirét se hallottam? Jaj, vége az életemnek!

— No csak ne busulj, édes Jancsi lelkem, majd jóra fordul minden. Csak feküdjél le, aludjál.

Alighogy elaludt a Jancsi, ment ki a felesége az udvarra, megforgatta a gyürüjét s egyszerre ott volt a három óriás.

— Mit parancsolsz, tündéreknek tündérlánya?

— Azt parancsolom, hogy van a Vörös-tenger kellő közepében egy ezüst tollu kacsa, a körül tizenkét szintég olyan kicsi réce uszkálgat, hozzátok ide hozzám.

Azzal eltünt a három óriás s még egy óra se telett bele, már ott volt az ezüst tollu kacsa a tizenkét récével. A tündérlány bezárta a ketrecbe s mikor reggel fölébredt a Jancsi, azt mondta neki:

— Megvan a kacsa, meg a tizenkét kis réce, vidd el a királynak.

Hej de megörült a Jancsi, de bezzeg nem

REGÉNY.

Edith bosszuja.

(18) — REGÉNY. —

Irta: **SZÁNTÓ KALMÁN.**

Zemplényi nem válaszolt, csak felkacagott, csakugyan cinikus, keserü, csufondáros kacagással. Különben is megérkeztek a szerkesztőség elé. Mikor elváltak, Zemplényi sárgás-zöld tekintete szinte villámfényben lobbant Illésfalvy után.

Legközelebbi látogatásakor Illésfalvy csakugyan egyedül találta a fiatal asszonyt. Egy kicsiny, fehér szobában fogadta, melynek kacér aranyozásu rokoko-butorai s derüs szinének ragyogása mosolygóssá tették a fiatal asszony megjelenését is. A falak galambszürke selyemkárpitját vékony arany szegély foglalta keretbe, erős fehér zsinóron egy pár idillikus tájkép-akvarell függött rajzuk az utolsó tárlatok idejéből: hervadó vörös-sárga lombok között átverődő őszi napsugár, a háttérben egy piros kendős leány rőzsét szed, az iharosból egy kandikáló vadász fegyverének hegye s zöld kalapjának fajdkakas taréja látszik ki. A kerete annak is fehérre van lakozva. Az asztalon divatos fényképek s uti emlékek metszetgyüteménye tarka keverékben; egy markizen félbehagyott francia regény sárga boritéka; a kandalló párkánya apró csecsebecsékkel tele: kezdve a hallstadti házaló kretin krajcáros holmijától az ó-hollandi vert ezüst csecsebecséig minden, amit müvészi lelemény s gyári élelmesség az utolsó években napvilágra hozott. A nyiló virágok is mind fehérek; kábító tubarózsa az egyik cserépben, a másikban jázmin, a harmadikban niphetos, kamélia. Illatuk elkeveredik egymással s a közibük rakott nagy, erős, lombos pálmák frissen öntözött földjével, melyből a nedves föld nyers, erélyes, termékenyitő szaga árad ki. A mennyezetről, alig látható aranysodronyon, meisseni villámos csillár függ alá, tejfehér rózsákkal s ugyanilyennel van teli a sarokban a Lebrun aranybronz virágárus leány kosara is, melyből a másik sarokban álló, szintén életnagyságu pásztorfiut kinálja. A derüs környezetbe illik a háziasszony is. Ezervirágos, fehér, swalh-derék volt rajta, vajszinü szattyán-övvel leszorítva, melyre apró ibolya-guirland volt festve, elül vésett érc-csattal összefoglalva.

A szoknyájának valami pompázó szine volt, sárga mint a hervadó lomb, és éppen olyan szinváltó, mint az őszi erdő. Nyakának kihajlott gallérjával, egyszerüen feltüzött fényes fekete hajával, sápatag arcáról kiragyogó nehéz fényü szemeivel, karcsu, magas termetével igazán ugy festett, mint egy fiatal leány. Illésfalvy szinte belekábulva nézte: ilyennek még nem látta soha.

— Mit olvas? — kérdezte tőle, mikor leültek.

— Ne is kérdezze, egy szörnyüséges könyvet, most már harmadszor, s nem tudok tőle szabadulni.

Illésfalvy rápillantott a boritékra; Annunzio egyik regényének, a *Halál diadalának* francia kiadása volt; ismerte: egy sötéten aláfestett, vigasztalan hátterü, zord szerelmi tragédia, melyre még a belső igazság ereje sem tudott enyhitő sugárt bocsátani.

— Hát minek olvassa?

— A Tristán és Izolda nyitányát játsza benne valaki tiz hosszu lapon keresztül olyan szivet tépő keserüséggel, annyi kétségbeeséssel s fájdalommal, hogy valósággal zokogni tudok rajta, a hányszor elolvasom.

— Izgatja magát.

— Igaz s ezért ne is beszéljünk róla. Olyan napfényes hangulatom van ma, s ugy örülök hogy éppen most jött, legalább megláthat egyszer igazán derüsnek is.

— És én ugy örülök, hogy ez egyszer kedvére tehettem valamit, s megláthatom csakugyan ezt az édes, gyengéd mosolyát, a melylyel még ezerszer büvösebbnek ismerem, mint azelőtt.

— Ha pedig csakugyan jó barátommá akar lenni, akkor felhágy mindenkorra az ilyen beszéddel, melyet még csitrileánykoromban sem türtem soha. Most majd én kérdem: hát nem lehet én velem másképp beszélni, csak ha a hajamat és fogamat dicséri?

— Azt hiszem, meg kell szokni a maga közelségét, hogy az ember fel tudjon valamennyire szabadulni a közvetlen hatás alól, melyet gyakorol s a személyén tul egyébre is tudjon gondolni. Magán mulik tehát, hogy minél többet engedjen közelébb jutnom.

— Igy ismerteti meg magát lassankint önzőnek, telhetetlennek. Nem tettem máris kivételt magával, amikor ilyen fölületes ismeretség után közel eresztettem magamhoz; nem is tudom miért?

— Talán mert maga is érezte, akaratlanul is megérezte, hogy jobb és igazabb barátja nem lehet nálam.

— Megint?

— Még! s most már utolszor. Nem fogok se magáról, se magamról beszélni többet; mindaddig, mig maga fel nem hiv rá.

— Nagyon jó lesz.

— De akkor —

— Csak nem hiszi, hogy majd bekövetkezik!

— De, tudom! s akkor ám meg ne állitson, s győzze egyszerre végighallgatni mind, amit arról a csodálkozásról tudok, melylyel eltölt.

— Hisz ismét benne van! Ugy látszik, maga javithatatlan, a ki folytonosan bünbánatot szinlel, szépet, jót igér, de régi hibáiba minduntalan visszaesik.

(Folytatása következik.)

örült a király, mikor látta, hogy meghozta, amit kivánt. Pedig olyan szépek voltak azok a kacsák, a szemük ugy ragyogott mint a csillag, a tolluk meg ugy világitott mint a holdvilág.

A király szörnyen haragudott, hogy nem tudta a Jancsit elemészteni. Összehivta a miniszereit, borzasztó módon összeszidta őket, hogy tudtak ilyen könnyü dolgot adni, lám a mihaszna Jancsi már meg-meg itt van, elhozta az ezüsttollu kacsát is a tizenkét fiával.

Megijedtek erre a miniszterek, aztán megint nagyon tanakodtak. Tanakodtak éjjel, nappal, három hétig. Utoljára azt mondta az első miniszter a királynak:

— Királyi felséged, már én most más tanácsot nem tudok, hanem nem t'om hol, ott van a Senki Miska, azt hozassa el királyi fölséged. Tudom, azt meg nem találja a Jancsi, ha ezer esztendeig él is.

Nagyon megtetszett a királynak, amit az első minisztere mondott és mindjárt hivatta a Jancsit.

— Mit parancsol, fölséges király uram?

— Semmi egyebet, hanem nem t'om hol, ott van a Senki Miska. Ha te azt nekem el nem hozod, ott lesz a fejed, ahol a sarkad.

No iszen leesett erre az álla szegény Jancsinak. Jaj, most már csakugyan vége az életének. Ment haza nagy szomoruan, lehajtotta a fejét az asztalra és keservesen, de keservesen sirdogált. Odamegy hozzá a felesége, megkérdezi:

— Mit sirsz ugy, mit risz, lelkem, édes Jancsim?

— Hogyne sirnék, hogyne rinék, mikor most ezt meg ezt parancsolta a király? Hogyan hozhatom el, mikor még a hirét sem hallottam?

De már erre a felesége is megszeppent ám egy kicsikét. Tudta, hogy ezt az óriási se birják elhozni. Hanem azért azt mondta:

— Csak ne busulj, édes Jancsi lelkem, talán még jóra fordul minden. Csak feküdjél le, aludjál.

Mikor reggel fölébredt a Jancsi, adott neki a felesége egy gombolyag cérnát, meg egy zsebkendőt és azt mondta:

— Dobd le ezt a gombolyag cérnát, aztán amerre gurul, menj utána. Ahol megáll, oda menj be, aztán ha bementél, beszélgetés közben csak vedd elő ezt a zsebkendőt.

Jól van, nagy keserves sirással, rivással elbucsuzott a Jancsi a feleségétől és utnak indult. Ment a gombolyag után hegyen völgyön, árkon-bokron keresztül uttalan utakon, utoljára beért egy rengeteg erdőbe, a rengeteg erdőben egy kis házhoz, ott megállt a gombolyag cérna.

A Jancsi bemegy a szobába, hát egy öreg, összetöpörödött vénasszony ül benne. Odaköszön neki:

— Jó estét adjon Isten, öreganyám!

— Adjon isten, édes fiam, hát te hol jársz erre, holott a madár se jár?

— O, édes öreganyám, nem t'om hol, ott lakik a Senki Miska, azt keresem.

Megharagudott erre az öregasszony:

— Tedd bolonddá, majd megmondom kidet, azután pusztulj innen!

— A Jancsi elővette a zsebkendőjét, azután menni akart. De biz most meg az öregasszony nem eresztette, hanem azt mondta:

— Hol vetted ezt a zsebkendőt?

— A feleségem adta az utra.

Megörült az öregasszony, megölelte a Jancsit s azt mondta:

— Jaj, iszen te akkor a kis hugomnak az ura vagy! Ülj le, egyél, igyál, azután várj, talán mégis segithetek a bajodon.

Avval belefujt egy sipba. Egyszerre csak nagy bőgés, orditás, nyávogás, nyihogás hallatszott s aki állat csak volt az erdőben, az mind odajött. Mikor együtt voltak, az öregasszony megkérdezte tőlük:

— Nem t'om hol, ott a Senki Miska. No jó cselédjeim, melyiketek tud róla?

Mind azt felelték:

— Hirét se hallottuk.

— No azért ne busulj, édes fiam, azt mondta Jancsinak az öregasszony, vannak nekem még más cselédjeim is.

Azzal megint megfujt egy sipot. Egyszerre szörnyü zugás lett a levegőben, s ezer meg ezer madár röpült oda. Mikor már mind együtt voltak, tőlük is megkérdezte az öregasszony:

Nem t'om hol, ott van a Senki Miska. Melyiktek tud róla?

Mind azt felelték:

— Hirét se hallottuk.

Biztatta az öregasszony a Jancsit, hogy ne busuljon, talán még tud rajta segiteni, azzal elővett egy harmadik sipot, azt is megfujta. Kinéz a Jancsi, hát majd meghült benne a vér, ugy megijedt. Aki csuszó-mászó állat csak volt az erdőben, kigyó, gyik, béka, kukac meg mindenféle, az mind oda mászott. Mikor együtt voltak, tőlük is megkérdezte az öregasszony:

— Nem t'om hol, ott van a Senki Miska, melyiktek tud róla?

— Mind azt felelték:

— Hirét se hallottuk.

— Ejnye, azt mondja az öregasszony, nem hibázik senki se közületek?

Amint ezt mondja, oda tettyegett egy csunya vasorru béka.

— Megkövetem átossággal, gazdasszonyom, azért nem jöttem előbb, mert kificamitottam a lábamat. De most már itt vagyok. Minek kellek?

Hát ennek is elmondta az öregasszony, hogy mit akar.

— Nem t'om hol a Senki Miska? De bizony tudok róla. Iszen most is azért ficamitottam ki a lábamat, mert arra jártam, pedig arra rossz az ut.

Hej de megörült a Jancsi, de még az öreg asszony is. Mindjárt berendelte a békát a szobába, jó nagy köcsög tejet tett elébe, hogy egyék, mert nagy utja lesz, mert ezt az embert kell majd elvezetni. Nem t'om hová, a Senki Miskához.

Mikor már jóllakott, azt mondta a béka:

— No most már indulhatunk. Hanem ha azt akarjátok, hogy hamar ott legyünk, akkor ölben vigyetek, mert különben a sánta lábammal száz esztendeig sem érünk oda.

Jól van, a Jancsi kezébe vette a békát, aztán elindultak. A Jancsi csak ment, mendegélt, a béka meg mutatta az utat. Mentek jó sokáig, egyszerre csak odaérnek a tüzes folyóhoz. Jaj, hogy mennek itt által?

— Ne busulj, azt mondta a béka, csak tégy le a földre s ülj rám.

Letette a Jancsi s ráült. Egyszerre elkezdett a béka fölfujódni. Fujódott, fujódott, akkora lett mint egy bika s azt mondta:

— No most kapaszkodj meg jól ben em!

Megkapaszkodott a Jancsi isten igazában, a béka pedig nagyot, nagyot ugrott s egy ugrással átugrotta a tüzes folyót. Aztán megint olyan kicsiny lett, mint azelőtt volt.

Mikor ez megvolt, nemsokára odaértek egy hegyhez, azon volt egy ajtó, ott azt mondta a Jancsinak a béka:

— Már most itt tégy le, többet nem lesz rám szükséged. Menj be ezen az ajtón menj ötven lépést, ott ülj le és várd, hogy mi lesz. Majd jön oda valaki, aztán, ha az elment, te is csak azt mondd, amit az mondott.

Jól van, bement a Miska a hegybe, megy ötven lépést és leül. De olyan sötét volt, mint a legsötétebb tömlöcben. Amint ott üldögél, egyszerre csak hallja ám, hogy kik-kop, kip-kop, jön valaki. Az a valaki mondja:

— Senki Miska, gyujts világot!

Egyszerre világos lett a hegyben, száz meg száz gyertya égett benne. Gyönyörü nagy szoba volt ottan s a szoba közepén egy ici-pici ember állt. Arasz volt az ember, száz rőf a szakála s nagy mérgesen azt kiáltotta:

— Senki Miska, hamar adj ennem, innom, mert már nagyon éhes, szomjas vagyok!

Abban a szempillantásban ott lett a szoba közepén egy asztal szépen fölteritve, mellette meg egy sült ökör meg egy tiz akós hordó bor.

Az arasz ember leült, felfalta az egész ökröt, csak éppen a csontja maradt meg, aztán fölkapta a tiz akós hordót s egy hajtásra egy csöppig mind kivedelte. Mikor ez megvolt, megint kifelé indult a hegyből s azt mondta:

— No Senki Miska, most három esztendeig nem látsz, ugy jóllaktam.

Alig hogy kiment, elaludt a száz meg száz gyertya s megint olyan sötét lett a szobában, mint azelőtt. A Jancsi csak csodálkozott, mert egy lelket se látott, aki a sok gyertyát meggyujtotta, az ételt, italt hozza, de aztán eszébe jutott, mit mondott a béka s nagy félve megszólamlott.

— Senki Miska:

Valaki azt felelte:

— Mit parancsolsz?

Gyujts világot!

Egyszerre világos lett mint fényes nappal, megint égett a száz meg száz gyertya. A Jancsi erre neki bátorodott s megint mondta:

— Senki Miska!

Megint azt felelte valaki:

— Mit parancsolsz?

— Én is éhes, szomjas vagyok, adj ennem, innom.

Egyszeribe ott lett az asztal, mellette egy sült ökör, meg egy tiz akós hordó bor.

— Jaj, azt mondja a Jancsi, isz én ezt meg nem eszem, meg nem iszom egy esztendeig se! Gyere ide mellém, Senki Miska, egyél, igyál velem!

— No, azt mondja a Senki Miska, már száz esztendeje szolgálom azt az incimpinc embert, de még egyszer se mondta, hogy egyem, igyam vele.

Azonban veszi ám észre a Jancsi, hogy ugyancsak fogy az étel, ital, valaki csomcsog, hörpöget mellette, de senkit se lát. Majd a csuda ette meg, de azért azt mondta:

— Senki Miska, nem szegődnél el hozzám?

— Hogyne szegődnék, iszen ilyen jó gazdát nem mindig kap az ember!

— Eljönnél velem?

— El én, akár a világ végére.

— No akkor bujj bele a zsebembe.

— Már ott vagyok.

Megy a Jancsi kifelé, de mivel senkit se látott, meg a zsebében se érzett semmit, hát megkérdezte:

— Senki Miska, itt vagy?

— Itt biz én!

Mikor kint voltak, nemsokára odaért a tüzes folyóhoz. Ott megállt a Jancsi s megkérdezte:

— Senki Miska, hogyan megyünk át a folyón?

— Sohse busulj, édes gazdám, majd átviszlek.

Azzal egyszerre észrevette a Jancsi, hogy nincs alatta föld s csak ugy röpültek át a tüzes folyón. Aztán mentek, mendegéltek jó sokáig, utóljára ugy elfáradt a Jancsi, hogy már nem birta a lába.

— Jaj, azt mondja, nem birom már tovább, leülök egy kicsit!

— Hát mért nem mondtad ezt előbb, azt mondta a Senki Miska; iszen ha nem akarsz gyalog menni, majd elviszlek én, ahová akarod.

— No akkor csak vigyél a feleségemhez.

Egyszerre fölkapta a Senki Miska, aztán vitte, vitte, sebesebben, mint a forgó szél, utoljára oda érnek a tengerre. A tenger közepén azt mondja Senki Miska:

— Itt egy kicsit megnyugszunk.

Megijedt a Jancsi, hogy itt hol nyugodhatnak meg, mert mindenfelé csak viz volt, de még jól meg se ijedhetett, már ott volt egy sziget s a szigeten egy gyönyörü szép kastély. Mikor ott ettek, ittak, nyugodtak, azt mondta Senki Miska:

— Majd jön ide egy hajó, azon lesz egy ember. Ez az ember majd mutat neked mindenfélét, aztán majd cserébe elkér engemet tőled. Te csak adj oda.

Még ezt jól ki se mondta, már jött a hajó. Azt mondja a gazdája az embereinek:

— Ejnye, soha se láttam én itt azelőtt se szigetet, se kastélyt, meg kellene nézni, ki lakhatik itten.

Azzal be is ment a kastélyba, hát ott a Jancsi egymagában. Ez nagyon szivesen fogadta, mindjárt előteremtetett a Senki Miskával mindenféle jó ételt, italt s a hajós nem győzött elegeget csudálkozni. Senkit se lát, mégis megvan minden.

— No, azt mondja, neked ugyancsak derék egy szolgád van. De nekem is van ám csudálatos portékám, azért tudom, eleserélnéd.

Azzal elővett egy kis ládikát, kinyitotta s abban a szempillantásban olyan gyönyörü egy kert lett a kastély körül, hogy olyant ember még nem is látott. A fákon csak ugy nevetett a szebbnél-szebb gyümölcs, mindenféle madarak daloltak, hogy csupa gyönyörüség volt hallani s amerre nézett az ember, ezer meg ezer virág virágzott.

Azután elővett egy trombitát. Belefujt az egyik végébe, hát mindenféle katonaság jött ki belőle, gyalogos, lovas, de száz meg száz regement; belefujt a másik végébe, akkor meg száz meg száz ágyu bujt ki, elkezdtek lőni, durrogni s akkora zenebona lett, hogy no.

— Ugy-e, szép portékáim vannak? azt mondta a hajós. Hát melyikért cseréled el a Senki Miskádat?

— Mi haszna nekem a kert, azt mondta a Jancsi, mi haszna nekem a sok katona meg ágyu, no de Isten neki, ha odaadod a ládádat is, meg a trombitádat is, nem bánom, eleserélem velük a Senki Miskámat.

Jól van, nagyban paroláztak, meglett az alku. De mivel a hajós nem látott senkit se, hát még a hajón is megkérdezte:

— Senki Miska itt vagy?

— Itt biz én.

S avval elment a hajó. Mikor a Jancsi magában maradt, nagyban buslakodott, hogy minek engedte oda a Senki Miskát, már most mi lesz itt belőle ezen a szigeten s nagyot fohászkodott:

— Jaj Senki Miska, minek mentél el tőlem?

— Iszen már itt vagyok! Azt felelte a Senki Miska.

No volt örömben a Jancsi. De a Senki Miska azt mondta:

— Hamar, csukd be azt a ládikát, üsd meg azt a trombitát, aztán menjünk.

A Jancsi ugy tett s egyszeriben benne lett a kert a ládában, a sok katona, ágyu, a trombitában. De vége lett a szigetnek meg a kastélynak is és mentek, mentek, mentek sebesebben, mint a forgószél. Kereshette a hajós, többet bizony nem találta.

Utoljára odaértek, ahol a Jancsi lakott. A felesége nagy örömmel fogadta, de mindjárt mondta neki:

— Többet oda ne menj a királyhoz, mert mindjárt kivégez a világból.

A Jancsi nem is ment oda, hanem a király azért mégis megtudta, hogy itthon a Jancsi, mert mihelyest haza ért, mindjárt kinyitotta a ládikát, s ott volt a kastélya körül az a gyönyörü kert. Az egész ország eljárt a csodájára.

A király először hivatta, de mikor látta, hogy csak nem jön, szörnyen megharagudott s egész egy regement katonát küldött ki ellene, hogy fogják meg a feleségivel együtt, a kastélyát, kertjét pedig rombolják össze.

Kinéz az ablakon a Jancsi, látja ám, hogy jön a rémitő sok katonaság. Mindjárt tudta, mit akarnak. De a Jancsi se volt rest, elővette a trombitáját, belefujt az egyik végébe, hát csak ugy dőlt ki belőle a sok gyalogos meg lovas katona, belefujt a másik végébe, akkor meg a sok ágyu jött ki s akkora lövöldözés lett, hogy szörnyüség.

No iszen megszeppentek erre a király katonái. Szaladtak vissza a kastélyba, a Jancsi katonái meg utánuk. Meglátja a király, mindjárt kérdi:

— Kié ez a sok katona?

A minisztereknek csak ugy vacogott a foguk, ugy meg voltak rémülve, de azért nagy nehezen kinyögték:

— Jaj, királyi fölséged, ezek a Jancsi katonái. Végünk van, elpusztitják az egész országunkat.

Erre ugy megijedt a király, hogy ijedtében mindjárt szörnyet halt.

A sok nép meg odament a Jancsihoz, könyörögtek neki, hogy ne bántsa őket. Erre aztán a Jancsi beleparancsolta a katonáit a trombitába s ő lett a király. Aztán sokáig boldogan élt a feleségével, Senki Miska is ott maradt mellette, s talán még most is élnek, ha meg nem haltak.

KÜLÖNFÉLÉK.

Dal

az első kis kabátos urról.

Midőn, — már ott a hol lehullt, —
Olvadni kezd a hó,
S megint nyolcszor naponta megy
Ujpestre gőzhajó;
Virágárus leányka áll
A gesztenyés helyére
S az apróhirdetés szerint
Sok urnak forr a vére;
Akkor kivégez téli jour
Az első kis kabátos ur!

Midőn reád, derüs tavasz
Szivünk epedve vár,
S a marchande modes, a nőszabó
Kezét dörzsölve jár.
Ő egymagába hoz tavaszt,
A példaszó dacára,
A fecskeségnek tudja bár;
Hogy nátha lesz az ára,
S kivégez téged téli jour
Az első kis kabátos ur!

Ilyen rövidkabátos úr
Tavaszszal van nem egy,
S hogy nap süt-e vagy hó esik,
Az néki egyre megy;
A Kishid-utcát át habár
A tél szellője lengi,
A fő, hogy kiskabáttal őt
Meg ne előzze senki!
Te ellened tör téli jour
Az első kis kabátos ur!

És délcegen, feszitve jár
Habár az orra lángol,
Bár olykor-olykor megvacog
A fellépése — ángol!
Athléta termet, büszke mell,
Netán ha jó barátod,
Ne szólj hozzá hű olvasóm:
A korzón hogyha látod;
Mert gőgös mint a téli jour
Az első kis kabátos ur!

-kó.

+ **A két Dakota.** Északi és déli Dakota Észak-Amerikának sokáig az volt, ami nekünk Erdély. Házaspárok, amelyek megunták a házasélet dicsőségét, egyszerüen északi vagy déli Dakotába rándultak ki, ahol a törvények nagyon megkönnyitették a válást. Északi Dakotában ez a helyzet most nagyon megváltozott. Julius elsején életbe lép egy törvény, amely megköveteli, hogy legalább egy esztendőt töltsön a házaspár ott, ahol a boldogitó fölmentést meg akarja kapni. Vannak azonban olyan házaspárok is, akiknek nem kell még félniök ettől a törvénytől. Ha egy válófélben lévő házaspár ugyanis már kilencven nappal a törvény életbeléptetése előtt költözött el északi Dakotába, akkor reá még nem vonatkozik a törvény. Érthető tehát, hogy az észak-dakotai törvényszékeknél nagy a lótás-járás. Csak egy helyen, Fargoban a legutolsó hónapban kétszáznál több válást intéztek el. Észak-Dakota szóval elveszti varázsát a válásra áhitozók előtt, s marad egyedül kedves nekik Dél-Dakota.

*

+ **Asszonypárbaj.** Hihetetlen eredményeket ér el a féltékenység. Az a harc, amelyben a vetélytársakat szembeállitja, heves mindig. Párisban, az Avenue de Choisyn lévő egyik kocsmában véres párbajt idézett elő két nő között. Léa Forêt és Julie Barnières voltak az ellenfelek. Egy férfit szeretnek s ő rajta szólalkoztak össze. A kocsmáros azon fáradozott, hogy a szabadba terelje őket, bizván a hüs levegőben, amely talán lecsillapitja őket. De nem hallgattak rá a dühös némberek. Ellenkezőleg, szenvedélyük olyan magasra növekedett, hogy elvakultan kést ragadtak, hogy élet-halálharcot vivjanak. Valóságos párbaj lett ebből, a lovagias mérkőzések minden szabályainak a mellőzésével. És ugy összevissza hasogatták is egymást a derék hölgyek, hogy patakokban ömlött belőlük a vér s ha a nézők végre közbe nem lépnek, Julie Barnières nem kerül ki élve a párviadalból.

*

+ **Oxiliquid.** Dewar angol vegyész cseppfolyós levegőben hidrogén-lángot éget el, amikor is a hidrogén és a levegő *vizgőzt alkot.* Mivel a folyós levegő hőfoka 200 fok hideget mutat, a keletkező vizgőz a lángból mint hó csapódik le az edény falára. Sprengel német vegyész Dewarnak ezt a kisérletet ugy használta ki teknikailag, hogy a folyós levegőt hirtelen nagy tüzzel gyujtotta meg, minek következtében az óriás erővel felrobbant és pedig a dinamitnál erősebben. Az uj jéggépek segélyével könnyü lévén a folyós levegőt előállitani, találmányára szabadalmat vett és oxiliquid robbanóanyag néven forgalomba bocsátotta az uj dinamitot.

*

+ **Sajtkérdés.** Az emberek között igen nagy és sokféle különbség van, igy többek között a sajt tekintetében is. Olyik embernek van sajtja, másiknak nincs. Egyes emberek jóformán mindig csak sajtból élnek, mások meg a sok mindenféle jó mellé eszik a sajtot. Ezekre a halandókra nézve fontos az a sajtkérdés, amely olyan sokszor fölmerült és vita tárgya volt és bizonyára nagyon sokszor meg is oldódott, de ugy látszik elfelejtik, hogy miképpen. Arról van szó, mikor kell enni a sajtot. Csemege előtt-e vagy azután. A szokás és az uralkodó izlés a sajtot minden lakomának a végére teszi, vagyis a komolyabb fogások és főzelék után. A sajt különben is kiválóan alkalmas emésztési szer és igy aki csakugyan jól érti az evés müvészetét, azzal végzi be lakomáját.

*

+ **A világ leghosszabb utcája.** Ezzel kétségen kivül New York dicsekedhetik, miután a hires Broadway, amely a maga teljes hosszában eddig különböző neveket viselt, most egységesen a Broodway nevet kapta. Ez az ut kiterjed a Manhattan-sziget déli csucsától a Central-Parknak majdnem végéig és összesen körülbelül harmincket kilométer hosszu. Összes házszámai jóval meghaladják a tizezret. Gyalogos ember aligha volna képes ezt az utat oda és vissza egy napon belül végigjárni. Egyelőre még egységes közlekedő eszköze sincs az egész Broodwaynak, de tekintve, hogy Yonkers az ut végében egyike a legszebb kiránduló helyeknek, ez sem késhetik sokáig.

*

+ **Ami a fő.** *Az egyik miss:* Tehát elhatároztuk a jövő héten esküszünk meg.

A másik miss: És van már lakástok?

Az egyik miss: Ó nincs, előbb jönnek a főbb dolgok. Holnap veszünk magunknak egy tandemet.

Nyilttér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

A legjobb hirü

ELSŐ és LEGNAGYOBB

molykár ellen

biztositó és megóvó

intézet

MAGYARORSZÁGON

mindenkinek alkalmat nyujt, hogy a télen át használt ruhákat, szőrmeféléket, függönyöket stb. fáradság nélkül (mert csak egy levelezőlapba kerül, hogy azok elvitelét megrendelje) a legfigyelmesebb gondozásra és minden károsodás ellen biztositva, a nyári idényre elhelyezze. Az árak a nagyterjedelmü, szakszerü berendezés folytán mérsékeltek! A letétjegy és az azon kitüntetett összeg beküldése után a tárgyak dijmentesen a házhoz szállittatnak.

Bővebbet az árjegyzék.

A tárgyak a mult évben **1,391.000 koronára voltak biztositva az „Első Magyar Ált. Biztositó Társaságnál" s a „Fonciére" Pesti Biztositó Társaságnál!**

Budapest, **Ó-utca 44,** (saját házában).

Műhelyek) Ó-utca 42, 44, 45, 46
Raktárak) Uj-utca 43. sz. a.

Katzer József
szücsmester
a **koronás arany érdemkereszt** és az **arany érdemkereszt** tulajdonosa. Ő csász. és kir. fensége **József főherceg** és főmagassága **dr. Vaszary Kolos** bibornok, Magyarország hercegprimása Ő Eminenciájának udvari szállitója, stb.

Nyilvános köszönet.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak Neunkirchenben Alsó-Ausztria, a **rheumatismus** és **arthritis** elleni **vértisztitó tea** feltalálójának.

Vértisztitó köszvény és rheumánál.

Midőn itt a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért, mivel először is kötelességemnek tartom, hogy Wilhelm gyógyszerész urnak Neunkirchenben, legforróbb köszönetemet fejezzem ki azon szolgálataiért, melyeket vértisztitó teájával fájdalmas rheumás szenvedéseim csillapitására tett, továbbá azért is, hogy mások, kik szintén e bajban szenvednek, e kitünő teára sorain által figyelmessé legyenek. Nem vagyok képes azokat az iszonyu szenvedéseket, melyeket három éven át a legcsekélyebb időváltozás alkalmával tagjaimban éreztem, leirni, melyektől sem semmiféle orvosság, sem a Bécs mellett levő Baden kénes fürdői megszabaditani nem birtak. Álmatlanul hánykolódtam ágyamban egész éjeken át, étvágyam mind rosszabb lett, külsőm teljesen megváltozott, testi erőm is egészen megfogyott. Fentnevezett tea 4 heti használata után szenvedéseim teljesen megszüntek és most is jól érzem magamat, pedig 6 hete, hogy a tea használatát beszüntettem. Meg vagyok győződve, hogy mindenki, aki hasonló bajban e teát használni fogja, Wilhelm Ferenc urat, e tea feltalálóját áldani fogja, épp ugy mint én.

Kitünő tisztelettel

Butschin-Streitfeld grófné
alezredes neje.

Főraktár: Wilhelm Ferenc gyógyszerésznél. Neunkirchenben A.-Ausztria.

Egy csomag ára 1 frt, 8 adagra osztva.

Főraktár: *Neunkirchen* (Alsó-Ausztria.)

Kapható **Budapesten:** Török József gyógysz. Király-u. 12. Petri Ottó gyógysz. Váci-körut 17. Thallmayer és Seitz. Kochmeister Fr. utódai. Neruda N. **Bécsben:** cs és kir. udv. gyógyszertár. **Berlinben:** Schering's Grüne Apotheke. Chaussee str. 19. **Münchenben:** Dr. Bedall, Thal 13. Vidéken minden jobb nevü gyógyszertárban és drogua-üzletben.

LODEN	Iskola-öltöny	3.50
LODEN	Fiu-mencsikoff	7.—
LODEN	Férfi-köpeny	12.—
LODEN	Kocsis-köpeny	10.—
LODEN	Havelok	8.—
LODEN	Rövid kabát	8.—
LODEN	Vadász-öltöny	16.—
LODEN	Turista-öltöny	14.—
LODEN	Sacco vattával bélelve	6.—
LODEN	Szőrme-sacco	10.—
LODEN	Vadász-sacco	9.—
LODEN	Vadász-bunda	18.—
LODEN	Kocsis-bunda	20 —
LODEN	Utazó-bunda	35.—
LODEN	Szőrme-mencsikoff	40.—
LODEN	Gazdászati bunda	16.—

RENDELJENEK CSAK

a „TIROLI"-nál

JUSTITZ LEOPOLD

speciálista loden-öltönyökben

Bécs, IX., Währingerstrasse 48,

Mintákat és képes árjegyzékeket ingyen és hérmentve.

Téli kura
Szt. Lukácsfürdő
Budapest.
Rheumatikus bajok, köszvény, neuralgiák, ischias stb. ellen. Nagy kénes iszapfürdő, külön fürdők iszap begönyölések. Massage, gépgyógyászat. Kitünő szállodák. Lift. Meghülés kizárva. Olcsó árak. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

Április hó 15-én kurzust kezdek
dadogók számára.
Jelentkezések korlátolt számban beiratási intézetemben fogadtatnak el 2—4-ig. Erzsébet-körut 6. I. em.
Dr. Laszky Lajos.

MATTONI-FÉLE
GIESSHÜBLER
TERMÉSZETES
SAVANYU-KUT

SCHIMMELPFENG W.
Tudakozóda
irodái vannak **BUDAPEST, V., Váci-körut 8., BÉCS,** továbbá **Amszterdam, Brüsszel, Drezda, Lipcse, London, Páris, Zürich** stb. városokban. Foglalkoztat **700**-nál több hivatalnokot. Amerika és Ausztráliában „**THE BRADSTREET COMPANY**" által van képviselve.

KÖZGAZDASÁG.

Hetiszemle.

Budapest, április 8.

Értéküzlet. A hangulat nagyon tartózkodó volt a tőzsdén az elmult héten. Élénkebb figyelem csak a Salgótarjáni és a Városi Villamos Vasut részvényeit illette. Mindkét társulat uj részvényeket bocsát ki. Ezt az akciót azonban nem nagy bizalommal fogadta a tőzsde, mert mind a két társaság részvényeinek árfolyama hanyatlott. A forgalom mindvégig csöndes maradt.

Gabonaüzletről. (*Goldmann és Engel* cég jelentése a *Budapesti Napló* számára.) Az *időjárás* e héten tavaszias jelleget öltött. Kezdetben még borus volt az égboltozat, később azonban teljesen kiderült és a hőmérséklet is állandóan emelkedő volt. Csapadék csak szórványosan fordult elő az ország némely részében, habár bőségesebb esőzés kivánatos volna. A vetések állása, különösen az őszieké, mindazonáltal kielégitő és a tavaszi munkálatok is rendes viszonyok mellett folynak le. A vizállás gyorsan volt emelkedő.

A *külföldi piacok* üzletmenetét illetőleg, csak a tengerentuli piacokon észlelhető valamivel élénkebb tevékenység. Az európai piacok továbbra is várakozó álláspontot foglalnak el és a forgalom is a fogyasztás mérsékelt vételeire szoritkozik. *Amerikában* a vetések állásáról szóló kedvezőtlen hirek még mindig gyakoriak és ez a spekulációt fedezési vételekre ösztönzi annál inkább, mert a látható készletek csökkennek és a kiviteli kereslet is jobb volt. *Angliában* az árak alig változtak, az üzlet azonban nehézkes és vevők ugy mint eladók is tartózkodóak. A *francia* piacokon is jelentéktelenek voltak az árváltozások és a forgalom gyenge. A többi kontinentális piacokon a viszonyok nem javultak. Az orosz éppugy, mint az aldunai kinálat gyenge ugyan, ennek ellenében hiányzik azonban a fogyasztási kereslet is és másrészt tetemes mennyiségek usznak a kontinens felé. Az árak egyébként alig változtak.

Nálunk kenyérmagvak kezdetben még el voltak hanyagolva és további árcsökkenést szenvedtek, utóbb azonban jobb érdeklődésre találtak. Takarmánycikkek — árpa kivételével — gyenge forgalom mellet ártartóak maradtak.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelenthetjük:

Buza a hét elejével teljesen el volt hanyagolva. A rohamosan és tetemesen csökkenő határidőpiac a malmokat további tartózkodásra ösztönözte, mig a tulajdonosok sürgetően kinálták és mindenáron eladni kivántak. Ennek következménye már az első napon az áraknak 25 krral való csökkenésében nyilvánult. Mint minden reakció után, ugy azonban most is javulás következett be. A határidőpiac ismét lassan emelkedő volt, annál inkább, mert felmondások nem eszközöltettek, a malmok is jobb érdeklődést tanusitottak és habár emelkedés csak nehezen érvényesülhetett, a hangulat ismét szilárdra fordult, a forgalom is javult és az árveszteség egy része pótolható volt. Idegen buzákban is volt naponként néhány eladás. A hét végével ismét csendesebb az irányzat és az árak is néhány krajcárral csökkentek. Az összforgalom ca 100.000 mm. s a heti nozatal 104,669 mm., elszállitás 10,028 mm.

Rozs továbbra is figyelmen kivül maradt és csak nehezen volt néhány kisebb tétel a fogyasztásnál elhelyezhető. Az árak e mellett lefelé voltak irányulóak és ca. 25 krt veszteltek. A hét elejével kisebb malmok mercantil áruert még 7.60—7.65 frtig fizettek helyben és budapesti paritasra, a hét végével azonban 7.30—7.45 frtnál több el nem érhető. Prima áru néhány krral drágább.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) ugyancsak gyenge vételkedvre talált és a vevők különösen a hét vége felé voltak rezerváltak. Az árveszteség ca. 20—25 kr és minőség szerint helyben 6.25—6.35 forinton jegyzünk. Idegen származékok 6.— forinton keltek el.

Zab ártartó maradt. A kinálat mérsékelt, mig a kereslet némileg javult. Az eladott ca. 6000 métermázsa a helyi fogyasztásnál 5.85—6.20 frt között volt elhelyezhető.

Tengeri a mult héthez viszonyitva valamivel csendesebb, habár a helyi fogyasztás épp ugy mint a vidéki kereslet aránylag jó volt. Hajóból átvéve 4.30—4.40 frt, vasuton átvéve 4.40—4.50 frt és Budapest távolságában átvéve 4.50—4.55 frtot fizettek.

Olajmagvak: Készáru káposztarepce üzlettelenül 11.——12.— forinton jegyez. Bánáti repce 11.25—11.75 forinton, vadrepce 5.50—6.20 forinton, lenmag 10.50—11.50 forinton, gomborka 9.25—10.— forinton. Uj káposztarepce 1899. augusztusra lanyha volt és 11.90—11.65 forint között jegyzett. Kendermag 11.50—12.— forinton jegyzett.

Hüvelyesek: Bab (uj) változatlan csendes üzlet nélkül. Névlegesen Trieurt aprószemü bab Gyöngyös-Félegyházán 7.— forinton, gömbölyü Baja-Zomboron 6.50 forinton, barna bab Kalocsán 7.— forinton, Nagy-Károlyban 6.75—7.— forinton jegyez. Köles helyben 4.——4.10 forinton értékesithető.

Vetőmagvak: Vöröshere változatlan. Bánáti vöröshere 42.——45.— forint, felvidéki áru 48.——54.— forint, lucerna 48.——54.— forint, muharmag 6.——6.50 forint, bükköny 5.25—5.50 forint, baltacim 12.50—13.50 forint között jegyez helyben.

A határidőpiacon a lefolyt héten a kedélyek igen izgatottak voltak, ami az abnormális üzletalakuláson meg is látszik. Kezdetben — habár a felmondások alig voltak számottevők — az árak rohamosan estek, miután a buzatulajdonosok kötéseiktől okvetlen szabadulni akartak s piacra dobták azokat. Mihelyt azonban felmondók nem jelentkeztek, ezen irányzatnak éppen az ellenkezője keletkezett s az árak valósággal felszöktek, miben a készáruüzlet barátságosabbra való fordulásának is része van. Ez után természetesen ismét reakció állott be s általában ugy látszik, mintha az üzlet a rendes mederbe akarna térni. Részleteink a következők:

Buza áprilisra 9 forint után 8 forint 79 krajcár, aztán 9.20, 9.01 és 9.05 forint közt ingadozott; 8.96 forint után 8.98 és 9.— forinton zárul.

Buza májusra 8.95, 8.67, 8.99, 8.75 és 8.83 forint közt változott; zárlat 8.73—8.74 forint.

Buza októberre 8.34, 8.12, 8.33, 8.16 és 8.18 forint közt váltakozott s 8.20—8.21 forinton zárul.

Rozs áprilisra 7 forint 48 krajcáros kezdő árfolyamról feltartóztatlanul lanyhult 7.32—7.33 krajcárig és igy is zárul.

Rozs októberre alig volt forgalomban, jegyez névleg 6.50—6.55 forinton.

Tengeri májusra 4.48, 4.39, 4.43, 4.40 és 4.38 forint között mozgott s 4.39—4.41 forinton zárul.

A report juniusra 14 krajcárba kerül.

Zab áprilisra 5.70, 5.72, 5.73 forint között ingadozott; zárlat 5.72—5.73 forint.

Káposztarepcében augusztusra néhány kötés jött létre 11.75, 11.65 forintos árban; zárlat 11.65—11.75 forint.

Ipar és kereskedelem.

Április 11. A tőzsdetanács közhirré teszi, hogy április 11-én az értéktőzsde és gabonacsarnok zárva marad és a tőzsde választott birósága sem müködik.

Vaggonkölcsönző társulatok. Az általános vaggonkölcsönző társulat ma tartotta szabolcsi *Polyák* Béla elnöklete alatt rendes közgyülését, melyen az évi jelentés felolvasása után részvényenkint 32 frt osztalék kifizetését határozták el. — A *Nemzetközi vaggonkölcsönző részvénytársaság* szintén ma tartotta rendes évi közgyülését szabolcsi *Polyák* Béla elnöklésével. Az évi jelentésnek egyhangulag történt elfogadása után a közgyülés elhatározta, hogy részvényenkint 32 forint osztalékot fizet. Végül megejtették a választásokat. Mindkét társulat osztalékát e hó 10-ikétől kezdve fizetik ki.

Baromfitenyésztésünk a párisi kiállitáson. Az országos baromfitenyésztési egyesület mai ülésén *Parthay* Géza, az országos zoologiai társulat igazgatója, bemutatta a baromfiak legveszedelmesebb emlős, madár- és rovar-ellenségeinek gyüjteményét. Ez az Európában egyedül álló gyüjtemény állami költségen készült és az 1900. évi párisi világkiállitás baromfiosztályán lesz kiállitva.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferenczvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertéskonzumvásár arjegyzése 1899. április 8-án. Készlet 388 darab. Érkezett 633 darab. Összesen 1025 darab. Eladatott 769 darab. Maradt 256 darab. — *Napi árak:* 120—180 kgr. sulyban 48—51— krajcárig, 220—280 kgr. sulyban 49—51— krajcárig, 320—380 klgr. sulyban 48—51— krig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 44—48 krajcárig. Malacok 36—40 krajcárig kilónkint. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatőzsde.

Budapest, április 8.

A buzaüzlet lanyhább irányzattal nyilt meg. A vételkedv korlátolt volt és mérsékelt kinálat mellett 10.000 métermázsa került a forgalomba. Jobb minőségü áru változatlan maradt. Egyéb gabonanemüekben gyenge forgalom mellett az árak változatlanok maradtak.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 79 k. 10 frt 20 kr. 200 mm. 79 k. 10 frt. 100 mm. 79 k. 10 frt, 100 mm. 79 k. 10 frt, 250 mm. 77·3 k. 9 frt 25 kr, 1200 mm. 78 k. 9 frt 85 kr.

Felsőmagyarországi: 130 mm. 78 k. 9 frt 50 kr, 100 mm. 76 k. 9 frt 40 kr.

Pestvidéki: 100 mm. 80 k. 9 frt 90 kr, 100 mm. 76·5 k. 9 frt 65 kr, 100 mm. 78·5 k. 9 frt 60 kr, 1000 mm. 78 k. 9 frt 65 kr.

Román: 3800 mm. 77·3 k. 6 frt 90 kr.

Mind 8 hónapra.

Rozs: 200 mm. 7 frt 40 kr, 300 mm. 7 frt 33½ kr, 200 mm. 7 frt 40 kr, 300 mm. 7 frt 47½ kr.

Tengeri: 1100 mm. 4 frt 45 kr. 500 mm. 4 frt 43 kr.

Zab: 100 mm. 6 frt, 100 mm. 5 frt 90 kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (uj)									
bánsági	75 k.	9.25— 9.30	76 k.	9.30— 9.40	77 k.	9.40— 9.50
	78 k.	9.50— 9.60	79 k.	9.60— 9.70	80 k.	9.80— 9.90
tiszavidéki	75 k.	9.35— 9.40	76 k.	9.50— 9.60	77 k.	9.65— 9.75
	78 k.	9.70— 9.80	79 k.	9.85— 9.95	80 k.	9.95—10.10
pestvidéki	75 k.	9.28— 9.30	76 k.	9.35— 9.45	77 k.	9.50— 9.55
	78 k.	9.60— 9.75	79 k.	9.75— 9.85	80 k.	9.90—10.—
fejérmegyei	75 k.	9.30— 9.35	76 k.	9.40— 9.50	77 k.	9.55— 9.65
	78 k.	9.65— 9.75	79 k.	9.75— 9.85	80 k.	9.90—10.—
bácskai	75 k.	9.40— 9.45	76 k.	9.45— 9.55	77 k.	9.60— 9.70
	78 k.	0.—— 0.—	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
román	75 k.	0.—— 0.—	76 k.	0.—— 0.—	77 k.	0.—— 0.—
	78 k.	6.75— 6.80	79 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
szerb	78 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—	78 k.	0.—— 0.—
	79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—	80 k.	—.——.—
bolgár	76 k.	—.——.—	77 k.	—.——.—		
	79 k.	—.——.—	81 k.	—.——.—		
Rozs ... (uj) I. r.	70—72 k.	7.40—7.60	II. r.	—— k.		7.25— 7.40
Árpa ... (uj) tak.	60—62 k.	6.20—6.35	égetni	62—64 k.		6.90— 7.40
„ ... (uj) sörfőz.	64—66 k.	7.60— 8.40	való			
Zab ..... (uj)	39—41 k.	5.80—6.15	(6)			
Tengeri (ó) bánsági	— k.	4.55— 4.70	(6)			4.15— 4.45
Repce... káposzta		11.25—12.—	másn.	— k.		—.——.—
Köles ... (ó)		—.——.—	(uj) bánsági			4.35— 4.45

A határidőüzletre folyamán a következő kötések történtek:

Köttetett:

Buza márc.-ra	. . .	—.——.—	
Buza áprilisra	. . .	9.02—9.04—8.95—8.98.	
Buza májusra	. . .	8.80—8.82—8.74—8.73—	
Buza októberre	. . .	8.20—8.17—8.21—.	
Rozs áprilisra	. . .	7.33—7.34.	
Rozs októberre	. . .	6.45—6.48—6.44.	
Zab áprilisra	. . .	5.71—5.72.	
Zab októberre	. . .	5.46—5.44.	
Tengeri májusra 99.	.	4.40—4.41—4.38—4.39.	
Repce augusztusra.	.	—.——.—	

Déli egy órakor a következő zárórákat állapitották meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza márciusra	. . . . .	—.—	pénz	—.— áru
Buza áprilisra	. . . . .	9.—	„	9.02 „
Buza májusra	. . . . .	8.75	„	8.77 „
Buza októberre	. . . . .	8.22	„	8.24 „
Rozs áprilisra	. . . . .	7.36	„	7.38 „
Rozs októberre	. . . . .	0.—	„	0.— „
Tengeri májusra 99	. . .	4.39	„	4.41 „
Zab áprilisra	. . . . .	5.72	„	5.74 „
Zab októberre	. . . . .	0.—	„	0.— „
Repce augusztusra	. . . .	11.65	„	11.75 „

Délután fél ½5 órakor zárul:

Buza áprilisra 99	. . . . .	9.00— 9.01
Buza májusra	. . . . .	8.73— 8.75
Buza októberre	. . . . .	8.18— 8.20
Rozs áprilisra 99	. . . . .	7.35— 7.37
Rozs októberre	. . . . .	6.46— 6.47
Zab áprilisra 99	. . . . .	0.—— 0.—
Zab májusra	. . . . .	0.——
Tengeri májusra 99	. . . . .	4.39— 4.40
Repce augusztusra	. . . . .	—.——.—.

A budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsdén alacsonyabb külföldi és bécsi jegyzésekre mérsékelt forgalom mellett az összes nemzetközi értékek árfolyamai elgyengültek és gyenge irányzattal zárultak.

A helyiértékek piacán városi villamos részvények 3 frttal emelkedtek, mig közuti vasutrészvények 1 frttal csökkentek.

A déli tőzsdén berlini jegyzésekre csekély üzlet mellett az irányzat tartózkodó maradt. A valuta és ércárak változatlanok.

Az *előtőzsde* kedvetlen.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 384.90—385.25. Osztrák hitelrészvény 366.70—367.40. Osztrák-magyar államvasuti részvény 363.80—364.25. Rimamuránvi vasmü 313.50—313.75. Városi villamos vasut 222.50—223.50. Déli vasut 63.25 forinton.

A *déli tőzsde* lanyha.

Jegyeztek: Magyar hitelrészvény 384.75—385.25. Osztrák hitelrészvény 358.75—359.20. Osztrák-magyar államvasuti részvény 364.——364.20. Koronaértékü járadék 97.15—97.25. — Magyar ipar és ker. bank 102.—. Jelzálogbank részvénytársaság 243.75—244.—. Rimamuránvi vasmü részvény 312.50—313.25. Déli vasut 63.25—63.50. Közuti vasut részvény 392.50—393.— forinton.

Az *utótőzsde* irányzata csekély üzlet mellett nyugodt irányzattal folyt le.

Jegyeztek: Osztrák hitelrészvény 369.——369.30. Magyar hitelrészvény 385.10—385.25. Osztrák-magyar államvasut 364.25 forinton.

Délutáni zárlat:
Osztrák hitelrészvény 359.10 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank. . . .	385.—
Osztrák hitelintézet.	368.—
Budapesti bankegyesület	100.—
Hazai bank r. t.	113.—

Magy. ált. kőszénbánya részv. . .	103.—
Magyar aszfalt részvénytársaság . .	213.—
Salgótarjáni kőszénbánya r. társaság	579.—
Budapesti villamossági r. t. . . .	115.—
Magyar cukoripar A-sor	141.—
Magyar cukoripar r. t. B-sor. . .	177.—
Magyar villamossági részvény-t . .	151.—
Budapesti városi villamos vasut. .	227.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Államadósság.

a) *Magyar Államadósság.*

Aranyjáradék 4%	119.75	120.25	Magyar nyereménykölcsön (50 frt)	163.50	164.50
Koronajárad. 4%	97.25	97.75	Magyar regálekötvény 4½%	100.50	101.50
Keleti vasuti kötvények 5%	120.75	121.75	Magyar regálekötvény 4½%	101.—	101.75
Államvasuti aranykölcsön 4½%	121.—	122.—	Magyar földtehermentesítési	96.25	97.25
Államvasuti czüstkölcsön 4½%	101.—	102.—	Magyar földtehermentesítési 4%	96.75	97.75
Vaskapukölcsön 5%	87.—	88.—	Tiszai sorsjegy 4%	139.—	140.—
Magyar nyereménykölcsön (100 frt)	163.25	164.25			

b) *Osztrák Államadósság.*

Egyes. papirjáradék 4½%	100.60	101.10	Koronajáradék 4%	100.50	101.—
Egyes. ezüstjáradék 4½%	100.60	101.10	1854-es sorsjegy 4%	171.50	173.50
Aranyjáradék 4%	100.40	100.90	1858-as sorsjegy (100 frt) 5%	178.—	180.—
			1864-es sorsjegy	195.—	196.—

c) *Idegen Államadósság.*

Bolgár vasuti kölcsön 6%	112.—	113.—	Szerb 100 frankos sorsjegy 5%	36.—	37.—

Más kölcsönök.

Bosnyák kölcsön 4%	95.—	96.—	Budapest fővárosi kölcsön 4%	97.50	97.50
Budapest fővárosi kölcsön 4½%	99.75	100.75	Temes-bégavölgyi kölcsön 5%	96.50	97.—

Záloglevelek és kölcsönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Belvárosi takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyer. kötvény 4%	121.—	122.—
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—	Jelzálogbank nyer. jegy	122.—	123.—
Egyes. főv. takarékp. zálogl. 4%	96.—	97.—	Jelzálogbank nyer. kötv. 3%	103.50	104.50
Kisbirtokosok zálogl. 5%	101.50	102.50	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4½%	100.—	101.—
Kisbirtokosok zálogl. 4½%	101.50	102.50	Orsz. közp. takarékp. zálogl. 4%	97.50	98.50
Földhitelintézet zálogl. 4½%	100.—	101.50	Közp. jelzálogbank zálogl. 4½%	100.25	101.25
Földhitelintézet (5 éves) 4%	95.75	96.75	Közp. jelzálogbank zálogl. 4%	98.25	99.25
Földhitelintézet (3 éves) 3½%	87.—	88.—	Közp. jelzálogbank kötvény 4½%	99.—	100.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4½%	98.75	99.75	Közp. jelzálogbank kötvény 4%	96.—	97.—
Helyi érdekü vasuti kötvény 4%	93.—	94.—	Osztrák-magy. bank zálogl. 4%	100.20	101.20
Helyi érdekü vasuti (vf. 105%) 4%	97.75	98.75	Hazai takp. közs. kötv. 4%	95.—	96.50
Jelzálogbank záloglevél 5%	102.—	103.—	Hazai takp. záloglevél 4%	97.25	98.25
Jelzálogbank záloglevél 4½%	100.—	101.—	Keresk. bank zálogl. 4½%	100.—	101.—
Jelzálogbank záloglevél 4%	93.—	93.—	Keresk. bank zálogl. 4%	97.75	98.75
Jelzálogb. közs. kötv. (vf. 110%) 4%	100.—	100.50	Keresk. bank (vf. 100 frt) közs. kötvény 4½%	103.75	104.75
Jelzálogbank közs. kötvény 4%	98.25	99.25	Keresk. bank (vf. 210 frt) közs. kötvény 4%	99.—	100.—
Jelzálogbank közs. kötvény 4½%	100.—	101.—			

Elsőbbségi kötvények.

Adria elsőbbségi kötvény 4½%	100.50	101.50	Folyamhajózási és tengerhajózási 4½%	100.—	101.—
Közuti vasut 4%	99.50	100.50	Magyar-galiczi I. kibocs. 5%	108.—	109.—
Budapest-pécsi vasut 4%	97.—	98.—	Beruházási kölcsön ar. 4½%	118.50	119.70
Kassa-oderbergi 1889. ezüst 4%	98.—	99.—			
Kassa-oderbergi 1891. ezüst 4%	98.—	99.—			

Bankok részvényei.

Bankegyesület	97.—	98.—	Kereskedelmi részvénytársaság	200.—	210.—
Első m. iparbank	167.—	169.—	Magyar takp. közp. jelzálogbank	500.—	505.—
Fiumei hitelbank	95.—	96.—	Nemzeti bánya-	132.—	135.—
Fővárosi bank r. t.	78.—	80.—	Pannonia viszontb.	790.—	810.—
Hazai bank	112.—	113.—			
Hrvát-szlavon jelzálogbank	112.—	114.—			

Biztosító társaságok részvényei.

Bécsi biztosító trs.	210.—	220.—	Fonciere	98.—	100.—
Bécsi élet- és járadék-biztosítási			Lloyd viszontbiz.	87.—	89.—
Első magy. ált.	270.—	280.—	M. jég- és viszontb.	105.—	108.—
	3020.—	3070.—	Pannonia viszontb.	790.—	810.—

Takarékpénztárak részvényei.

Belvárosi	104.—	105.—	Egyes. fővárosi	1159.—	1163.—
III. kerületi	114.—	116.—	Magyar általános	297.—	299.—
Pesti hazai	81.—	82.—	Országos központi	782.—	787.—
Budapesti takp. és sélogk. r. társ.	227.—	228.—	Pesti hazai	8030.—	8070.—

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Gazdasági gépgy.	145.—	150.—	Nicholson	107.—	110.—
Danubius	92.—	93.—	Schlick	204.—	210.—
Ganz	2180.—	2200.—	Weltzner waggon	240.—	250 —

Gőzmalmok.

Concordia	250.—	260.—	Hengermalom	580.—	585.—
Első budapesti	660.—	665.—	Molnárok és sütők	235.—	237.—
Ercsébet	257 —	260.—	Viktória	137.—	139.—
Lajos	169.—	171.—			

Bányák és téglagyárak részvényei.

Brassói bánya	—.—	—.—	Kőbányai göztég.	740.—	745.—
Budapesti tégla és mészág.	103.—	105.—	Közönb. és tégla (Drasche)	800.—	804.—
Egyesült tégla és cement	85.—	86.—	Aszfaltgyár	213.—	214.—
Ercsmagy. közönb.	135.—	137.—	Általános közönb.	105.—	107.—
Felsőmagy. bánya	103.50	104.50	Keramiai gyár	155.—	157.—
Hrvát téglagyár	70.—	72.—	Salgótarjáni	560.—	565.—
Kassa-somodi	21.—	22.—	Ujlaki téglagyár	216.—	223.—

Könyvnyomdák részvényei.

Athenaeum	335.—	365.—	Pallas	190.—	197.—
Franklin	270.—	280.—	Pesti könyvnyomda	1420.—	1450.—
Kozmos	90.—	95.—			

Különféle vállalatok részvényei.

Ált. wagg.-félles.	587.—	590.—	Király serfőzde	46.—	48.—
Bpesti villamos.	114.50	115.50	Polgári serfőzde	87.—	88.—
Első magyar serfőzde	1500.—	1510.—	Magyar cukoripar r. t. B. sor. elő.	170.—	177.—
Első magyar sertéshizl. részv.	270.—	280.—	Magyar villamos.	149.—	150.—
Első magy. szál.	225.—	230.—	Nemzetközi vill.	328.—	330.—
Első magy. spódium	140.—	142.—	Nemzetközi waggonkölcsönző	567.—	571.—
Ganchwindt szeszgy.	465.—	475.—	Telefon-Hirmondó	—.—	—.—

Közlekedési vállalatok részvényei.

Adria tengerhaj.	229.—	230.—	Ujpest-rákospalotai villamos	85.—	90.—
Bpesti közuti vas.	—.—	—.—	Kassa-oderbergi	189.—	190.—
» ideigl. részv.	382.—	383.—	Magyar-galiczi	98.—	99.—
» élv. jegy	235.—	270.—	» nyugoti	212.50	214.50
» villam. vas.	222.—	222.50			
» ész. jegy	95.—	100.—			

Sorsjegyek

Bazilika	6.50	7.—	Magyar vörösker.	9.25	9.75
» osztr. felülb.	7.—	7.40	Ugyanaz osztr. fib.	11.70	12.25
» nyer. jegy.	1.70	1.80	» nyer. jegy.	2.80	3.20
Bécsvárosi	176.50	178.50	Olasz vör. ker.	11.—	11.50
Budavárosi	63.50	65.50	Ugyanaz osztr. felb.	12.—	12.50
» osztr. felülb.	66.50	67.50	Osztrák vör. ker.	20.40	20.90
Czéziv	3.90	4.20	Osztrák hitelint.	199.—	201.—
» osztr. felülb.	4.—	4.40	Pálffy	64.50	65.50

Pénznemek.

Veri arany	5.69	5.74	Németbankjegy	59.—	59.20
20 frkos arany	9.56	9.59	Olasz lira	44.40	44.70
20 márkás	11.80	11.84			

Külföldi váltók (látra).

Amsterdam	99.40	99.80	Olasz piac	44.40	44.70
London	120.50	120.90	Páris	47.80	48.—
Német piac	59.25	59.25			

Határidőre kötött értékpapirok.

Aranyjáradék	119.90	120.20	Leszámít. bank	257.—	257.50
Koronajáradék	97.20	97.40	Rimamur. ányi	313.—	314.50
Magy. hitelbank	385.—	385.50	Osztr. hitelrészvény	359.—	359.20
M. ip. és ker. bank	102.50	102.75	Déli vasut	63.25	63.50
Magy. jelzálogbank	243.—	244.—	Osztr.-m. államv.	364.20	364.40

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzlet változatlan.

Jegyzések: Heremag: lucerna 42.——52.— forint, vörös tiszai, alföldi és felvidéki 37.——39.— forint. Vörös erdélyi —.——.— Vörös bánsági —.——.— forint. Középszemü 40.—45.—. Nagyszemü 45.—50.—. Disznózsir: budapesti 53.50—54.— forint, vidéki —.——.— frt. Táblaszalonna: légenszáritott vidéki —.——.— városi 4 darabos 44.——44.50 forint. 3 darabos 47.——47.50 forint, füstölt 49.50—50.— forint. Szilva: bosznai, szokás szerinti minőség —.——.— forint. 120 darabos 9.25—9.50 forint, 100 darabos 10.——10.25 forint, 85 darabos 13.——13.25 forint azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 8.25—8.50 forint, 100 darabos 9.50—9.75 forint, 85 darabos 12.75—13.— forint. Szilvaiz: szlavóniai 13.50—14.50 forint, szerbiai 12.——13.— forint azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatőzsde.

Bécs, április 8. (A *Budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése.)

Jegyzések: Buza tavaszra 8.96. Buza május—juniusra 8.75, Buza őszre 8.27. Rozs tavaszra 7.71. Zab tavaszra 6.45. Tengeri május—juniusra 4.70. Repce augusztus—szeptemberre 11.80—11.90 forinton.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén gyenge az irányzat. A déli tőzsdén tartós az üzletcsend. A zárlat változatlan. London és Páris gyenge.

Bécs, április 8. (*Magyar értékek zárlata.*) 4% arany járadék 119.65. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138.30. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.90. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.20. Magyar leszámitoló-és pénzváltóbank 257.—. Rimamurányi vasmürészvény 313.25. Magyar koronajáradék 97.15. 4%-os Magyar földtehern. kötvény 95.85. Magyar hitelbank részvény 384.—. Magyar nyereményi kölcsön sorsjegy 163.25. Kassa-oderbergi vasuti részvény 186.—. Magyar kereskedelmi bank 1399.

Bécs, április 8. (*Osztrák értékek zárlata.*) 4·2% papirjáradék 100.80. 4%-os osztrák aranyjáradék 120.15. 1860-iki sorsjegy 129.35. Osztrák hitelsorsjegy 199.—. Angol-osztrák bank 152.75. Bécsi bankegyesület 276.50. Osztrák-magyar bank 920.—. Déli vasut 62.75. Dunagőzhajózási részvény 440.—. Dohányrészvény 130.75. Császári és királyi arany 5.69—. Német bankváltók 59.—. 4·2% ezüst járadék 100.50. Osztrák koronajáradék 103.05. 1864-iki sorsjegy 194.75. Osztrák hitelintézeti részvény 358.75. Unionbank 312.20. Osztrák Länderbank 240.50. Osztrák-magyar államvasut 363.75. Elbavölgyi vasut 257.—. Alpesi bányarészvény 244.50. 20 frankos arany 9.56—Londoni váltóár 120.55. Bécsi tramway 510.—. Az irányzat gyengébb.

Bécs, április 8. (A *Budapesti Napló* tudósítójának telefonjelentése. A *délutáni magántorgalomban* a zárlatok a következők voltak Osztrák hitelrészvény 359.— Magyar hitelrészvény 384.50. Angol-Osztrák bank 152.75 Union bank 312.25, Länderbank 240.50, bankegyesület 276.50, osztrák magyar államvasut részvény 364.12 északnyugati vasuti részv. 246.—, elbavölgyi vasut 257.—, dunagőzhajós részv. —.—, alpesi bányarészvény 244.60 májusi járadék 100.80, osztrák koronajáradék —.—, magyar arany. —.—, magyar koronajáradék 97.15 német birodalmi márka februárra 59.02 márciusra —.—, török sorsjegyek 60.60, rimamurányi vasmü 213.50 déli vasut —.— dohányrészvény 130.75. Napoleon d'or 9.55½.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, április 8. (*Tőzsdei tudósitás.*) A helyi értékek, különösen az utóbbf időben emelkedett kőszénrészvények erősen hanyatlottak. Bankok bágyadtak. Hitelrészvények állitólag még decemberre szóló tetemes üzletek miatt gyöngültek. Járadékok nyugodtak, spanyolok Párisra bágyadtak. Bányaértékek később csak részben javultak. Vasutak nyugodtak. Amerikai értékek lanyhák. Magánleszámitolási kamatláb 3⅜%.

Berlin, április 8. (*Zárlat.*) 4·2%-os papirjáradék —.—. 4% osztrák aranyjáradék 101.80. Elbavölgyi vasut —.—. Magyar koronajáradék 98.40. Osztrák-magyar államvasut 155.—. Kassa-oderbergi vasut —.—. Bécsi váltóár 169.25. Magyar vasuti beruházási kölcsön 102.50. Alpesi bányarészvény 101.75. Disconto-Commandit 194.40. Általános villamossági Edison 295.—. Gelsenkircheni 196.60. Laurakohó 237.10. 4·2% ezüstjáradék —.—. 4% magyar aranyjáradék 100.50. Osztrák hitelrészvény 223.75. Déli vasut 28.90. Károly Lajos vasut —.—. Orosz bankjegy 216.05. 4% uj orosz kölcsön 100.50. Török dohányrészvény —.—. Olasz járadék 94.50. Magyar hitelbank —.—. Dynamit Trust 180.10. Harpeni 192.25. Az irányzat ingadozó.

Páris, április 8. (*Zárlat.*) 3% francia járadék 101.35. Olasz járadék 94.85. Osztrák-magyar államvasut —.—. Francia törlesztb. járadék 100.45. 4% magyar aranyjáradék 101.20. Török dohányrészvény 281. —. Osztrák Länderbank —.—. 3½% francia járadék 103.52. Osztrák földhitelintézeti részvény —.—. Déli vasut —.—. 4% osztrák aranyjáradék 101.60. Ottomanbank 567.—. Párisi bankrészvény 1025. Alpesi bánya részvény —.—. Az irányzat lanyha.

Hamburg, április 8. (*Zárlat.*) 4.2% ezüstjáradék 100.15. 1860. sorsjegy 146.50. Déli vasut 28.75. 4% osztrák aranyjáradék 101.50. Osztrák hitelrészvény 223.90. Osztrák-magyar államvasut 154.75. Olasz járadék 94.25. 4% magyar aranyjáradék 100.55. Az irányzat csendes.

Frankfurt, április 8. (*Zárlat.*) 4·2% papirjáradék 100.40. 4% osztrák aranyjáradék 101.70. Magyar koronajáradék 97.35. Osztrák-magyar bank 153.—. Déli vasut 28.90. Elbavölgyi vasut —.—. Londoni váltóár 204.26. Bécsi bankegyesület 136.—. Villamos részvény 163.—. 3%-os magyar aranykölcsön 85.70. 4·2%-os ezüstjáradék 100.05. 4% magyar aranyjáradék 100.45. Osztrák hitelrészvény 223.90. Osztrák-magyar államvasut 154.90. Északnyugati vasut —.—. Bécsi váltóár 169.25. Párisi váltóár 810.33. Unionbank —.— Alpesi bányarészvény 245.52. Az irányzat határozatlan.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Április 8. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

A) *Hizott sertések ára:* I. A) Magyar elsőrendü: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogrammon felüli sulyban) 47½—48— krajcárig. Öreg közép páronkint 300—400 kilogrammig terjedő sulyban 47½—48 krajcárig. Fiatal nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban 51½—52 krajcárig. Fiatal közép (páronkint 251—320 kilogrammig való sulyban) 50—51— krajcárig. Fiatal könnyü páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) 49— —50— krajcárig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 260 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. Közép (páronkint 240—260 kilogramm sulyban ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogrammon felüli sulyban) ——— krajcárig. — Közép (páronkint 250—320 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) ——.— krajcárig. — Könnyü (páronkint 250 kilogrammig terjedő sulyban) ——— krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 260 kilogramm felüli sulyban) 49½——50 krajcárig. — Közép (páronkint 240—260 kilogrammig terjedő sulyban) 49½—50 krajcárig. Könnyü (páronkint 240 kilogrammig terjedő sulyban) 47½—48½ krajcárig.

Sertéslétszám: 1899. április 6. napján volt készlet 37.575 darab, 1899. évi április 7. napján felhajtatott 358 darab, 1899. évi április 7. napján elszállittatott 368 darab, 1899. április 8. napjára maradt készletben 37.565 darab.

Időjelzés.

— *A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése.* —

Budapest, április 8.

A ciklon Dánia fölé került s Felső-Olaszország fölött is képződött egy depresszió, a légnyomás maximuma délnyugoton van.

Az idő nyugati- és déli Európában általánosan nyugtalan, viharos és többnyire esős; a hőmérséklet a kontinens nyugoti felében süllyedt.

Hazánkban nyugot felől megindult az eső s a nyugati határmegyékben és a tengerparton máris bő eső esett. A hőmérséklet a tegnapi nap folyamán többnyire megközelitette a 20 C°-ot.

Kilátás: Egyelőre enyhe idő várható esővel, később megélénkülő nyugoti szelekkel hősülyedés valószinü.

Útmutató.

Sternberg Ármin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállitók Budapest, VII., Kerepesi-ut 36. Megjelent! A legujabb s legjobb FUVOLA-ISKOLA Weinbaum Keresztélytől. Kiválóan alkalmas önoktatásra. Könnyü modorban: Ára 2 forint. 2 frt 15 kr. beküldése ellenében bérmentve küldetik.

Első Leánykiházasitási Egylet Budapesten, VI. ker., Teréz-körut 40—42. szám. Alapittatott 1863. évben. Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig 1.600,000 frt. Legelönyösebb feltételek kiházasitási biztositásokra 300 frttól 10.00 frtig.

Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság BUDAPEST, V., József-tér 8. Befizetett részvénytőke 1 millió 500 forint. Elvállal takarékpénztári betéteket 4%-os kamatozás és a legkulansabb visszafizetési feltételek mellett.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Tolnay Lajos, vezérigazgató: Benke Gyula. VI., Andrássy-ut 5.

New-Yorki Germania életbiztositó társaság; alapittatott 1868. Biztositott tőkeállomány 315½ millió kor. Ugyanott!

Első osztrák biztositó intézet katonai szolgálat esetére Bécsben (kölcsönös): Mindkettő vezérképviselősége Budapest, V., Váci-körut 16. sz. Igazgató Kállay Gyula. Prospektus kivánatra ingyen.

Vadászkürt szálloda Kishid-utca 5. sz. Elsőrangu szálloda a város központján. Mérsékelt árak. Világitás és kiszolgálás a szobaárakba betudva. Kammer Ernő tulajdonos.

Teljes lakberendezések, háló-, ebédlő- és szalonberendezések, ugyszintén valódi angol bőr ülőbutorok készpénzfizetés mellett, igen előnyösen beszerezhetők: illetve megrendelhetők setleg részletfizetésre is Gresz Lajos kárpitos és diszitőnél. Raktár és műhely: VIII., Józsefkörut 17.

Pannonia szálloda. Budapest. Kerepesi-ut a Nemzeti Színház és Népszinház között. *Százharminc szoba és terem. Nagy étkező termek és kávéház. Olvasó- és társalgó-terem. Elektromos felhuzó (lift). Villamos világitás. Központi fütés. Fürdők.*

Haverland Antal épület- és műlakatos nagy gépműhelye IV., Károly-körut, a Károly-kaszárnya udvarában. Elvállal mindennemű épület- és műlakatos munkát, vasszerkezeteket, üvegtetőket, vaslépcsőket, helyi érdekű vasutak felszereléseit, takaréktűzhelyeket és minden e szakmába vágó munkákat és javításokat. Továbbá felvonógépeket, kézi és géphajtásra közlőműveket és azok felszerelését. Göz-, gáz-, benzin- és petroleummotorok felszerelését, valamint kerékpárok javítását. Költségvetések kívánatra.

Napirend.

Naptár. Vasárnap, április 9. — Római katholikus: A. 1. Quasimodo. — Protestáns: A. 1. Dömöt. Görögorosz: (március 28.) C. Nagyböjt 4 v. — Zsidó: Niszán 29. — A nap kél reggel 5 óra 7 perckor. — Nyugszik délután 6 óra 24 perckor. — A hold kél reggel 4 óra 16 perckor. — Nyugszik délután 5 óra 51 perckor.

A miniszterek nem fogadnak.

A magyar iparművészeti társulat közgyűlése délelőtt 11 órakor az iparművészeti muzeumban.

A jogvédő egyesület közgyűlése délelőtt 11 órakor saját helyiségében.

A Garay János társaság nyilvános szakülése délután fél 5t órakor, a Markó-utcai főreáliskola dísztermében.

A budapesti órásipartestület rendes közgyülése délután 3 órakor (VI. Uj-utca 4. sz.)

A fővárosi kerékpár-egyesület országuti versenye délután 3 órakor.

Vigadó Akadémia a Vigadó termeiben.

Épitési és műszaki rajzolók országos egyesületének rendes közgyülése, délután fél 3 órakor Teréz-körut 39. szám alatt.

Nemzeti Muzeum: Régiségtára. Nyitva van d. e. 9-től d. u. 1 óráig. A muzeum többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

Teknologiai Iparmuzeum nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig.

Iparművészeti Muzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig.

Deák mauzoleum a kerepesi temetőben, nyitva délután 5-ig.

Országos Képtár és a Van Dyck kiállitás az Akadémiában. Nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körut 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

A magyar királyi központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára és térképgyüjteménye nyitva délelőtt 10—1-ig.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig. Délután 3—8-ig.

Muzeumi könyvtár zárva.

Akadémiai könyvtár zárva.

Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállitás, kereskedelemtörténeti muzeum és keleti mintatár az Iparcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Kerepesi-ut 22. I. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól esto 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig.

A Hódoló diszfelvonulás. Eisenhut Ferenc óriási kör képe, látható Városliget, Andrássy-ut végén, reggel 9 órától esto 5 óráig. Belépő dij 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Állatkert nyitva egész nap.

TÁJÉKOZTATÓ.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hirneves háziszer ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, **fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghüléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem **igazi népszerü háziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapesten.** Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony" védjegy és Richter czégjegyzés nélkül mint nem valódit utasitsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállitók, RUDOLSTADT.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Április 8. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Kraicz Ernő gyönki járásbirósági aljegyzőt a veszprémi törvényszékhez, Kesztler Tivadar, valamint Herr Henrik pozsonyi törvényszéki joggyakornokokat a pozsonyi és Csajághy Károly veszprémi törvényszéki joggyakornokot a veszprémi törvényszékhez aljegyzőkké, Sümegi Jenő esztergomi és Oravecz Frigyes nagykallói járásbirósági betétszerkesztő segédtelekkönyvvezetőket betétszerkesztő telekkönyvvezetőkké, Halmai Fülöp tisza-füredi, Wichter Ármin topolyai, Donanszky Gyula pécsváradi járásbirósági és Kovács Gyula pestvidéki törvényszéki betétszerkesztő irnokokat betétszerkesztő segédtelekkönyvvezetőkké, Heuduska György kis-kőrösi, Bauer Pál esztergomi, ifj. Krécsi György dárdai, Szücs Mihály mohácsi, Jankovics Dusán pécsváradi, Bolváry Géza székelyhidi és Sextius Lajos esztergomi járásb. betétszerkesztő szakdijnokokat betétszerkesztő irnokokká nevezte ki. — A pécsi itélőtábla elnöke dr. Stolczer László nagykanizsai lakost dijtalan joggyakornokká nevezte ki. — A tordai pénzügyigazgatóság Zalányi Ferenc tordai lakos végzett tanulót, a tordai magyar királyi adóhivatalhoz dijtalan gyakornokká nevezte ki, ideiglenes minőségben.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Csiky Imre veszprémi törvényszéki jegyzőt a kaposvári törvényszékhez helyezte át.

Vizállás.

		ápr. 8. méter	ápr. 7. méter			ápr. 8. méter	ápr. 7. méter
Inn	Schärding	1.16	1.25	Tisza	M.-Sziget	0.69	0.65
Duna	Passau	2.80	2.81	„	Tekeháza	0.—	0.60
„	Linz	0.—	3.—	„	V.-Namény	1.37	1.31
„	Bécs	0.15	0.36	„	Tokaj	1.71	1.68
„	Pozsony	2.53	2.92	„	Tisza-Füred	0.—	2.64
„	Komárom	2.77	2.42	„	Szolnok	1.54	2.—
„	Budapest	2.07	1.54	„	Csongrád	1.96	2.—
„	Paks	0.79	0.43	„	Szeged	2.24	2.44
„	Mohács	1.34	1.24	„	Török-Becse	0.—	1.55
„	Gombos	0.—	1.85	„	Titel	2.24	2.26
„	Ujvidék	1.66	1.57	Ondova	Bártfa	0.70	0.60
„	Pancsova	2.46	2.51	Topolya	Hoór	0.—	0.14
„	Orsova	2.97	3.02	Bodrog	Zemplén	2.83	2.77
Morva	Magyarfalva	0.—	0.—	Sajó	Zsolca	1.49	1.48
Vág	Zsolna	0.80	1.02	Hernád	H.-Németi	0.88	0.75
„	Trencsén	0.—	0.82	Beretlyó	Margita	0.—	0.46
„	Szered	0.94	0.74	„	B.-Ujfalu	0.04	0.04
Rába	Sz.-Gotthárd	0.00	0.10	Körös	Csucsa	0.00	0.—
„	Sárvár	0.36	0.37	„	N.-Várad	0.13	0.14
„	Győr	2.38	2.10	„	Belényes	0.50	0.52
Dráva	Pettau	0.—	0.—	„	Tenke	0.—	0.28
„	Zákány	0.18	0.24	„	Gurahone	0.—	0.46
„	Baracs	0.—	0.70	„	Borosjenő	0.24	0.26
„	Eszék	1.42	1.26	„	Békés	1.12	1.20
Mura	M.-Szerdah.	0.80	0.85	„	Gyoma	1.48	1.50
Szávа	Zágráb	1.04	1.26	Maros	Gy.-Fehérvár	0.42	0.38
„	Szisszek	4.60	4.20	„	Branyiczka	0.—	0.—
„	Mitrovica	4.64	4.75	„	Soborsin	0.—	0.—
Szamos	Dées	0.30	0.25	„	Arad	0.98	0.82
„	Szatmár	1.22	1.25	„	Makó	0.69	0.75
Kraszna	N.-Majtény	0.—	0.15	Temes	K.-Kostély	1.03	1.08
Latorca	Munkács	0.28	0.26	Béga	Kiszető	0.—	0.07
Laborca	Homonna	0.36	0.57	„	Temesvár	0.25	0.26
Ung	Ungvár	0.—	0.—	„	Becskerek	0.37	0.40

Butor!!

Raktáram tulhalmozottsága miatt, mindennemü sajátkészitményü **kárpitozott** és **fa-butort leszállitott áron** szállitok, ugyszintén egyes darabokat

részletfizetésre

is kedvező fizetési feltételek mellett

NÁTHÁN IGNÁC

Budapest, VII., Erzsébet-körut 23.

A legtartósabb szerkezetnek bizonyult a kitünő működésü szabadalmazott

ÖNMÜKÖDŐ

„HERCULES"

permetező, melyből több 1000 drb van használatban. Kizárólagos gyára és nagybani eladása

BRUCKA. cégnél

BUDAPEST.

Lipót-körut 21/a. szám.

Korunk főnyavalyája az idegesség

és vértelenség, melyből számtalan más kór származik. Ez ellen pedig legbiztosabban hat a

vasas china-bor

1 üveg 1 frt 20 kr., 5 üveg franco 6 frt.

Ezen bor a saját magam által termelt ménesi sherryvel van készitve és minden hasonnevü készitmények között a legtöbb chinaaljat és vasat tartalmazza.

Rozsnyai Mátyás gyógysz. müvegyészeti laboratoriuma **Aradon.**

Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerész urnái, **Egger**-féle Nádor-gyógysz., valamint minden magyarországi gyógyszertárban.

Gummi

Valódi párisi gyártmány, jótállás mellett, eredeti csomagolásban.

Gummi és halhólyag tucatonkint . . 1 frtól 6 frtig
Párisi női szivacska . . . . . 2 „ 6 „
Irrigator . . . . . 1.80 „ 5 „
Eredeti pessarium occlusivum (Pellpessa) Menzinga tanár szerint vezetővel 1.80 frtól 2.50 frtig. Szabad. havibaj elleni kötelék „Diana-öv" 3.50 krtól 5 frtig. — Gyüjtemény uraknak 8 frtól 10 frtig. **10 frtnyi megrendelésnél 15% árkedvezmény.**

Megrendelések pontosan és diskréten eszközöltetnek.

KELETI J. Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17. Minden bojtorjánt az udvarról. ❖ Arjegyzék ingyen, zárt borítékban.

Egy szép pázsitoshely,

a legpompásabb kertidisz!

Ezt az én finom kerti, vagy simapázsitnak való **elsőrangu keverékemmel** érhetni el 5 kgr. 5 márka, 50 kgr. 40 márka, **legfinomabb szőnyegágy pázsitnak való keverék 5 kgr. 6 márka 50 fillér, 1 kgr. 1 márka 50 fillér.** (Nagyobb mennyiségekre nézve árak levélileg.) Ezek a keverékek a leggondosabban vannak összeállitva, mint a hogy azt a legtöbb évi gyakorlat és tapasztalat tanitotta! Biztosak lehetnek tehát a felől, hogy a legjobb sikereket érik el vele.

A pázsitos helyek előállitása áprilistól juliusig tart. — **Minden kert-tulajdonos szerezze meg tehát kertecskéje vagy ültetvényei számára ezt a pompás, a szemnek olyan jótékony pázsitdiszt!**

Huck Frigyes, magkereskedése (Különlegesség: Fümagvak), **Erfurt 3p.**

A szabadalmazott

„Fairbanks" mérlegek

százados rendszerüek, tolósulyos fémmérőkarral birnak **és a hid minden pontján egyenlően mérlegelnek.**

Gazdasági-, szekér-, marha-, zsák- és raktári mérlegeinket,

különösen gazdák gazdaságok, községek és uradalmak részére a legjobb meggyőződéssel ajánlhatjuk,

Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.

„FAIRBANKS" mérleg- és gépgyár részvény-társaság

Budapest, Andrássy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.

Megrendelések közvetlen:

központi irodánkhoz: Andrássy-ut 41. sz. intézendők.

A GANZ és TÁRSA

vasöntő- és gépgyár részvénytársulat Budapesten

t. c. részvényesei **1899. április 27-én, csütörtökön d. u. 4 órakor Budapesten.** II. kerület, Ganz-utca, a gyár helyiségében tartandó

harmincadik rendes közgyülésre

tisztelettel meghivatnak.

NAPIREND:

1. Az 1898. évi mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései, a tiszta nyeremény felosztása iránti határozathozatal s a felmentvény magadása.
2. Az igazgatóság megválasztása.
3. Netáni indítványok az alapszabályok értelmében.

☞ Az alapszabályok 14., 15. és 36. §-ai értelmében a közgyülésen csak azon részvényesek birnak szavazati joggal, kiknek részvényei a társaság könyvében legalább három hónappal a közgyülés előtt nevükre irattak át, és a kik részvényeiket legalább három nappal a közgyülés előtt a társulati pénztárnál letéteményezték.

Egyébiránt részvények helyett budapesti nyilvános hitelintézetek letétjegyeit is lehet letenni, ha ezekből kiviláglik, hogy a letéteményezett részvények a társulat részvénykönyvébe a letéteményező nevére vannak beirva.

A közgyülésen minden alapszabályszerüen letéteményezett egy-egy részvény egy-egy szavazatra ád jogot, ha azok száma nem több tiznél. De ezen számon felül csak minden öt-öt részvény után esik egy-egy szavazat. A szavazás jogát meghatalmazott által is lehet gyakorolni, meghatalmazott azonban, a törvényes képviselőket kivéve, csak szavazatképes részvényes lehet.

Az évi mérleg, a felügyelő-bizottság jelentésével együtt, folyó évi április 19-től kezdve a gyári igazgatóság irodájában a t. részvényesek rendelkezésére bocsáttatik.

Az igazgatóság.

Marha-Hid-Tizedes-Százados-Serpenyős-Gyógyszerész- stb.

MERLEGEK

Cs. és kir. udv. szállító Árjegyzék ingyen.

FLORENZ

József

BÉCS, I. Rothenthurmstr. 26.

Javitásokat gyorsan eszközöl.

Telefon 6065.

Gyengeségi állapotok

(impotentia) ellen páratlan sikerü gyógyhatásui folytán legmelegebben ajánljuk

Dr. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES

HYDRO-ELEKTROTHERÁPIAI

RENDELŐ-INTÉZETÉT

BUDAPEST,

VI. Teréz-körut 44. I. em.

Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Rendelés délelőtt 8—1-ig, délután 2—8-ig.

Csakis a valódi keletindiai Santal-olaj

(Misore Santal) gyakorol nagy hatást uj és idült hólyag-, vese- és főleg cső-hántalmaknál.

A Santal Egger-

capsulák csakis a legtisztább és legértékesebb Misore Santal-olajat tartalmazzák és ennélfogva hatásuk megbizó.

Akit rövid idő alatt akar megszabadulni gyötrő bajától, használjon Santal Egger. Egy eredeti üveg ára 1 frt 50 kr., vidékre a pénz előleges beküldése mellett, postán, bérmentve 1 frt 70 kr.

Főraktár: **gyógyszertára, Nádor**-hoz

Budapest, VI., Váci-körut 17.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 9-én.

Délután 2½ órakor leszállított helyárakkal:

A dolovai nábob leánya.

Szinmü 5 felvonásban. Irta: Herczeg F.

Este:

A házi béke.

Vigjáték 3 felvonásban. Irták Bissou S. és Leclercq A. Forditotta Kürthy Emil.

Személyek:

Moreuil	Náday F.	Suzanne	Gerő L.
Germainé	Csillag T.	Dolores	Paulayné
Brunois	Vizvári	Du Taillis	Heténvi
Brunoisné	Vizváriné	Denise	Groo V.
Ludovic	Zilahi	Ambroisine	Rákosi Sz.
Pironeau	Latabár	Julie	O. Keczeri I.
Muscadet	Dezső	François	Faludi

Kezdete 7½ órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 9-én.

Másodszor:

A hadi fogoly.

Opera 2 felvonásban. Zenéjét szerzette Goldmark Károly. Szövegét irta Schlicht Ernő. Forditotta Radó Antal.

Utána:

Nap és föld.

Ballet 4 képben. Irták Gaul és Hassreiter. Zenéjét irta Bayer J.

Kezdete 7 órakor.

VIGSZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 9-én.

Délután 3 órakor mérsékelt helyárakkal.

Dr. Pepi.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Albert Carré. Forditotta: Zilahi Kiss Béla.

Személyek:

Richard	Góth	Courtelinné	Nikó L.
Eugénie	Kalmár P.	Blanche	Pécsi P.
Cocherel	Gyöngyi	Oscar	Tapolczai
Hermance	Harasztthy H.	Ida	Hettyey A.
Adrien	Szerémy	Virginie	Makróczyné
Courtelin	Balassa	Liza	Boros F.

Este:

Helyet a nőknek.

Bohózat 3 felv. Irták Albin Valabrégue és Maurice Hennequin. Forditotta Huszár Vilmos.

Személyek:

Cascadier	Hegedüs	Pontgirard	Tapolczai
A neje	Hunyady	Bouquet	Gál
Renée festő	Delli E.	Courpeteaux	Szerémy
Andrée	Kalmár	Malvine	Berzétei
Camille orvos	Varsányi	Noémie	Haraszthy
Giboulet	Fenyvesi	Amélie	Molnár R

Kezdete 7½ órakor.

NÉPSZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 9-én.

Délután 2½ órakor bérletenkivül mérsékelt helyárakkal

Blaha Lujza asszony, mint vendég.

A tolonc.

100 aranynyal jutalmazott eredeti népszinmü 3 felvonásban. Irta Tóth Ede. Zenéjét szerzette Erkel Gyula.

Személyek:

Kontra	Németh	Péter	Ujvári
Krizsa	Csatai	Ördög Sára	Siposné
Vágó Miklós	Kiss M.	Angyal Liszka	Blaha
Abris	Várnai	Mravcsak	Horváth
Dolgos	Szabó A.	Korcsmáros	Várdai
Rigó	Letény	Rendőr	Gondos

Este:

Harmadszor:

Betyárvilág.

Eredeti operette 3 felvonásban. Irta Márkus József. Zenéjét szerzette Fejér Jenő.

Személyek:

Csicsakov	Németh	Csendőr-ezred.	Lubinszky
Tjána	Bárdi G.	Mimi	Gazsi M.
Totyinka	Csatai Zs.	Pálinkás	Ujvári
Dorozsmay	Szirmai	Vutki	Tollagi
Peregh Laci	Vidor		

Kezdete 7½ órakor.

Mielőtt

férfiruha-szükségletét fedezné, kérem saját műhelyemben tiszta gyapjuszövetből a legujabb fason után készitett dusan felhalmozott készletet megtekinteni.

Szolid árak.

Nagy választék **angol szövetekben. Megrendelések mérték után** legelegánsabban **és leggyorsabban eszközöltetnek.**

Weiner Károly

Budapest, VI., Andrássy-ut 9. szám.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlő.

Ma két előadás.

Délután fél 4 órakor:

„Az erdei manók“,

valamint az egész specialista müsor.

Esti előadás kezdete 8 órakor.

Szenzációs attractió:

A világhirü komikus-akrobaták

„AZ ERDEI MANÓK.“

Sylvester Kremo csoport.

MLLE LA BELLE VETSERA

a dán szépség.

REAL és LANZETTÓ

a kitünő franciaduettisták.

THE NAMRUG zene-excentrikus.

VERON NŐVÉREK ének kettős.

Thellheim humorista.

Uj! Uj!

„A müvelt szakácsné“,

bohózat 1 felv., Augustin Poldi k. a.-nyal, Grand pas de Deux, Sozó k. a. és Cradill k. a.

Valamint az összes müerők.

A tétikert-kávéházban délután 3 órától kezdve Munczy Lajos híres zenekara játszik.

Házlebontás

miatt

még csak f. évi április végéig

az összes raktáron levő

szőnyegek,

csipke- és szövet függönyök, ágy- és asztalteritők, butorszövetek, flanell-takarók, kocsi- és utazótakarók, plaidek, pokrócok stb.,

mig a készlet tart elismert kitünő és szolid minőségben

rendkivül olcsó árakon

adatnak el.

Szőnyegmaradékok

egyes ágy- és asztaltakarók, ugyszintén egyes függönyök

hallatlan olcsó árakon.

JOANNOVITS DÖME

IV., Kigyó-utca 3.

Alapittatott 1820.

A kereskedő és cukrász urak

figyelmét felhivjuk idény-ujdonságunkra:

Theobroma és Nukoa szeletek

(Isteni elel) (Crême)

Krajcáros áruk a legkitünőbb minőségben.

(Óriási nagy darabok, kiválóan izletesek.)

Első cseh keleti cukorgyárak és chocolade gyár Königl. Weinberge (Prag mellett).

Vezérképviselő: **BALAZS CÖLESZTIN,**

Budapest, VII., Nefelejts-utca 13.

ALAPITTATOTT 1850. ALAPITTATOTT 1850.

Osztr. cs. és magy. kir. udvari szállító

SEMLER J.

posztókereskedő,

Budapest, V. ker., Bécsi és Deák-utca sarok,

ajánl a legelegánsabbat angol

férfiöltönyszövetekben

és

tavaszi paletot-szöveteket,

továbbá legjobb minőségü

angol női kostümszöveteket.

Olcsó, szabott árak.

Mintát kivánatra ingyen és bérmentve.

Hirneves gyártmányu

zongorák

és

pianinók

a legdusabb választékban a **Zenepalotában,**

Sternberg Armin és Testv.

cs. és kir. udv. szállitók zongora-termeben: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károly-körut sarkán.) **Zenepalota.**

Vidékre árjegyzéket dijmentesen küldünk.

Verne Jules müvei:

Az eddig megjelent 5 kötet cimei:

A győzedelmes Robur.

A kárpáti kastély.

Egy sorsjegy.

Robinsonok iskolája.

Lángban álló szigettenger.

E gyüjtemény egyöntetü kis 8° alaku és pompás szinnyomatu boritékkal van ellátva.

Ára 2 frt 50 kr.

Megrendelhető a **„Budapesti Napló“** kiadóhivatalában, **József-körut 18.**

Herczeg Ferenc

munkái.

Diszkladás. Diszkötésben.

Eddig megjelent:

Az első fecske	2.40
Honthy háza	1.80
Szabolcs házassága	2.40
A három testőr	1.80
Napnyugati mesék	3.—
A Gyurkovics-fiuk	3.—
A Gyurkovics-lányok	2.50
A dolovai nábob leánya	1.80
Simon Zsuzsa	2.50
Mutamur	2.40
Fenn és lenn	2.40
Egy leány története	2.60

Az eddig 12 kötetből álló gyüjteményt egyszerre való megrendelés esetén **28 frt 60 krért** szállitjuk, mely összeg **1 frt 50 kros** egymásután következő havi részletekben törleszthető. — Az egyes kötetek a kitett bolti árakon külön is kaphatók. — Az ár és 20 kr. porto előleges beküldése esetén bérmentve. — Megrendelhető a „Budapesti Napló“ kiadóhivatalában, **József-körut 18.**

Zongorák és pianinók

A világ első gyáraiból, valamint saját készitmények, melyek zenemüvészek által a zene gyöngyeinek neveztettek el, ez időben legszolidabban vásárolhatók.

Keresztély mintazongoratermében,

Budapest, Váci-körut 21. sz.

Ócska zongorák becseréltetnek és hangolások, valamint javitások lelkiismeretesen eszközöltetnek.

Váci-körut 21. sz. (Ipar-udvar).

A Kőbányai Királysörfőző

Dr. Korányi és Dr. Kétly egyetemi tanar urak által gyógyczélokra ajánlott

GOLIÁT

MALÁTASÖRE

idegbajokban, vérszegénységnél, emésztési zavaroknál, gyengeségnél stb. kiváló sikerrel használtatik és egyaltal

Legkellemesebb üditő ital.

Ára vidékre kőbányai vasuti állomáshoz szállitva: nagy palack 19 kr, kis palack 13 kr, fogyasztási adóval együtt. Vidékre legkisebb szállitmány 30 palack.

Betét: nagy ládáért: 1 frt 60 kr, kis ládáért: 1 frt 20 kr, palackért 6 kr, mely azoknak bérmentes visszaadásakor visszaszolgáltatik.

Megrendelhető: a gyári irodában Kőbányán, a városi irodában VII., Kertész-utca 40. és a vidéki raktárosoknál.

Budapesten kapható minden nagyobb füszerkereskedésben és pharankint a Buisisana automata buffet-kben is.

Cselédek biztositását betegség esetére **csak 1 frt 50 kr.** évi dijért — bármely naptól kezdődőleg — elvállalja minden mellékdij nélkül a „Zion“ jótékonysági egylet, VII. ker., Erzsébet-körut 26. szám. (TELEFON: „ZION“-EGYLET).

1899. SAISON

a hazai ernyógyár

BUDAPEST, V., Bécsi-utca 8.

ajánlja saját gyártmányu

nap- és esernyőit,

a legegyszerübbtől a legfinomabb kivitelig és a legolcsóbb gyári árak mellett, u. m.: feketeernyók, csipke és ajourernyők remek kivitelben és minden szinben. Különös figyelmébe ajánlom uj divatu eziist ernyő-fogantyuimat, melyek nagy választékban és legolcsóbban kaphatók, nagyban és kis-ban. Divatozások, átalakitások és mindennemü javitások pontosan és olcsón eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések a legelkiismeretesebben eszközöltetnek. — Ismételárusitók árban és edmé yben részesülnek.

SCHEIN MÓR

hazai ernyógyár

Budapest, IV., Bécsi-utca 8. sz.

ATTILA kerékpárok

az elismert szabatos és müszakilag legtökéletesebb munkájuknál fogva

világhirüek!!

ATTILA kerékpármüvek

Kretzschmár E. és Társa

DREZDA, TEPLITZ, HANNOVER, BERLIN, KÖLN.

Gyári raktár: ***Budapest, VIII., József-körut 36.***

Városi raktár: SCHOTTOLA ERNŐ Andrássy-ut 2.

Fizetőképes vidéki képviselők kerestetnek.

Színházak, szórakozó helyek.

MAGYAR SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 9-én.

Délután 2½ órakor mérsékelt helyárakkal

Aranylakodalom.

(1848—1898.)

Látványos szinjáték 8 képben, tánccal. Irta Beöthy László és Rákosi Viktor. Zenéjét összeállította: Fekete József.

Személyek:

Koltay J. altábornagy	Molnár Boriska	Kormányzó Katalin, feleségo	Füredi Serlegi
Aranyossy Pista, vő-			
Ilonka	Szalóczy	legény	Odry

Este:

Másodszor:

Robinzonok.

Vígjáték 1 felvonásban. Irta: Makai Emil.

Személyek:

Hamilton	Dezséry	Eufrozina	K Pataki N.
Villi	Rózsahegyi	Polidor	Füredi
Olympia	Ráskai	Agisz	Halasi

Utána:

Másodszor:

A Barnett-lányok.

Operett 3 felvonásban. Szövegét irta: P. Gavault Zenéjét szerzette: Lous Varney.

Személyek:

Barnett A.	Boross	Verdurelné	Szilassy R.
Leonora	Héten A.	Howerer	Rózsahegyi
Susanne	Rózsa L.	Garnier	Ráthonyi
Margaret	Bilkei I.	Charles	Füredi
Fanny	Gombaszögi	Jacques	Odry
Lucy	Haller I.	André	Giréth

Kezdete 7½ órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ.

Vasárnap, 1899. évi április hó 9-én.

Délután 3½ órakor:

Aranyember.

Este 7 órakor:

Henschel fuvaros.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregmegyei uradalomból.

Dr. Kétli, dr. Bókai, dr. Niderhoffer tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitünő sikerrel ajánlatik

A szolyvai gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál, vesebajoknál, cukorbetegség, hugyhomok, epekő, a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomorbetegedésnél.

Kitünő asztali viz.

Kapható minden ásványvizkereskedésben és **az uradalmi forrástelepnél Szolyván** (Beregmegye).

Kényelmes kerékpáriskola.

Monarch

kerékpár

a kerékpárok királya.

Fölülmulhatatlan minőség, elegáncia és tartósság tekintetében.

Budapest, VIII., József-körut 35.

Nagy választék kerékpár-alkatrészekben.

Javitóműhely.

Őszül a haja??? Ha igen, akkor használja a

Hair Regenerátor

kitünő szert, mely **nem festi** a hajat, hanem **a haj eredeti színét** adja vissza. **Üvegje 1 forint.**

Egyedül:

Zoltán Béla udvari szállító gyógyszertárában:

Budapest, V. ker., Nagykorona-utca 23. sz.

EGYETEMES REGÉNYTÁR

a legkiválóbb hazai és külföldi regények gyüjteménye. Egy-egy kötet ára csinos vászonkötésben 50 kr. Jegyzéke az Egyetemes Regénytár eddig megjelent köteteinek.

Schultz Jeanne. A forradalom ... —.50
Serao M. Isten hozzád szerelem ... 1.—
Serao M. Bün és büntetés ... 1.—
Sudermann H. A kegyenc ... 1.—
P. Szathmáry. Balassa Bálint ... —.50
P. Szathmáry. A legszebb hercegnő ... 1.—
P. Szathmáry. A kiengesztelt átok ... —.50
Szántó Kálmán. Alkonyat ... —.50
Szomaházy I. Nyári felhők ... —.50
Szomaházy I. Ella k. a. őrlete ... —.50
Tábori Róbert. Nagy játék ... 1.—
Tábori Róbert. Korhadt oszlopok ... —.50
Tábori R. A negyvenéves főfiu ... —.50
Tarchetti. A szív küzdelmei ... —.50
Theuriet. Veszedelmes bübáj ... 1.—
Theuriet. Angela. Regény ... 1.—
Tinseau L. A hivek —.50
Tinseau L. A tilalom 1.—
Tinseau L. Göröngyös utakon ... 1.—
Tolnai. A jubilánsok. Regény ... —.50
Turgenyev. Első szerelem. Kipp kopp. Elbeszélések ... —.50
Tutsek Anna. Viola története ... —.50
Uchard. Blaisot kisasszony ... —.50
Várady A. Elmult évekből ... —.50
Verga. Egy apáca története ... —.50
Warden Florence. A rejtélyes ház ... 1.—
Werner. Szent-Mihály 1.50
Werner Gy. Anteusz 1.—
Werner Gy. Andrásfalvy de Andrásfalva ... 1.—
Zola Emil. Álom. Regény ... 1.—
Zola Emil Három elbeszélés ... —.50

A gyüjtemény havi részletfizetésre is megszerezhető és pedig: 40 kötet tetszésszerint választva (ára 20 frt) 1 frtos havi részletekben való törlesztésre, 100 kötett tetszésszerint választva (ára 50 frt) 2 frt 50 kros havi részletekben való törlesztésre, az egész gyüjtemény 252 kötet (ára 126 frt) 6 frtos havi részletekben való törlesztésre.

Megrendelhető a

„Budapesti Napló"

kiadóhivatalában,

József-körut 18.

2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesittetnek.

Tavaszi és nyári évad 1899.

Valódi brünni szövetek

Egy 3·10 méter hosszu szelvény, elegendő teljes férfiöltözetre (kabát, mellény és nadrág) ára csak 2.95, 3.70, 4.80 frt jó 6.— és 6.90 frt jobb 7.75 frt finom 8.65 frt legfinomabb 10.— frt legeslegfinomabb } valódi gyapjuból

Egy szelvényt szalon-öltönyhöz 10.— frtért, valamint felölő-szövetet, turista-lodent, legfinomabb kammgarnokat szállit gyári árakon a legjobb hirnevünek és szolidnak elismert posztó gyáriraktár

Siegel-Imhof Brünnben.

Minta ingyen és bérmentve. Mintának megfelelő kiszolgálásáról kezeskedünk.

A **magán**vevőnek, aki a szöveteket **közvetlenül** a fenti cégnél a gyár székhelyén megrendeli, **előnyei** jelentkeznek.

Katona-ügyekben

legjobban, leggyorsabban és legolcsóbban eljárás és elintéz

reklamációkat,

megszerez **utleveleket, idő előtti nősülésre engedélyeket,** eljár a **tiszt urak** és **önkéntesek összes személyes ügyeiben** stb. a **Dominke János** v. csász. és kir. százados tulajdonát képező

KATONAÜGYI IRODA

Budapest, VII., Kerepesi-ut 6. sz.

MAGYAR KÖNYVTÁR.

Szerkeszti: RADÓ ANTAL.

A „Magyar Könyvtár"-ban eddig a következő elbeszélő művek jelentek meg:

Ágai Adolf. A Violka Vera és egyéb elbeszélések. (24. sz.)
Ambrus Zoltán. Hajótöröttek. Nyolc elbeszélés. (56. sz.)
Amicis de Edmondo. A bor és egyéb apróságok. Ford. Tóth Béla. (7. szám.)
Bársony István. Vadásztörténetek. (28. szám.)
Boccaccio. Válogatott elbeszélések a Decameron-ból. Ford. Radó Antal. (96. sz.)
Bourget. Három elbeszélés. Ford. Hevesi Sándor. (33. sz.)
Butti. Az erkölcstelen. Olasz elbeszélés. Forditotta Tóth Béla. (48. szám.)
Capuana. Tünde. Elbeszélés. Ford. Tóth Béla (99. sz.)
Coppée. Henriette. Ford. Bottlikné Tölgyessy Margit. (82. szám.)
Csehov A. Falusi asszonyok és egyéb elbeszélések. Ford. Szabó Endre. (60. szám.)
Droz Gusztáv. Az ur, az asszony és a baba. Rajzok. Ford. Béri Gyula. (39. szám.)
Fáy András válogatott mesői. Badits Ferencz bevezetésével (54. sz.)
Francia elbeszélők tára. (Maupassant, Gréville, Ricard Chavette, Bonsergent.) Ford. Ambrus Zoltán. (17. sz.)
Francia elbeszélők tára. (Daudet, Claretie, Prévost, Coppée, Alis, Epheyre. II. sorozat. Ford. Ambrus Zolt. és B. Tölgyessy M. (98. sz).
Heltai Gáspár válogatott meséi. Imre Lajos bevezetésével. (90. sz.)
Jókai Mór. Szép Angyalka. (100. sz.)
Kármán József. Fanni hagyományai. (22. sz.)
Kabos Ede. A csengeri kalapok és egyéb történetek. (67. szám.)
Kielland. Elbeszélések. Norvégból. ford. Ritoók Emma (92 szám).
Kozma Andor. Vig elbeszélések. (47. szám)
Maupassant. Apró elbeszélések. Ford. Tóth Béla. (2. sz.)
Meyer Konrad. Egy szegény fiu szenvedése. Ford. Hevesi Sándor. (57. sz.)
Mikszáth Kálmán. Két elbeszélés. (81. szám.)
Musset. Tizian fia. Elbeszélés. Ford. Marquis Géza (91. szám).
Olasz elbeszélők tára. (Farina, Verga, Serao, De Amicis.) Forditotta Radó Antal. (13. szám.)
Poe Edgar. Rejtelmes történetek. Forditotta Tolna Vilmos. (45. szám.)
Rudyard Kipling. Indiai történetek. Forditotta Mikes Lajos (66. szám.)
Serao Matilde. Lányok. Elbeszélés. Forditotta Tóth Béla. (33. szám.)
Sipulusz. Humoreszkek. (6. szám.)
Spanyol elbeszélők tára. (Pallacio Valdes, Frontaura, Pardo Bazán, Alas.) Forditotta Szalai Emil. (76. sz.)
Szalagub gróf. A medve. Elbeszélés. Forditotta Ambrozovics D. (55. szám.)
Szomaházy István. Légyott hármasban és egyéb történetek. (16. szám.)
Tolnai Lajos A nagygyárosék és egyéb elbeszélések. (86. szám.)
Wells, Világok harca. (Marslakók a földön.) Regény. Forditotta Mikes Lajos. I. rész. (93, sz.)
— U. a. II. rész. (94. sz.)
Turgenyev. Az ötödik kerék. Forditotta Szabóné Nogáll Janka. (35. szám.)
Yke. Ujjászületés. Amerikai regény. (62. szám.)

A Magyar Könyvtár füzetei tiszta nyomással, famentes papiron, csinos kiállításban jelennek meg.

Egy-egy szám ára 15 kr.

Megrendelésnél elég a füzet számát följegyezni.

Az ár beküldése után bármely füzetet bérmentve küld

a Budapesti Napló kiadóhivatala, József-körut 18. szám.

Megszerezhető minden hazai könyvkereskedésben is.

Magyar ember magyar irotollal irjon!

Aki jó magyar irótollat és tollszárral akar irni, az használjon Schuler József-féle magyar acélirótollat.

Felülmulhatatlan, angol gyárt gányokkal minden tekintetben versenyképes.

Különösen ajánlhatók a következők:

Dániel Ernőné 532, 402, 450, 155, 554. Dániel Ernő 1893.

Minden papirkereskedésben kapható.

Budapesti családok!!

melyek saját évi lakással birnak, beszerezhetik szükségleteiket

részletfizetés mellett is

a legolcsóbb árban.

Nagy választék női felöltőkben és gallérokban, legujabb női ruhakelme, selyem, mosóáru, vászon, szőnyeg, asztal- és ágyteritő és függönyökben. **Férfiöltönyök** készen és mérték szerint, ugy a női, mint a férfi-ruhák saját mütermeinkben készülnek. Szóbeli vagy levélbeni megbizásokat elfogad **Németh Frigyes üzletvezető, Király-utca 26. sz.**

Vizgyógyintézet „Priessnitzthal" Mödlingben

Bécs mellett, 48 éve áll fenn, 20 év óta Dr. Weiss József vezeti — Kitünő gyógysikerek **belső betegségeknél és idegbajoknál.** — Vizkurák — Villamos kurák. — Hizlaló kurák. — Mérsékelt árak legjobb ellátással. Prospektusok kivánatra ingyen.

Kézimunkák

himző anyagok és himzőszövetek rendkivüli nagy választékban szabott gyári árakon kaphatók

BÉRCZI D. SÁNDOR

női kézimunka nagyiparosnál, *Budapest, Király-utca 4.* Legujabb képes árjegyzemet 1725 eredeti kézimunka-rajzzal kivánatra bérmentve küldünk. *Gyári raktár* legjobbnak elismert **„VICTORIA"** kézi himzőgépekből. Darabja 4 forint. Viszonteladók *engedményt* kapnak.

Hozzávaló himzőkeret és himzőanyagok nagy választékban.

HOFFMANN JÁNOS MALÁTA EGÉSZSÉGI-ITALA

általános elgyengülésnél, az alhasi szervek rendellenes működésénél, mell- és gyomorfájdalmaknál, nemkülönben az üdülőknek legjobb és legizletesebb üditő szer.

Egy palack ára 75 kr., 5 palack ára bérmentve 3 frt 75 kr.

Kapható az összes gyógyszertárakban, drogue-, csemege- és füszerkereskedésekben. Magyarországi kizárólagos főraktár:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertára, Király-utcza 12. sz.

Élősövény.

Gleditschia (koronatövis, krisztustövis vagy tüskés lepényfa). Valamennyi sövény-növény között legelső. Gyorsan fejlödik, nem csemetézik (mint akácz, orgona stb.) sürü, izmos (15—25 cm. ágas, tövisekkel ember és bármi állatnak ellenáll; föelönye, hogy agyag, homok, mezsgy, kövesy, szikes stb. talajban különösen diszlik. Sikfök, kertek, legelők, udvarok, majorok, temetők stb. körülkerítéséhez föllülmulhatlan, legolcsóbb, örökös sövényt képez. Ezer darab csemete ára 6 frt, elegendő kőszál méterre. Minden megrendeléshez rajzokkal ellátott, nyomtatott ültetési és kezelési utasitás mellékeltetik. Ismertető árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyak, friss szedés, csiraképpes, 100 kiló 28 frt, 50 kiló 16 frt, 10 kiló 4 frt 20 kr. — **Szőlőojtványok** szokványminőségben még eladásra vannak.

Szőlőültető.

Szabadalmazva Ausztria-Magyarország és Franczia-országban. Egyszeri lenyomással 12 cm. széles és tetszés szerint 40—60 cm. mélységü kerek gödröt csinál, melyből a földet kiemeli, kitünő eredménnyel használható bármilyen gyökeres és alnaszőlőveszőkre, nyitányok ültetéséhez és iskolásításhoz, korti csemetékhez, egyébnemü kerti ültetvényre, élősövény és bármi dugványok ültetéséhez. Szőlők, gyümölcsfák és szőlő- vagy falsalók trágyázáshoz. Kiállitási kitüntetések. Nagyszombatban nagyérem és elsőrendü diszoklevél. Nagyváradon 1891-ben ezüst oklevél. 1896-ban nagy ezüst-érem és diszoklevél. Kassán ezüst-éremmel ékitett diszoklevél. Az ezredévi kiállitáson Budapesten kiállitási nagyérem és oklevél. Balaton-Füreden elismerő oklevél. A brüsseli nemzetközi kiállitáson nagy ezüst-érem és diszoklevél. Ezeken felül ezrekre menő elismerő levelek bizonyitják kitünő gyakorlati képességét s főként azt, hogy szőleszet, kertészet, gyümölcsészet ugy minden más, mezei vagy belgazdálkodásnál valóban nélkülözhetlen eszköz, s oly erős készületü, hogy évtizedek multán sem romlik el, az egész értékét pedig, bármihez szükséges ilynemü lyukak fúrásánál 2—3 nap alatt könnyü és gyors működésével már behozza. A lapokban hirdetett szabadalmasait, de nagyrészben használhatlanságuk miatt, a megrendelése tárgyából tett ugyan sok megrendelőt, de itt már a tanulott, és még mindig szaporodó elismerő fratok és kitüntetések szerint mindenki a tárgy czélszerüségéről biztositva van. Ára ezéből, erős kivitelben 4 frt 50 kr., 10 darab 40 frt.

Megrendelhető a *SZŐLŐOJTVÁNY-TELEP* *MEZŐLŐSÉGÉ*-ről 7434
NAGY-KÁGYA, u. p. *SZÉKELYHID.*

SCHAFFER RÓZA ASSZONY

visszavarázsolja

az ő

„Kinoir"-jával

minden megőszült hajnak ifjukori színét a legpompásabb szőkét, a legragyogóbb gesztenye-barnát, a bársonyszerű feketét, a „KINOIR" egyszeri használata elégséges, hogy a szín örökre szőke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az elért színárnyalatot eltávolítani és a fejbőr tiszta fehér marad. Egy doboz ára használati utasítással együtt **1.50 és 5 frt.**

SCHAFFER RÓZA,

Bécs, I. Bezirk, Graben 14.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAPlan PAPlan PAPlan

1 összehajtható vaságy 3 matráccal	10.—	1 acél sodrony ágybetét	5.—
1 drb rouge paplan	1.70	1 tengerifű fejvánkos	1.—
1 „ cachmir paplan	2.50	1 levarott szalmazsák	2.20
1 „ satin cachmir paplan	3.50	1 „ matrác	3.80
1 „ atlasz cachmir paplan	4.80	1 Crinde Afrique matrác	4.50
1 „ atlasz selyem paplan	7.50	1 lószőr „	12.—
1 „ fodros atl. selyp. paplan	12.—	1 párnázott ruganyos matrác	16.—
1 „ jó vászon ágylepedő varrás nélkül	1.20	1 nagy szoba szőnyeg 200/300	2.50
1 drb jó vászon chiffon paplan lepedő	1.80	1 ablak tunis függöny	1.50
1 drb flanel takaró pokróc	1.80	1 bouret ágyterítő	2.20
1 drb jó lópokróc	1.50	Futószőnyeg méterenkint krtól 4 frtig.	25

GICHNER JÁNOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny-, ágy- és asztalkerítő stb. nagy vál. esztékban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.

Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Nem tetsző árukat kicserélünk, vagy a pénzt visszaadjuk

A rendelő intézet 1899. május 7-től kezdve VI., Andrássy-ut 24. szám alatt lesz.

TITKOS BETEGSÉGEKET

hugycsőfolyásokat és sebeket, az önfertőztetés utóbajait, az elgyengült férfierő, magömlések, a bujakór utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire idültek is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és bőrbetegségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülész-tudor, volt csász. kir. oszt. főorvos

BUDAPEST, Belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám, II. em. bejárat a lépcsőnél.

RENDEL: naponta d. e. 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltatik és gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NÉPSZERŰ UTMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) nemi betegségek és ezek észszerű gyógykezelésához cimü könyve, volt ára 2 frt 50 kr., **most csak 90 kr.** A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beküldése mellett bérmentve vagy 90 kr. utánvét mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leirása. — II. A nemi élet ébredése. — III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések. — IV. Hugycsőtakár (tripper) és nugycsőszükületek. — V. A bujakór (siphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanság. IX. Az ivarszervek megbetegedésének főtényezője a prostitució.

25 kitüntetés, diszoklevél, arany és ezüst érem.

Finom likőrök gyára — Finom punecsok gyára

LICHTWITZ E. ÉS TSA

cs. és kir. udvari szállitók

Troppau (Osztrák-Szilézia), főtelep **Bordeauxban,** ajánlják az ő kedvelt

likör-specialitásaikat:

allas, barátlikör, eckau 00, chartreuse, cacao à la vanille, curaçao, anisette, sherry brandy, vanilia, abricotine, ebereschen, stb.

Finom francia konyakok, legjobb fajta jamaikai-rum, whisky behozatala.

Kapható az összes jobbfajta fűszeres és csemegés üzletekben.

Távolság nem akadály!

Egy mintakabát beküldése elegendő, hogy megfelelő ruhát szerezzen. Képes mértékvételi utasitás bérmentve. Meg nem felelőért a pénz visszaadatik. Rothberger Jakab, cs. és kir. udvari szállitónál, Budapesten IV. Váci-utca 23. Használt ruhák ujra becserélteinek és a legmagasabb árban beszámittatnak.

NICORA JÓZSEF és LAJOS

fütő- és füstelvezető-géprészek,

Budapest, IV., Lipót-utca 50. sz.

ajánlják nagy raktárukat

márvány-kandallókban,

a kandallók fütőkészülékkel ellátva szobák és szalonok részére egyszeri fütés után 16—18 fok meleget biztositanak; valamint légszesz-fütésre is berendezve. Régi kandallók elvállaltatnak fütőkészülékkel valóberendezésre. Légfütés, legjobb szerkezetü konyhaberendezés, mint: **takaréktüzhelyek, postsütő, nyárssütő,** stb.

Az összes fütőszerkezetek karbantartása uraságoknál ugy helyben, mint vidéken, átvétetik.

Füstelvezetésre

a kipróbált cs. és kir. szab. **Nicora Lajos-féle non plus ultra tető,** szél- és napnyomás elleni találmány.

„Adria"

magyar királyi tengerhajózási részvény-társaság

Vezérügynökség: HOFFMANN S. és V.

1899. április havában a következő gőzösök indulnak:

Honnan	Hová	Gőzös neve	1899. április
Fiume	Liverpool	Algerian	1—10
„	Rotterdam, Antwerpen	Stefania	1—10
„	Hull, Newcastle o/T.	Draco	1—10
„	Liverpool	Tyria (C. L)	5—15
„	London	Narva	5—15
„	Rouen	Szt.-László	5—15
„	Bordeaux*	Kálmán király	5—15
„	Gibraltár[1], London	Mátyás király	10—20
„	Hamburg[1]	Róma	15—25
„	Liverpool	Saragossa (C. L.)	15—25
„	Rouen*		15—25
„	Barcelona, Valencia*	Baross	25
„	Tanger[1], Pernambuco, Bahia, Rio de Janeiro, Santos*	Nagy Lajos	29
„	Algier[1], Glasgow*	Szt.-István	20—30
„	Liverpool	Flaminian	20—30
„	Hull, Newcastle o/T.	Kolpino	20—30
„	Bordeaux*	Deák	25/IV—5/V

[1]. Ha a gőzös indulása előtt 8 nappal Tanger, Algier, Hamburg és Gibraltar kikötőkben elegendő rakomány be nem jelentetett, az igazgatóság fentartja magának a jogot e kikötőket nem érinteni.

A *-gal jelölt viszonylatban a gőzös Triesztet is érinti.

Honnan	Hová	Gőzös neve	1899. április
Liverpool	Trieszt-Fiume	Flaminian	1—10
London	» »	Oria	1—10
Rouen	» »	Zichy	5—15
Liverpool	Fiume-Trieszt	Cypria (C. L.)	10—20
Hull, Newcastle o/T.	Trieszt-Fiume	Ebro	10—20
London	» »	Zrinyi	10—20
Liverpool	» »	Andalusian	15—25
Rio de Janeiro, Santos	» »	Báthory	15—25
Antwerpen	» »	Matlekovics	20—30
Glasgow	» »	Rákóczy	20—30
Liverpool	Fiume-Trieszt	Samaria (C. L.)	20—30
Bordeaux	Trieszt-Fiume	Kálmán király	20—30

Középtengeri szolgálat.

Fiume—Malta—Sicilia—Marseillei vonal. Fiuméből: Árpád 5-én, Andrássy 13-án, Adria 20-án, Tisza 27-én indul Marseillebe. — Marseilleből: Mátyás király 2-án, Tisza 9-én, Szapáry 16-án, Árpád 23-án, Andrássy 30-án indul Fiuméba.

Tyrrhenai vonal.

„Buda" első osztályu gyorsgőzös minden szerdán délben, még pedig 1899. április 5-én, 12-én, 19-én és 26-án indul Marseilleből Genuába, minden csütörtökön este 8 órakor Genuából Nápolyba és minden szombaton d. u. 4 órakor, még pedig április 1-én, 8-án, 15-én, 22-én és 29-én indul Nápolyból Marseillebe.

ARAD.

Révész Nándor könyv-, zenemü- és papirkereskedése Arad, Szabadságtér 20. sz. Hazai és világirodalmi termékek állandó és dus raktára. Iskolai könyvek, Óriási zenemü raktáram a legnagyobb igényeket kielégitőleg van felszerelve. Ügyvédi könyvek és nyomtatványok. Gazdag raktár mindennemü iró-, levél- és rajzpapirok-iró- és rajzszerekből. Legnagyobb és legszebb választék raktára mindenféle disz levélpapirok és egyszerü levélpapiroknak. Uzleti könyvek gyári raktára.

Krausz Lajos órás, ékszerész és látszerész, Arad, Andrássy-tér 15.

Javitások pontosan és jótállás mellett eszközöltetnek.

Magyar Király Szálloda Arad. A város legszebb helyén, villamos megállóhely, csak Arad hegyvidéki borok. Kitünő konyha, szép szobák, mérsékelt árak.

Mokány Berci

a megmondhatója (és meg is mondja a könyv előszavában), hogy milyen pompásan használható könyv a

Kártyajátékok Könyve.

Szerkesztette: Parlaghy Kálmán.

Ára 1 forint 40 krajcár, kötve 1 forint 80 krajcár.

Leirja a hazai és külföldi kártyákkal játszható **összes játékokat.** Teljes fölvilágositást ad, miképpen kell játszani és mik a játék **szabályai. Megismertet a hamis játék fortélyaival, a roulettel és hazardjátékokkal;** bemutat néhány mulattató kártyabüvészkedést és végül összeállitja a kártyajátékok történetét és a kártyamüszavak **szótárát. A könyv több mint 200 oldal terjedelmü.**

A szöveget képek is magyarázzák.

Ez az első teljes magyar kártya-codex!

Magánosoknak, de társas-körök számára is kitünő szolgálatot tesz **kártyavitatkozások,** szóváltások elkerülésére.

Megrendelhető a

a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában, József-körut 18.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonaorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körut 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb hugycsőfolyásokat, bujakóros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

az orvosi világ által legujabban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerü

Electro-Massage

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjukori bünök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátgerincbajokat gyógyit a legujabb gyógymód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön várótermek.

Levelekre dijtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Fontos servbajosoknak.

SZENZÁCIÓS TALÁLMÁNY.

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan **jónak** elismerve, mint a **Pollitzer-féle** feltalált **cs. és kir. szab. gummisérvkötő.** Ezen sérvkötő előnyei a többi sérvkötők felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Ugy éjjel, mint nappal hordható. 3. A pelloták oly módon idomulnak a sérvhez, hogy a sérvkapu teljesen elfödik és igy a sérv kicsuszása lehetetlen. 4. A biztonsági övfeltalálással pedig a sérvkötő lecsuszása meg van gátolva. Célszerüségét nem egy bel- és külföldi orvosi tekintély ismerte el. Használhatóságát bizonyitja továbbá azon számos köszönet és hálanyilatkozat, mely a világ minden tájékáról (Német, Orosz, Francia, Olasz, Törökország, Amerika, India stb.) hozzánk beérkezett, s melyek a t. vevőinknek mindenkor rendelkezésükre állanak.

Célszerüsége mellett az árak mérsékeltek.

Egyoldalu ára 7 és 10 frt. Kétoldalu 10 és 16 frt.

Gyermekeknek a felével olcsóbb.

Rendelésnél a test bősége méretik centiméterekben, továbbá, hogy a sérv jobb, bal vagy mindkétoldalu-e.

Nagy raktár továbbá valódi angol és francia acélrugó sérvkötőkben, haskötő, köldökkötő, irrigateur, mindennemü műfecskendő, görcsérbarisnya, hátgerincestartó, légpárna, ágybetét, havibajfelfogók és minden e szakmába vágó cikkekben.

Egyedüli képviselőség valódi angol és francia **GUMMI-különlegességekben.**

Orvosok, gyógyszerészek és szülésznők 20% árengedményben részesülnek. — Postai megbizásokat, rendelményeket pontosan és titoktartás mellett leggondosabban utánvétel eszközöl

POLLITZER MÓR és FIA

cs. és kir. szabad. orthopedial kötszerészek

Budapest, Deák Ferenc-utca 10. Alapittatott 1858.

ÁRJEGYZÉK kivánatra zárt borítékban bérmentve küldetik.

A cimre ügyelni tessék.

KESSLER-féle

MAGDA-hajkenőcs

dermatologiai terapentikus alapon nyugvó összelételéről fogva az ellsmert legjobb szer **korpa ellen, ugyszintén hajkihullás ellen. Magda-hajkenőcs** több év óta kipróbált, teljesen ártalmatlan, a **hajnövést** elősegitő. Használata és mint **kitünő ápszer** a gyakran előforduló hajbetegségek ellen még **gyermekeknél** is használatra legjobban ajánlható.

Főszétküldési raktár: **KESSLER REZSŐNÉL,** gyógyszertár a „Megváltóhoz" **Gyertyámos,** Torontál vármegye. **Egy tégely ára 3 korona.**

Raktárak a következő gyógyszertárakban: **Budapesten:** Török József, Király-utcz 12., dr. Budai Emil, Városház-tér 7., dr. Egger Leó „Nádor"-gyógyszertára, Raditz Róbert, József-körut 64. **Pozsony:** Czellner Vince, Lőrinckapu-ut. **Miskolc:** Baruch Gyula. **Szeged:** Baross Károly. **Debreczen:** Mihálovits Jenő. **Arad:** Földes Salamon. **Temesvár:** Theodor Albert. **Versecz:** Kübler Béla. **Bánsebes:** Müller F. Jakab. **Nagy-Szeben:** Molnár J. C. Linkenerész, Melczer [illegible]. **Brassó:** Jekelius Nándor, Kolemen Fo[illegible]. Roth Viktor. **Szász-Régen:** Wermescher Emil. **Segesvár:** A. W. Lingner.

Továbbá különlegességek: iró- és másoló-tinták. Vizmentesitő börkenőcs. Szab. talpóvszer „Vandol" Fémtisztitó paszta és ezüst- és arany-tisztitó szappan. Bőrlakk. Löszerszampaszta. Fegyver- és pata-zsir.

A világ legjobb FÉNYMÁZA!

Aki lábbeliját szép fényesen és tartósan akarja gondozni, vegyen csak **Fernolendt-féle cipőfénymázat** világos lábbelinek csak **Fernolendt-féle természetes bőrkrémet.**

Mindenütt kapható. Cs. k. szab. gyár alap. 1832. Décsben. Gyári raktár: **Bécs I. Schnlerstr. 21.**

A sok értéktelen utánzat kikerülésére tessék gondosan ügyelni a nevemre: **St. Fernolendt.**

A „Magyar Könyvtár“

első 100 száma.

Szerkeszti: Radó Antal. Kiadja: Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai.)

Az eddig megjelent **100** szám **együtt véve havi 1 frtos részletfizetésre is** kapható.

Az első részlet kifizetése után a 100 szám egyszerre szállittatik.

Egyes szám ára 15 krajcár.

*1. **Katona József.** Bánkbán. (Beöthy Zs.)
2. **Maupassant.** Apró elbeszélések. (Tóth B.)
3. **Berzsenyi** Dániel válogatott ódái.
4. **Coppée.** A kovácsok sztrájkja s más elb. költ. (Radó A.)
*5. **Kisfaludy K.** A kérők. (Beöthy Zs.)
6. **Sipulus.** Humoreszkek.
7. **De Amicis.** A bor. (Tóth Béla.)
8. **Zrinyi.** Szigeti veszedelem. (Bánóczi.)
*9. **Maurier-Potter.** Trilby. (Fái Béla.)
10. **Csokonai.** Dorottya. (Négyessy.)
11—12. **Arany János** válogatott balladái. Isk. k. (Riedl.)
13. Olasz elbeszélők tára. (Radó.)
14. **Petőfi.** Uti rajzok.
*15. **Dumas.** A kaméliás hölgy. (Szemere A.)
16. **Szomaházy István.** Légyott hármasban.
17. Francia elbeszélők tára. (Ambrus.)
*18. **Rovetta.** A becstelenek (Radó.)
19. **Kisfaludy Károly** válogatott költeményei. (Bánóczi.)
*20—21. **Shakespeare.** Szentiván-éji álom. (Arany J.) Isk. kiad.
22. **Kármán J.** Fanni hagyományai. (Bánóczi.)
*23. **Byron.** Manfréd. (Ábrányi Emil.)
24. **Ágai A.** Violka Vera.
*25. **Sardou és Najac.** Váljunk el. (Fáy Béla.)
26. **Deák Ferenc** 1861-iki felirati beszéde.
*27. **Aischylosz.** A leláncolt Promotheusz. (Zilahy)
28. **Bársony István.** Vadásztörténet.
*29. **Murger-Barrière.** Bohém-élet. (Radó A.)
30. Béla király névtelen jegyzőjének könyve. (Szabó—Mika.)
*31. **Molière.** Dandin Gy. (Hevesi.)
32. **Gracza György.** 1848. március 15.
33. **Bourget.** Három elbeszélés. (Hevesi S.)
34. **Szabolcska Mihály.** Versek.
35. **Turgenyev.** Az ötödik kerék. (Sz. Nogáll J.)
36. **Kossuth Lajos** 1848. jul. 11-iki beszéde.
37. **Flammarion.** Csillagos esték. (Tóth Béla.)
*38 **Tóth Kálmán.** A király házasodik.
39. **Droz.** Az ur, az asszony és a baba. (Béri Gy.)
40. **Vértesi Arnold.** Kisvárosi történetek.
*41. **Ibsen.** A népgyülölő. (Vikár Béla.)
42. A kuruc-világ költészete. (Kardos.)
*43. **Schiller.** A messinai menyasszony. (Váradi A.)
44. **Petőfi.** Elbeszélések és hirlapi cikkek.
45. **Poe.** Rejtelmes történetek. (Tolnai V.)
46. **Jókai.** Emlékbeszéd Rudolf trónörökösről.
47. **Kozma Andor.** Vig elbeszélések.
48. **Butti.** Az erkölcstelen. (Tóth Béla.)
49. **Petőfiné** naplója és levelei. (Jókai.)
50. **Tennyson.** Arden Enoch. (Lóriczy Zs.)
*51. **Murai Károly.** Huszárszerelem.
52. Magyar népballadák. (Morvay.)
*53. **Cavallotti.** Énekek éneke. (Radó Antal.)
54. **Fáy András** válogatott meséi. (Badics.)
55. **Szalagub.** A medve. (Ambrozovics D.)
56. **Ambrus Zoltán.** A hajótöröttek.
57. **Meyer Konrád.** Egy szegény fiu szenvedése. (Hevesi.)
*58—59. **Jókai.** Helvila.
60. **Csehov.** Falusi asszonyok. (Szabó Endre.)
61. **Kölcsey** válogatott beszédei.
62. **Yke.** Ujjászületés. Amerikai regény.
63. **Áldássy Antal.** Pázmány Péter élete.
64. **Falk Miksa.** Erzsébet királynéról.
65. **Cicero.** Az öregségről. (Fábián Gábor.)
66. **Rudyard Kipling.** Indiai elbeszél. (Mikes L.)
67. **Kabos Ede.** A csengeri kalapok.
68. **Szalárdi János** siralmas krónikája. (Argyal D.)
69—70. **Arany.** Toldi. Isk. k.
*71. **Molière.** A fösvény. (Hevesi Sándor.)
*72. **Jókai.** A fekete vér.
73. **Plutarchos.** Perikles. (Kacskovics K.)
74—75. **Arany** kisebb költeményeiből. (Moravcsik.) Isk. kiad.
76. **Spanyol** elbeszélők. (Szalai Emil.)
77. **Nansen.** Éjen és jégen át. I. A Fram utja. (Brózik K.)
78. Ugyanaz II. r. A szánut.
79. **Gvadányi.** A peleskei nótárius. (Kardos.)
*80. **Bracco,** Pietro Caruso. Verga. Parasztbecsület. (Radó A.)
81. **Mikszáth Kálmán.** Két elbeszélés.
82. **Coppée.** Henriette. (B. Tölgyessy Margit.)
83. **Matilde Serao.** Lányok. (Tóth Béla.)
*84. **Sophokles.** Antigone. (Kemenes József.)
85. **Ábrányi.** Márc. dalok.
86. **Tolnai Lajos.** A nagygyárosék.
87—88. **Arany.** Toldi estéje. (Bánóczi.) Isk. kiad.
*89. **Giacosa.** Borus szerelem. (Radó A.)
90. **Heltai Gáspár** válogatott meséi. (Imre.)
91. **Musset.** Tizián fia. (Marquis Géza.)
92. **Kielland.** Elbeszélések. (Ritoók Emma.)
93. **Wells.** Világok harca. I, rész. (Mikes Lajos.)
94. **Wells.** U. az. II. rész.
95. **Kölcsey** válogatott versei. (Négyesy.)
96. **Boccaccio** válogatott elbeszélései. (Radó A.)
97. **Keleti G.** Markó Károly
98. **Francia elbeszélők.** II. sorozat. (Ambrus Z. és Tölgyessy M.)
99. **Olasz elbeszélők.** II. sorozat. (Tóth B.)
100. **Jókai Mór.** Szép Angyalka. Kis képek.

A *-gal jelöltek szinművek. A zárjelbe tett név a fordító, átdolgozó, vagy közzébocsátó neve.

BUDAPESTI NAPLÓ kiadóhivatala Budapest, VIII. ker. József-körut 18.

Kivágandó és beküldendő.

Megrendelő bárca.

Alulirott megrendelem a „Magyar Könyvtár“ első **100 számát** 15 frt értékben. Kötelezem magamat mindaddig minden hó elsején **havonkint 1 frtot** fentnevezett cégnek befizetni, mig a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetés be nem tartása esetén a cég a részletet postai megbizás utján beszedi. A megbizás be nem váltása esetén a számla teljes összege azonnal esedékessé válik.

Név és állás: Lakhely és kelet:

Ezer és ezer EMBER!

fiatal és üreg köszönni visszanyert *erejét és egészségét* Dr. Müller főtörzsorvos világhirü jónak elismert *regenerációs készítményeinek*. Kiváltkép jónak bizonyultak ezen szerek az *idegszétdultság, ifjukori bünök és kicsapongások* következményei gyanánt előállt *ideggyöngeségben, magömlés*, a kezek és lábak *idegen remkedése, gerincvelő bajok, bátortalanság, félelemérzés kedély lehangoltság, ideges fejfájás, migrén*, kiválképen pedig *férfiui gyengeség (impotencia)* és minden ebből folyó *gyengeségi állapotban*. A gyógyhatás már rövid idő alatt beáll a *Bécsben V/2. Wimmergasse 33.* szám alatt lévő *Szent-György gyógyszertárból való Dr. Müller főtörzsorvos-féle regenerációs készítmények* következtében. Ára kimeritő orvosi használati utasitással együtt 3 frt 10 kr., postán 25 krral több. *Ugyanott kaphatók Dr. Müller főtörzsorvos-féle Injekció és labdacsok*, melyek a *hugycső minden kifolyását (kankó) férfiaknál, mint nőknél (fehér folyás)* pár nap alatt gyógyitják. Ára kimeritő orvosi utasitással Nr.-I, uj bajokra 1 frt 60 kr., Nr. II. régi folyásra 2 frt 50 kr., postán 25 krral több, porto nélkül.

Csak valódi, a bécsi Szent-György gyógyszertárból való készitmények kérendők.

Budapest, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában

Király-utca 12. szám. 6073

6 arany, 18 ezüst-érem. 30 tiszteleti és elismerő-oklevél.

Egy üveg ára 1 frt 40 krajcár.

Cs. és kir. szab. monvéz lovaknak.

35 év óta az udvari istállókban, a legnagyobb katonai és polgári istállókban használtatik, erősítésre munka előtt és után, megránduláshál, az izmok merevségénél stb., a lovat idomitásánál elsőrangu képességüvé teszi. Valódi csak fenti védjegygyel; kapható az eszk.-magy. monarchia összes gyógytáraiban és drogufstáinál.

KWIZDA-féle szabadalm. bokavédő gummiból.

A szab. bokavédők szürke, fekete, barna és fehér szinben 4 nagyságban készülnek és pedig bal- és jobb lábra. A bokavédőt megmérve a és b kőtt:

Méret		kell	
20—22	cm.	1-es	nagyság
22—24	„	2-es	„
24—27	„	3-as	„
27—30	„	4-es	„

A szab. bokavédő ára:

szürke szinben 1-es nagyságu 2.75 frt, 2-es 2.95, 3-as 3.20, 4-es 3.65 forint.

Fekete, barna és fehér szinben 1-es 2.95, 2-es 3.20, 3-as 3.40, 4-es 3.85 frt.

KWIZDA szab. gummi-védőkészülékel a lovak lábaihoz.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Főraktár:

Kwizda J. Ferenc

cs. és kir. oszt.-magy., román kir. és belgár fejedelmi udvari szállító

ker. gyógyszerész, Korneuburg Bécs mellett.

Caesar és Minka

fajkutyatenyésztés és kereskedés

Zahna, Poroszország.

Kitüntetve állami és egyleti arany- és ezüst-érmekkel.

Ő felsége a német császár, ő felsége az orosz cár, ő felsége a török szultán, ő felsége a marokkói császár, ő felségök a németalföldi király és királyné szállitója stb. stb.

Ajánlanak különlegességeket **luxus-** és **tenyész-kutyákban**, a legnagyobb **hegyi kutyától** és **uimi dog**-tól a legkisebb **szalonlebig.** Továbbá **édes tej- husrostos-kutyakalácsot** saját gyártmány, legjobb, legmegfelelőbb **kutyaeledel, mázsája 20 márka, 5 kilós postacsomag 2 márka.**

Katalógus 40 képpel a legdivatosabb kutyafajokról ingyen és bérmentv. **Diszkötésü brosürák,** aranymetszéssel, képekkel, a fajbetegségek leirással, 10 márka.

Állandó kutyakiállitás

Zahna pályaudvar.

Elegáns! Célszerü!

REFORM NŐI NADRÁG

vadászatra, lovagláshoz, utazásra.

REFORM NŐI NADRÁG kerékpárosoknak, elegáns szabás.

Fekete finom clothból ... ... **frt 4.50.**
Fekete Liberty-selyemből ... ... **frt 10.50.**

Postai megrendelésnél a nadrág hossza szükséges.

Ajánlja:

KUNZ és MÖSSMER

a szép juhásznőhöz

Budapest, IV. ker., Kigyó-tér.

Legujabb nyári mosó-szöveteink megérkeztek.

Uj dolog!

RIES és BERKOVITS

Budapest, Kerepesi-ut 66.

Cs. és kir. szab. nickelón-szyfonkupak- és gépgyár.

Szab. szénsav- és kénsav-szikvizgépek.

Vizszürők és sörnyomókészülékek.

UJDONSÁG! UJDONSÁG!

Hygienikus, minden visszaélést kizáró

„UNICUM“ szyfonfejek

Ries és Berkovits szabadalma.

IDEAL

elsőrendü cseh szikvizüvegek.

RIES és BERKOVITS SZABADALMA.

Előnyök:

Sarokelcsorbulás és piszoklerakodás kizárva. Továbbá legnagyobb explosió-ellentállóképességgel birnak.

Legizlésesebb façon.

Csak akkor eredeti és valódi, hogy ha az üveg alja a fenti védjegygyel van ellátva.

Vasbutorok | Uri- és női divatáruk | Gyermekruhák | Kalapok | Utazó-cikkek | Tajték-áruk | Ezüst-áruk | Optikus cikkek

Fegyverek | Bőráruk

PÁRISI NAGY ÁRUHÁZ

BUDAPEST, **INGYEN** **VII., Kerepesi-ut 38/3. sz.**

Minden 3 frtnyi összbevásárlásnál **15 darab szines képes levelezőlapot,** tetszés szerint magyar városok, budapesti látképek, az összes világvárosok, üdülőhelyek, ad müvészies, remek, szép aquarell festményü kivitelben ajándékul.

Üvegáruk | Játékáruk

Külön nagy kiállítás: **Női blousok, fiu öltönyök, leány ruhácskák** és **napernyőkben. Nagy képes árjegyzék** a hirneves és közkedvelt **egy és két koronás árusztályairól** és az összes árucikkekről ingyen és bérmentve.

Ingaórák | Diszmüáruk | Zsebórák | China-ezüst | Esernyők | Szövetek | Kosár-áruk | Szőnyegek

Minden szó egyszeri beiktatása petit betükből 2 kr. Cimmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kineszási bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Csöves kazánok
15½, 13 és 26, 64 m² fütőterület;
Gőzgépek
8—10 lóerő, 10—12 lóerő, még üzemben; 3 és 3 lóerő
Gázmotorok
2 és 4 lóerőre
Dynamo
150, 50 izzófény
Lenditőszijak
legolcsóbban,
Zuzó gép
4 kölyüvel
Kerekvágók
hentesek részére legolcsóbban
Rödiger György,
Wien, X., Van der Nüllgasse 20.

Olcsó ezüsteladás
valamint **készerek,** órák, legszebb arany fagontárgyak. Naponta reggel 8-tól este 8-ig **Váci-utca 10. sz.** I. em. 5., eladatnak. 13 latos ezüst **evőkészletek** 5 kr. grammja, gyertyatartók, girandolok, haltálcák, tálcák 6 kr. grammonkint, 6 pár jobb evőkészlet 68/4 frt, étkező service 12 személyre (complet) 142 frt, 14 kar. arany uriláncok kis függelékkel 85 kr. grammja, tömör gyürük 3 frt, aranyórák 7 frt, ezüstórák 4½ frt, tulaórák 8¼ frt.
Veszek zálogcédulákat a legmagasabb áron.
Legujabb alkalmi ajándékok.
FUCHS DÁVID.

Butor részletre vagy készpénzért legolcsóbban kapható **GONDA S.** butor-raktárában VII. István-tér 7.

Gőzgépek
12 HP. 10 HP. 2 HP.
még üzemben.
4 HP. 6 HP. 18 HP.
ujonnan helyreállitva.
Csöves kazánok
26, 15½, 9½ □ fütő fel.
Gázmotorok
2, 4 és 6 HP.
Dynamók
150 és 50 izzó l.
Lenditő szijak
használtak, nagyon olcsón
Rödiger György
Bécs, X., Van der Nüllgasse 20.

EGYETEMES REGÉNYTÁR
a legkiválóbb hazai és külföldi regények gyüjteménye. Egy-egy kötet ára csinos vászonkötésben 50 kr. Jegyzéke az Egyetemes Regénytár eddig megjelent köteteinek.

Gyarmathyné. Asszonyokról asszonyoknak	—.50
Gyp. A szeleburdi	—.50
Haggard Rider. „Ő."	1.—
Haggard Rider. Salamon király kincse	1.—
Haggard R. Ismeretlen ország	1.—
Herczeg F. Fenn és lenn	1.—
Herczeg F. Simon Zsuzsa	1.—
Herman Ottóné. Knopfmacher	—.50
Heyse P. Felejthetetlen szavak	—.50
Hungerford Mrs. Kis hercegnő	—.50
Hungerford Mrs. A kis hóbortos	—.50
Jókai. A ki a szivét a homlokán hordja	—.50
Kazár. Lég- és föld. Kitörölt évek. Két elbeszélés	—.50
Kazár. A szivárvány	—.50
Kövér Ilma. Damáz Margit	—.50
Kövér Ilma. Két világ közt	—.50
Kupa A. A napszámosok	1.—
Kupa A. Képzelt királyok	1.—
Letneff. Anjuta. Orosz regény	1.—
Lindau. Jung Helén. Elbeszélés	—.50
Lindau. Lázban	—.50
Margitay. Megölt lelkek	—.50
Mercedes. Noémi	—.50
Mikszáth. A lohinai fü. Elbeszélés	—.50
Mikszáth. A fészek regénye	—.50
Mikszáth. „Almanach" 1888., 1889., 1890., 1891., 1892., 1893., 1894., 1895., 1896., 1897., 1898., 1899-re	1.—
Moeller O. M. Az arany	—.50
Mudrony S. Ildeiné leánya	1.—
Ohnet. A bánya	1.—
Ohnet. Lise Fleuron.	1.—
Ohnet. A Croix-Mort grófnők	1.—
Ohnet. Sarah grófnő	1.—
Ohnet. Akarat	1.—
Ohnet. Rameau orvos	1.—
Ohnet. Utolsó szerelem	1.—
Ohnet. A vasgyáros (hámoros)	1.—
Ohnet. A Pierre lelke.	1.—
Ohnet. A gyülölség adója	1.—
Ohnet. Nimród és társai	1.—
Ohnet. A gyermek joga	1.—
Ohnet. Régi harag	1.—
Ohnet. Hiába való gazdagság	1.—
Ohnet. A képviselő leánya	—.50

Megrendelhető a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában, **József-körut 18.**
2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesittetnek.

Müncheni gömbölyüvágók
henteseknek nagyon jó **állapotban 250** frt.
Beszerzési ár 1100 frt.
Zuzó 4 kölyüvel 180 frt,
Fürészorsó 35 frt,
eladó.
Rödiger György
Bécs, X., Van der Nüllgasse 20.

EPPEN MOST JELENT MEG!
A Sárga Dominó.
Irta: PRÉVOST MARCEL.
Forditotta: Dr. Bethlen Oszkár.
Ara: 50 krajcár.
Megrendelhető: a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában, Budapest, József-körut 18. szám.

Kávé Tea
Fiuméból
közvetlen a tengeri hajóról szétküldve.
1 csak 4 k. Kuba kávé nagyszemü 5.75
1 csak 4 k. Portoriko gyöngykávé 6.12
1 csinos dobozban ¼ k. Ceylon kev. tea 1.60
1 csinos dobozban ¼ k. Ceylon-törm. tea —.85
más költség nincs.
A tea a kávéhoz csomagolható. Részletes árjegyzéket kivánatra készséggel küldünk.
Fratelli Deisinger
Fiume.

ÉNZ-
kölcsön értékpapirokra és személyekre visszafizethető tetszés szerinti részletekben. — Kapható
Ifj. Schön Ármin
Budapest, **Erzsébet-körut 48**
Alapitva 1884.

Méhészek
legkedvesebb képes szaklapja a
„Széttekintő Méhész"
utólagos fizetés mellett is megrendelhető. Előfizetheti félévenként 1 frttal.
Mult évfolyamok (194 képpel) 1 frt 50 krajcárjával kaphatók. Kivánatra mutatványt küld a **kiadóhivatal Sajtény,** Csanádm. Ugyanott megrendelhetők: méhek, méz és óriási (kinőtt állapotban 6—8 kgrmos) házinyulak.

BUTOR
készpénzért vagy
részletfizetésre
legjutányosabb áron kapható
Ehrentreu és Fuchs
TESTVÉREKNÉL
BUDAPEST
Teréz-körut 8.
Árjegyzék 120 oldal illusztrációval 2 frt beküldése ellenében kapható, mi azonban vásárlásnál vagy a könyv visszaküldése esetén készpénzben visszaadatik.

CSIZ
leghatásosabb
Jód-Brom fürdő.
Jód-viz kivitel Amerikába.
Égbolajtalan száraz, meleg; gyógyeredmények meglepők. Fürdőévad május 1-től szeptember végéig. 180 kényelmesen felszerelt lakszoba; szanatórium, gyógytár; zongora-, olvasóbillárd-terem; lawn-tennis; tárzene. Kalonatinék, államhivatalnokok május 1-től junius 15-éig és augusztus 15-től szeptember végéig gyógy- és fürdődíj tekintetében 50% kedvezményben részesülnek. Kimerítő prospektusokkal kivánatra szolgál a fürdőigazgatóság Csiz per filma-Szécs. Az évad alatt posta és táviró-helyben. Csiza Fülek-Miskolci vasutvonal állomása.

KÖHÖGÉS
rekedtség ellen
felülmulhatatlan szer a Kriegner K. gyógyszerész által készitett
hársfaméz-cukorkák
1 doboz 25 kr.

Kivánjon komoly, nem szédelgő, a legnagyobb titoktartás biztositása mellett közvetit
házasságot
minden rangban és bizt. sikerrel *Schmidt F. L. B., Düsseldorf.*

Fő- és székvárosi Vigadó-Kioszk nyári helyiségeinek megnyitása.
Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesiteni, hogy az állandóan nyitva tartott téli helyiséget az enyhe idő beálltával ***nyári helyiséggé átalakitva megnyitottuk.***
Egyszersmind tudomásra hozzuk, hogy általános kivánságra a ***délutáni fekete kávét 17 krért,*** azonkivül a ***piccoló kávét 14 krért*** szolgáljuk.
Pontos és figyelmes kiszolgálásról, valamint kitünő italokról és hideg ételekről (buffet) gondoskodva van.
Szives látogatást kérve, vagyunk mély tisztelettel
Pohl Károly és fia.

Gras-Saat!
Prima-Mischung für feinen Garten-teppich-Rasen à Ko. 5 M., 60 Ko. Bahnstation Mk. 25, 1.50 Muster-Teppich à 1.50 Mk. Catalog gratis. Fr. 250 A.
Friedr. Huck, Erfurt
Samenhandlung.
„WASANTA" legjobb kerti- és virágtrágya postacsomag 1 frt 50, 1 kig. 45 kr.

Kinek ne volna szüksége
arra, hogy helyes fogalmazásu levelek, okiratok, szerződések, folyamodványok, szóval a **mindennapi életben szükséges irásos munkák** elkészitésében tanácscsal lássák el? Erre kitünően szolgál a közel 300 oldal terjedelmü
Legujabb Levelező,
önügyvéd és házi titkár.
Irta **Kassay Adolf.**
Ára szinnyomatu boritékban füzve 1 frt, kötve 1 frt 20 kr.
Megrendelhető
a **„Budapesti Napló"**
kiadóhivatalában,
Budapest, VIII., József-körut 18. szám.
A portó előzetes beküldésekor a könyv bérmentve küldetik.

!Virágkivitel!
Horsik Ferenc
Klattau, Csehország,
ajánl
első dijjal
kitüntetett
klattaui diszszegfüit

Kertiszegfü	10 drb	1.20 frt
Diszszegfü, különös szép	10 „	3.— „
Remontant szegfü, pompás	10 „	4.— „
Óriási szegfü, (mustravirág)	10 „	5.— „
Óriási, külön kiválasztás	5 „	4.50 „
Rózsa, nagyszáru, nagyon erős	10 „	6.— „
Rózsa, alacsony (cserjés)	10 „	2.50 „
Fuchsia, rendkivül szép	10 „	1.50 „
Pelargonium, angol	10 „	2.— „
Pelargonium, külön választás	10 „	3.50 „
Vanilia, sötétkék	10 „	1.— „
Petunia, teljes, rendkivül szép	10 „	2.— „
Begonia, egyszerü (nagyvirágu)	10 „	2.— „
Begonia, teljes, rendkivül szép	10 „	3.50 „

Magyar, német és tót árjegyzékek kaphatók.

Ócska és uj ajtók, ablakok
méret után, teljesen felszerelve olcsón kaphatók
EISLER ÁRMIN
épitő asztalosnál
Budapest, V. Nádor-u. 61.
(a Lipót-körut sarkán.)

Szép kis ház Abbáziában.
Bővebbet **Bécs, V. Hartmanngasse 15. szám a házfelügyelőnél.**

Sehafer über Beete
Feuer Gemüse- und Blumensamen etc.
versendet gratis u. franco
Friedrich Huck
Samenhandlung Erfurt
WASANTA legjobb kerti- és virágtrágya postacsomag 1 frt 50, 1 kiló. 45 kr.

Kapható:
SCHWARZ IGNÁC
könyvkereskedésében
Budapest, Király-utca 3. sz.
Ára 1 frt 20 kr.

Éppen most jelent meg!
Vig történetek.
Irta
Murai Károly.
Ara 1 frt 50 kr.
Megrendelhető: a „BUDAPESTI NAPLÓ" kiadóhivatalában, Budapest, József-körut 18. szám.

„Fogműterem"
KEMÉNY E.
Dentiste
VII. k., Klauzál-utca 2. sz. I. em. 16. ajtó
BUDAPEST.
Műfogak darabja 1 frt 50 kr., valamint amerikai szájpadlás nélküli fogsorok legjobb minőségben és legjutányosabban kaphatók 10 évi jótállás mellett.

BÉCS, VI., Mariahilferstrasse 81—83.

LESSNER D. áruháza

Legjobb, legfinomabb gyártmányok.

Divatszövetek, duplaszéles, méterenkint 44 krtól följebb.
Divatszövetek, 115 cm. széles, méterje 60 krtól 1.50-ig.
Divatszövetek, 120 cm. széles, méterje 1.35-től 2.50-ig.
Divatszövetek, 120 cm. szél., méterje 2.75-től 4.40-ig.
Legmodernebb cower-coat-kammgarnszövetek angol kosztümöknek.
115 cm. széles, méterje 1.30, 1.60 frt.
120 cm. széles, méterje 1.95, 2.10, 2.55 frt.
140 cm. széles, méterje 3.30, 3.50, 3.70, 4.— frt.

Selyemszövetek (lyoni tafota) legujabb sávos és fantaisie-minták blúzoknak és ruháknak, mt.-je 1.25-től 2.25 frtig.
Tafota-selyem, egyszinü, legfinomabb minőségek, 1.25 frttól 2.10 frtig.
Selyemszövetek mindenféle fajtáju 52 krtól följebb.
Selyemszövetek, fekete, legujabb minták, méterje 95 kr., 1.25, 1.70, 2.30 frt.
Mosószövetek, rengeteg választékban, u. m.: levantin, batiszt, muszlin, atlasz-szatin, zefir, valamennyi különösen szép, legujabb mintákban és ujfajtáju legjobb minőségekben. Gyönyörü kivitel!
Angol zefirek, szintartó, méterje 36, 45, 48, 50, 52, 58, 60, 65, 75, 80 kr. stb. a legjobb mintákban.

1899. évad-ujdonságok.

Legolcsóbb árak. **Legnagyobb választék.**

Gyönyörü blouse-, jupon- és jabo-tujdonságok!

Fontos! **MINTA-GYÜJTEMÉNYEK** és illusztr. árjegyzékek a vidék számára kívánatra készségesen küldetnek ingyen s bérmentve. Mélyen tisztelt vevőim érdekében kérem tisztelettel, a minta-megrendeléseknél a kivánt szövetek nemét és megközelitő árát megjelölni, mivel igy annáldusabb választékot küldhetek a kivánt fajtából!

Divatszövetek uri kerékpáros öltözeteknek nagy választékban.

DITRICHSTEIN MÓR

Lakás- és ablaktisztitási

v. padlóbeeresztési vállalat

VII., Nyár-utca 34. • Telefon 14—59. sz.

Poloskák, sváb és **orosz férgek gőzgéppel** alaposan kiirtatnak akár tapetás, akár festett lakásokban. Főraktára a cs. és kir. sz. bai **Dr ich tela-féle poloskairtószernek** üvegenkint **15, 40, 75, 1.50** és **3** forint. Kitünő rovarpor sváb és orosz férgek ellen csomagonkint **20, 40, 1** frt.

Köhögés és mellbajok!

minden faja, valamint a légcső, gége és tüdő hurutos megbetegedései, nehéz légzés, szükmellüség, asthma, elnyálkásodás, szamárhurut, görcsös köhögés, ingerlő érzés a torokban, kezdődő gümökór leggyorsabban és legjobban gyógyitható az évek óta legjobbnak elismert egyedül valódi, orvosi rendelvény után készült és orvosok által ajánlott **Szt.-György-tea, (egy csomag 50 kr.)** és a hozzátartozó **Szt.-György hurut-por (egy doboz 50 kr.)** segélyével. Pontos orvosi utasitás mellékelve. A hatás már néhány nap után látható. Két csomagnál kevesebb nem küldetik. Postán küldve és csomagolási dij és fuvarlevélért 20 krral több (posta dij nélkül.) Valódi minőségben megrendelhető: a **Szt.-György gyógyszertárban, Bécs, V/2. Wimmergasse 33.** Raktár:

Budapest, TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában Király-utca 12. szám.

Sziveskedjék ezen hirdetést kivágni és megőrizni.

Aki meg akar tanulni

németül irni, olvasni és beszélni,

szerezze meg **RÖDER ADOLF „Levélszerinti oktatás a német nyelv tanulására"** cimü munkáját, mely **harmadik javitott és tökéletesen átdolgozott** kiadásban most jelenik meg.

Nyelvmester nélkül, magánuton a *Toussaint-Langenscheidt-féle módszert* követve, **tökéletesen megtanit a német nyelv ismeretére.** A magyar irodalomban e nemben a legjobb munka!

Hogy mindenki könnyen hozzájuthasson, füzetenkint is megszerezhető. Egy-egy füzetnek, mely egy-egy levelet foglal magában, ára

20 kr.

Megrendelhető a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában, József-körut 18. szám.

5 füzetre 1 frttal, 10 füzetre 2 frttal, az egész munkára (40 füzet) 8 frttal előfizetést elfogad bármely könyvkereskedés.

Millió betegnek e szer már segitett.

Kifolyások ellen

a SCHNEIDER-féle

Santal-Capsulák

a legbiztosabbak.

8 nap alatt teljesen kigyógyitanak (uraknál és nőkél) mindennemü hugycsőfolyásokat, elgyengült férfierőt, hólyaggyuladást, magömlést, fehérfolyást, idegbajt, anyamérgezést. 5 kapszulák hatásukban felülmulhatatlanok. Egy doboz ára **2** frt **50** kr. Öreg makacs betegségnél egy doboz **4** frt bérmentve. Egyedül kapható posta utján:

SCHNEIDER JÓZSEF gyógyszerésznél, **RESICA, Fő-utca 5.** (Délmagyarország.)

(Védjegy.)

Szétküldés titoktartás mellett történik.

BUTOR.

Fővárosi asztalos és kárpitos butortelepemet a nagyérdemü közönség és becses vevőim figyelmébe ajánlva, szükségesnek találom megjegyezni, hogy fősulyt fektetek arra, hogy a legegyszerübbtől a legdiszesebb kivitelü szilárd anyagból készült butoraim ugy minőség, mint ár tekintetében minden igénynek megfeleljenek. — Legnagyobb választék teljes lakberendezésekben minden kivitelben. Raktáram megtekintését a t. butorvevő közönségnek saját érdekében igen ajánlom.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
Budapest, Erzsébettér és Sas-utca sarok, I. emelet.
Árjegyzék kivánatra ingyen és bérmentve.

Mindenféle könyvárjegyzék és a Könyvkedvelők Kalauza, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik.

Jó könyvek

mélyen leszállitott áron:

	Frt
Babos közhasznu magyarázó szótár kötve (2 frt)	1.50
Benedek Elek. A szív könyve (1.80)	1.20
Betyárlegendák, az alföldi rablóvilág története	1.—
Karczag Vilmos. Lemondás, regény (1.20) 60 kr., kötve (2 frt)	1.—
Kossutány Géza, nevezetesebb bünesetek I., II., III., IV. egybekötve (4.80)	2.—
Mihályi Imre, Francia zászló alatt. Élmények és kalandok az Aquatoron (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (3 frt)	1.50
Mokány Berci viselt dolgai (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (2.50)	1.40
Murger Henry, Bohémvilág (1 frt) 50 kr., kötve (150)	—.80
Sztanoj Miklós, Karamboljáték (2 frt) 1.—, kötve (3 frt)	1.50
Tövölgyi Titusz, Van-e más világ? (A szellemek országából) (1.50) 1.—, ugyanez kötve (2 frt)	1.40
Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.60) 80 kr., kötve (2 frt))	1.20

(A bekeritett árak a volt bolti árakat jelzik!)

Megrendelhetők:

Szilágyi Béla könyvkereskedése és antiquáriumában Budapest, IV., Károly-körut 26.

Mindenféle könyvárjegyzék és a Könyvkedvelők Kalauza, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve küldetik.

Gyógyszertár „az arany birodalmi almához".

PSERHOFER J.

I., Singerstrasse 15. szám, Bécs.

vértisztitó labdacsai,

ezelőtt egyetemes labdacsoknak nevezve,

az utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mert tényleg nagyon sok betegség létezik, amelyekben ezen labdacsok valóban kitünő hatásuaknak bizonyultak.

Sok évtized óta általánosan el vannak terjedve ezen labdacsok, és nagyon kevés család lehet, amelyben ezen kitünő háziszerből egy kis készlet hiányoznék.

Sok orvos ajánlotta és ajánlja ezen labdacsokat házi szer gyanánt, legfőképp minden baj ellen, a mely **rossz emésztés vagy dugulásból** származik, mint: az **epekeringés zavarai, májbaj, a belek elsenyvedése, szélkólika, vértódulás** az agyba, **altesti bajok (aranyér)** stb.

Vértisztitó tulajdonságuknál fogva különösen jó hatással birnak **vérszegénységnél** és az ebből származó betegségeknél, mint: **sápkór, ideges fejfájás,** stb. Ezen vértisztitó labdacsok ezenkivül oly enyhén hatnak, hogy legesekélyebb fájdalmat sem okoznak és ezért a leggyengébb, személyek, sőt még gyermekek által is aggodalom nélkül bevehetők.

Egy tekercsnél kevesebb nem küldetik. A pénz előleges beküldése mellett portomentes küldéssel együtt egy tekercs labdacs ára 1 frt 25 kr., 2 tekercs 2 frt 30 kr., 3 tekercs 3 frt 35 kr., 4 tekercs 4 frt 40 kr., 5 tekercs 5 frt 20 kr., 10 tekercs 9 frt 20.

Kérjük határozottan:

"Pserhofer J. vértisztitó labdacsait"

kérni és arra ügyelni, hogy minden doboz fedőlfelirata a használati utasitáson álló **Pserhofer J.** névaláirást, és pedig **vörös** betükkel viselje.

PSERHOFER J. gyógyszertára, Singerstrasse 15, Bécs.

Raktár **Budapest** részére **Török József** gyógyszerész urnál, **Király-u. 12.**

Kerékpár-különlegességek!

CLAES PFEIL (Mühlhauseni gyártmány Thüringenben)

ADRIA

WELLINGTON.

A jelenkor legkifogástalanabb kerékpárai. • Könnyü, röpke járás. • Lehető legjobb anyag. • • • • • • • • • • • • • • Tiszta munka és meglepően csinos kiállitás. • • • • • • • • • • • •

CLAES PFEIL mint első rangu gyártmány ez időszerint uralja a ***VILÁGPIACOT,*** versenyképes minden angol vagy amerikai gyártmánynyal. — Mérsékelt árak, kedvező részletfizetések és szolid kiszolgálás által vevőimnek a legmesszebbmenő előnyöket biztositom. — **Vezérképviselet:**

PÁPAI MANÓ Magyarország legnagyobb és legrégibb varró-, kötőgép- és kerékpárkereskedés tulajdonosa, **Budapest, Andrássy-ut 14.**

Kényelmes kerékpáriskola. **Nagy javitási mühely.**

Minden szó egyszeri beiktatása petit betükből 2 kr. Cimmel ellátott hirdetésekért külön 30 kr. kinestári bélyegdij jár.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre dijmentesen ad felvilágositást a kiadóhivatal: József-körut 18. szám.

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágositást, csak a válaszra szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró Hirdetések és előfizetések

felvétetnek a

BUDAPESTI NAPLÓ

részére a

kiadóhivatalban

József-körut 18.

valamint a következő dohánytőzsdékben:

Breuer növérek, Teréz-körut és Podmaniczky-utca sarok.

Adler Leóna, Liviót-körut.

Nemecsek-féle tőzsde Petőfi-tér.

Özv. Weber Vilma sné, Váci-körut 15.

Feldmann Mórné, Marokkói-utca 1.

Kürthy Kálmánné, Harmincad-utca 1.

Weitzenfeld Jakab, Király-utca 1.

Radlich Szidónia, Király-utca 59.

Benda Józsefné, Andrássy-ut 59.

Deutsch Miksáné, Andrássy-ut 38.

Schneller Mórné, Dob-utca és Károly-körut sarok.

Sopronyi V., dohány-nagytőzsde, Kerepesi-ut 1.

Özv. Hallada Anna, Muzeum-körut 10.

Szántó Mór, Kecskeméti-utca és Kálvin-tér sarok.

Deutsch Julia, József-körut 50. Baross-utca sarok.

Pali

sürgős levele ment.

„Joián"

részére levél ment főpostára kérem ezt átvenni. 4080

Vexérlőcsillagom.

A mai nagy napot nagy veled ünnepelnetem, habár távol is, szerencsének érzem magam. Boldogabb volnék, ha irányodban érző mély tiszteletem, hódolatom, mely szivem mélyéből eredő szerelemmel párosult, élő szavakban mondhatnám el, de sajnos, távol, nagyon távol vagyunk egymástól. Fogadd édesom ez uton szivesen, legjobb kivánataim. Engedje az ég ura, hogy még számos éveken át — az élet terhét nem ösmerve — e napot boldogan felvirradni lásd. Kérlek ne feledd, sirig imádódat. 4067

Marie!

Drága, imádott angyalom! Vasárnap, e hó 9-én érkezem reggeli vonattal.

Délután növéremmel leszek elfoglalva, ki gyermekei sirját jön meglátogatni. Esdve kérlek — ha lehetséges — vasárnap délelőtti 9 órakor, az időpárásra való tekintet nélkül, a tudvalevő téren lenni, epedő szivvel vár ölelő Jenőd. 4079

Mesarthim 36.

Saját bérmaneveden értesits ezentul. Az okot élőszóval. Hogy vagy drága Mindenem. Csókol M.... 4089

Előkelő földbirtokos (zsidó) szép fiatal „Ágya eladó. Szecessió" Debreczen poste restant. 4088

Szininövendék keresi előkelő ur ismeretségét. Levelet kér „Szellemes" jeligével a kiadóhivatalba. 2204

Csinos

üzleti berendezés galériával, mely alkalmas rőfös, rövidáru, festők és papir üzletnek, potomáron eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4086

COPYING OFFICE.

Bárminemü irásmunkákat, leirásokat, sokszorositásokat és forditásokat minden nyelven, ugymint gyorsirói v. fonograf felvételeket elvállal a „YOST" irógép r. t. Erzsébet-körut 9—11. New-York palota.

Egy fiatal electrotechnikus, ki huzamosabb ideig külföldön dolgozott, társat keres 4000 frt tőkével egy villamvilágitási-, távirda- és telephon- berendező vállalat megkezdéséhez. Ajánlatok „Electrotechnikus" ige alatt a kiadóba kérnetnek. 2230

Tanulóleány fizetés mellett azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 4085

Kötőgépek a legjobb karban a helyszüke miatt jutányos árba eladók, vevő alapos tanitásba is részesülhet. Cim a kiadóhivatalban. 4084

Terményzsák. Ajánlok jó minőségü, használt terményzsákot **darbonként 20 krajcárért.** Próbamegrendeléseket is eszközlök. **Weisz József,** Miskolc. 4069

Eladás.

360 holdas ménesi birtok az első zónán, Budapesttől 1 órányira, állomástól 1/2 órányira, uri lakással és kellő gazdasági épületekkel eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4072

Bérlet.

1630 holdas nemesi birtok Budapesttől, valamint állomástól 1 órányira, uri lakással, nagy majorral több évre kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 4071

Egy csinosan butorozott nagy szoba 2 ur részére azonnal kiadó. Ugyanott jó házi ebédkoszt kapható. Cim a kiadóhivatalban. 4083

20.000 forint házakra, házrészekre, telkekre, épitkezésekre és kövezetelésekre kisebb részletekben kölcsönképp azonnal kiadatik. Értekezhetni Budapesten, Akácfa-utca 4. szám földszint 12. Bedesula Tamás. 4078

Május 1-ére külön bejáratu, elegánsan berendezett tiszta lakás I. emeleten egy ur részére a Bazilika átellenében azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 4068

Sörpálinka közvetlenül sörből égetve, több év óta raktáron, kitünő minőségü, gyomorerősitő szer, szállitatik 31/2 literes postahordókban, minden postaállomáshoz bérmentve és megadóztatva 4 frt 50 kr. utánvétel mellett a pálinkafőzde által **Pészakon** (Torontálmegyében). Továbbárusitók nagyobb vételnél árengedményben részesülnek. 4032

Kis ház vagy villa megvételre kerestetik Budán a Krisztinavárosban. Lehetőleg a viliamos mentén. Esetleg kis ház épitéséhez alkalmas üres telek, v. jelenlegi szánt ház. Ajánlatok az ár megjelölésével „W. J." jelige alatt e laphoz. 4047

Leányfalu legszebb helyén fekvő elegans villában két lakás: I. Földszinten 4 szoba, konyha vizvezetékkel, fürdőszoba és veranda 350 frtért. II. Első emeleten 3 szoba, konyha, veranda 300 frtért — az egész nyári időnyre kiadó. Bővebb felvilágositás a kiadóhivatalban nyerhető. 4038

Fiatal fiu ki délutánonkint zeneiskolába jár, keresne délelőttre irásbeli foglalkozást, esetleg hegedüórákat is adna szerény dijazásért. Cime a kiadóban megtudható. 2125

Elköltözés miatt az összes butorok, konyhaberendezések minden elfogadható árban eladók. Cim a kiadóhivatalban. 2229

Nyári lakást keresek egy vagy két szoba és konyhából álló a „Szarvas" környékén vagy a Gellérthegyen a villamos közelében. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „S. A." jelige alatt. 2227

Magyar ruha teljesen jó karban és sarkantyus lakkcsizmák olcsón eladók. Cim a kiadóhivatalban. 2228

Gyakorlott ingbluzvarrónő állandó alkalmazást talál. A cim a „Budapesti Napló" kiadóhivatalában megtudható. 2225

Csinosan butorozott különeojáratu szoba április 1-re (Sándor-utcában) kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2202

Tricicle 7—8 éves fiu számára gummikerekekkel teljesen jó karban nagyon olcsón eladó. Cim a kiadóban 2224

Üzlethelyiség, Legelénkebb forgalmu helyen, villamos átszállónál, irodának, óra, virágüzletnek stb. legalkalmasabb, május 1-ére, — esetleg azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2206

Olyan jót még nem evett, mint a Bohéme torta. Megay Róbert cukrász Miskolc. 1 frt 25 kr beküldése után bérmentve megküldi 4060

Földbirtokosoknak fontos! Jelzálogkölcsönöket (konvertálásokat) eszközöl minden magasságban ötven éves amortizációra a legkedvezőbb feltételek mellett. Közvetitők kizárva. Ajánlatok „C. B. A." alatt a kiadóhivatalba intézendők. 2218

Gyárihelyiség 400 □ öles udvarral, irodahelyiséggel és istállókkal augusztus hó 1-ére rendkivüli jutányos áron kiadó. Cim a kiadóban. 2211

Tisztességes fiatalember hivatalszolgának ajánlkozik, ki már ily minőségben volt alkalmazva. Cime a kiadóhivatalban. 2200

Nyaraló Vác mellett 8 szobából álló csinos nyaraló bérbeadó, esetleg eladó. Ugyanott 7 szobából álló csinos lakás is bérbeadó. Mindkettő Vácról 1/2 órányira van. Cim a kiadóban. 4082

Jó és szépirásu fiatal ember bárminő megfelelő állást keres, vagy irásbeli munkát. Cime a kiadóhivatalban. 2048

Szép irásu hivatalnok bármilyen irásbeli munkát elvállal, másolásokat németül és magyarul szerény dijazás mellett. Cim a kiadóban. 5005

Angolt alaposan lehet megtanulni egy több évi gyakorlattal biró nyelvmesternél, ki az itteni jobb körökben már fényes eredményt ért el hallgatóival. Ajánlatok **„English"** jeligére a kiadóba kérnek, ahol a cim is megudható.

Keveset használt kávéházi berendezés egylet részére megvételre kerestetik. Cim a kiadóhivatalban. 2215

Egy majdnem uj pedálos cimbalom elköltözés maitt olcsón eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2184

Francia, olasz, magyar, német és román nyelveket beszélő, zeneileg képzett (fuvolán, zenede. zeneakadémia, katonai zenekar) szép irásu, kereskedelmileg képzett müvelt, 35 éves nőtlen fiatal ember, ki rajzol, fest, fényképez stb., magántitkári, felolvasói, utazótársi vagy ezekhez hasonló állást keres, szerény igényekkel. Szives ajánlatokat kér „Árpád" cimen e lap kiadóhivatalába intézni. 2160

Egy bolthelyiség a Német-utcában azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Kossuth Lajos (1848.) életnagyságu mellképe (olajfestmény), aranyozott keretben olcsó áron 100 frtért eladó. Cim a kiadóban. 2159

Egy intelligens megjelenésü uriember (kereskedő) raktárnoki, pénzbeszedői, vagy más megfelelő állást keres. Cime a kiadóhivatalban megtudható. 2171

Gyors- és gép- (Yost-féle) irást kitünően végzett fiatal leány nagyobb irodában alkalmazást keres. Cim a kiadóhivatalban. 2172

Kereskedelmi szaktanfolyamot kitünő sikerrel végzett szép irásu fiatal leány magyar-német levelező, alkalmazást keres. Cime a kiadóhivatalban. 2154

Megvételre kerestetik egyemeletes ház Budapesten, ára lehet 35000 frt, ajánlatok „B. S". jelige alatt kiadóhivatalba küldendők. Közvetitők kizárva. 2219

Nagyon szegény munkás családnak II. osst. gimnazista fia csekély fizetéssel akármilyen alkalmazást keres, hogy segithesse szegény szülőit. Cim a kiadóban. 2196

Szolid tisztességes fiatal leány keres pénztárnoki, irodai, vagy más megfelelő állást, esetleg óvadék mellett is. Cim a kiadóhivatalban. 2217

Egy varróleány felvétetik. Cim a kiadóhivatalban. 2191

Makulatura papir eladó. Cim a kiadóban.

Gimnáziumi érettségire való előkészitést nyujtok az esti órákban kereskedelmi és reáléretségivel birók, tanitók, gyógyszerészek, állatorvosok, jegyzők és legalább 6 középiskolával, — és kereskedelmi érettségire való előkészitést legalább 4 középiskolával birók számára. Vidékiek irásbeli magyarázatok utján épp oly intenziv oktatásban részesülnek, mint a helybeliek. Felvilágositást nyujt Auspitz Márton igazgató Andrássy-ut 51. 4057

Egy intelligens megjelenésü uri ember pénzbeszedői, raktárnoki, vagy más megfelelő állást keres, esetleg óvadékkal is rendelkezik. Cim a kiadóhivatalban. 2220

Midervarráshoz gép-és kézvarrónők, valamint kifutó és tanuló lányok fizetés mellett felvétetnek. Cim a kiadóhivatalban. 2222

Izr. okl. tanító vidékre kerestetik. Polg. iskolai tantárgyak. Könyvelési ismeret előny. Fizetés megállapodás szerint. Belépés azonnal. Cim a kiadóhivatalban. 3981

Igen csendes, tiszta szobát jó ebédkoszttal, esetleg teljes ellátással keres fiatal hivatalnok. Lehet Budán is. Levél „Állandó otthon" cimen a kiadóhivatalba kéretik. 2216

Legolcsóbb villa és háztelkek. Duna Varsányon, 300 négyszögöles telkek □ölenként egy forintért 5 évi törlesztésre eladók. Valóban gyönyörü fekvésü uj telepitvény, közvetlen az állomás mellett, a keleti pályaudvartól 45 perc alatt elérhető 25 krajcár viteldij mellett. A telkeknek fele része már el van adva, az épitkezések most folyamatban vannak; mi a telepitvény jövőjét eléggé biztositja. Az eddigi telektulajdonosok „egyesületté" alakultak, megerősitett alapszabályokkal. Egyesület célja a telepitvény fejlődését minden irányban előmozditani. A telep egyesület, vasárnap e hó 9-én délután 5 órakor Duna Varsányon rendes közgyülést tart, illetve kirándulást rendez, melyhez venni szándékozók csatlakozhatnak. A vonat indul délután 3/4 4 órakor a keleti pályaudvartól. Bővebbet Gráner Sándor tulajdonosnál Erzsébet-falván, Soroksári-ut 5. Telefon szám 4. 4077

Kiadó nyárára idősebb magányos hölgy részére egy csinosan butorozott szoba egy **Herminaut nyaralóban.** Jó gondozást, esetleg teljes ellátást is ad jutányos árért. Cim a kiadóban. 2133

Fuvola- leckéket ad zenedét végzett, volt katonai fuvolaszakaszkezető fiatalember. Cim a kiadóhivatalban. 2158

Eladó 2000 liter kitünő kerti fajbor: olaszrizling, kövi-dinka, oportó. Cim a kiadóhivatalban. 4057

Kölesön minden állásu egyének részére (esetleg részletes törlesztés mellett) minden összegben váltóra, örökségre, bekebelezésre stb. Dijazás utólag. **Csak hitelképesek** forduljanak csak **levéliileg** Blockner J. céghez, Budapest, Sütő-utca 6. szám **„Bankdisponens"** jelige alatt.

Saison!

beálltával figyelmeztetem a n. é. közönséget azon szép és jó uj berendezésre, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegans kidolgozott Makart-fényképeket készittetni. Hölgyeket vagyok bátor tudomásra hozni, hogy világos ruhákban is tökéletes sikerült képeket készitek. Vidéki fényképek után nagyitások lelkiismeretes kivitelben jutányos árban ezközöltetnek. **WAITZNER fényképész, Budapest, Erzsébet-körut 20. szám.**

Könnyü fizetési feltételek! Diszes, olcsó **vasbutorok, gyermekkocsik, gyermekágyak,** ruganyos acélsodrony-ágybetétek, afrik- és lószőr-matracok, paplanok, szövetfüggönyök, ágy- és asztalteritők, kárpitozott fa-butorok, tükrök, és függőlámpák kaphatók **Pápai és Náthán** gyárosoknál, **Budapest, VI., Andrássy-ut 2.** (Fonciere-palota). Vidékre és helyben részletfizetésre is szolgálunk minden árfelemelés nélkül. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

BRÓDY SANDOR

összegyüjtött munkái.

Tizenkét kötet elbeszélés, regény és rajz diszes kiállitásban, védőtokban.

1. Kétlelkü asszony 1.60
2. Apró regények... 2.20
3. Két szőke asszony 1.60
4. Szinészvér..... 2.20
5. Éjszaka..... 1.60
6. Don Quixotte kisasszony..... 2.80
7. Rejtelmek..... 2.20
8. Emberek..... 1.60
9. Nyomor..... 1.60
10. Faust orvos..... 1.60
11. Héfehérke..... 1.60
12. Tündér Ilona ... 2.50

A 12 kötetből álló gyüjtemény ára egyszerre való megrendelés esetén 22 frt 50 kr., mely összeg 4 frtes egymásután következő havi részletekben törleszthető. Az egyes kötetek a kitett bolti árakon külön is kaphatók. — Az ár és 20 kr. portó előleges beküldése esetén bérmentve.

Megrendelhető a **„Budapesti Napló"** kiadóhivatalában, **József-körut 18. szám.**

Láczay Szabó László saját terméső régi **Tokaji borai** félliteres üvegekben, minőség szerint 1., 2., 4 és 5 frtjával megrendelhetők a legkisebb mennyiségben is a termelőnél Sárospatakon; kaphatók Budapesten, Muzeum-körut 11. szám a Magyar termelők borraktárában. 3609

Mindennemü régi, de uj divatu kereszt-, szárny-, és balkon-ajtókat, befelé nyiló ablakokat spalétákkal vagy a nélkül, rendelésre mértékek szerint, teljesen a befalazásra alkalmas állapotban, jutányos áron készit **TEMESVÁRY GÉZA** Ujvásár-tér 4. sz.

Mölgyeim.

Minden hölgy födiszе a tiszta, sima, fehér, rózsás üde arcszin. Ezt elérheti mindenki, ki **Mille Fleurs-Crémet** használja, mely zsirtalan, vegytiszta és nappal is használható. — **Mille-Fleurs-Créme** kis tégely 50 kr. könyvecskével; ebben megtalálható minden titka az are, kéz, haj és test ápolásának. **Mille Fleurs-szappan** 40 kr. **Mille-Fleurs-poudre,** fehér v. rózsaszin, 1 doboz 60 kr. — Főraktár: **Török József** gyógyszertára, Király-utca 12. — Lelkiismeretesen ajánlatom mindenkinek kitünő **hajvizemet,** mely az ősz hajnak 1 óra alatt eredeti színét visszaadja, kapható fekete, barna és aranyszőkében, üvegje 3 frt (2 hóig elegendő.) Kitünő **fogpaszta** kapható, mely párszori használat után a legelhanyagoltabb fognak gyönyörü fehér szint ad; próbatégely 60 kr. Nem eléggé ajánlhatom hölgyeinknek **homlokkötőmet** mely a legrövidebb idő alatt a ráncokat a homlokról tökéletesen kisimitja szép formás s fehérré változtatja, nappal v. éjje. alkalmazható; darabjaita sikással 1 frt 50 kr. — Szórtó. próbatégely 60 kr. — Hölgyeim, legyenek teljes bizalommal hozzám, biztos eredményért és elkeim ártalmatlanságáért keszeskedem. Utánvéttel is bárhová küldöm. MANDL IDA, Budapest, VII. ker. Bethlen-utca 12.

Kamaraerdőben

40 telek, továbbá egyemeletes villa nagy pincével istállóval, szép parkkal régi nagy gyümölcsfákkal 5000 frtért eladó. Foglaló 500 frt hátralék 20 frtos részletekben A telkek 150□° nagyságban vannak parcellázva. □° a 2 irt 50 kr. fizethető be 50 kros vagy havi 2 frtos részletekben, foglalótól 40 frt fizetendő, azonnal átiratik. A telkek a Kamaraerdőtőszomszédságában fekiisznek egész Budapest környékének legszebb és legegészségesebb vidékén, pompás kilátás Budapestre és a Dunára, a telkek közelében szép villák és házak vannak már, továbbá a telkek a már engedélyezett Budapest—Török-Bálint vonalakon fekszenek. Épp ugy Budapest—Budafok már augusztusban a forgalomnak átadatik, különben is nagy vasuti és hajózási forgalom. Közelebbi értesitést ad **Rauscher György** látszerész IV. Kigyó-utca 7., hol a tervek is megtekinthetők.

Olcsó arany és ezüsteladás, részletfizetésre is, valamint a legszebb ékszertárgyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany férfiórák 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyürük, fülbevalók, brosstük, 6 frt 50 krtól kezdve. *12 darab valódi ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr.*, étkezőszervizek 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frttól kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vágó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fémjelzéssel van ellátva. Veszünk zálogházi cédulákat. **Grünberger A. Béla örökösei** Budapest, Városház-tér 9. (Haris-bazár) I. em., ajtó 25. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Az Apró Hirdetések egyrésze a 22. oldalon van.

Nyomatott „Pátria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság körforgó-gépen, Budapest, IX., Üllői-ut 25.